38. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM
Ára: 3,– Ft
1982. JANUÁR 7.

Ludas Matyi

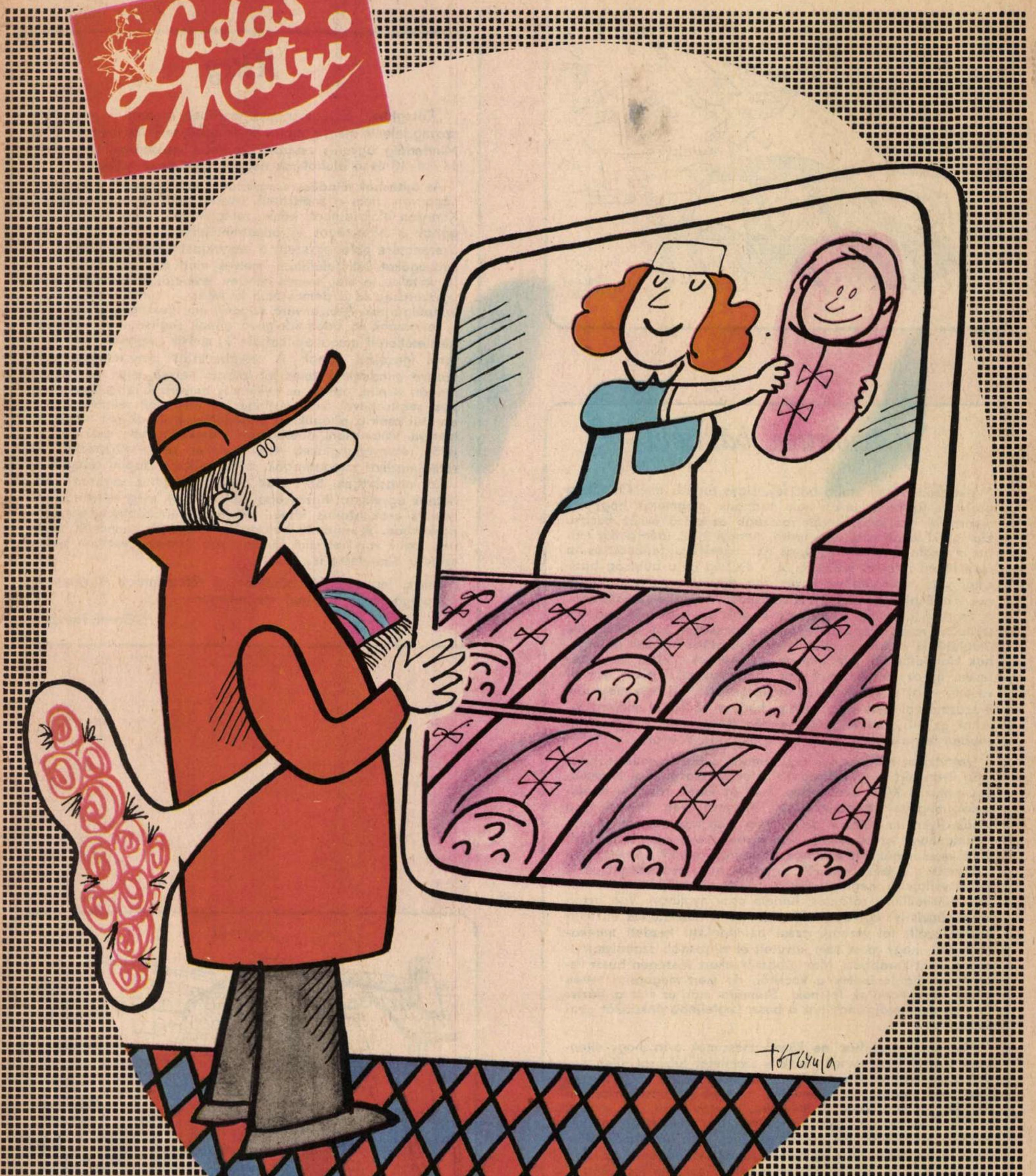

Tót Gyula rajza

AGGÓDÓ APA

– Stramm kölyök, de van-e benne vállalkozói szellem?

ORSZÁGÚTI VÍZIÓ

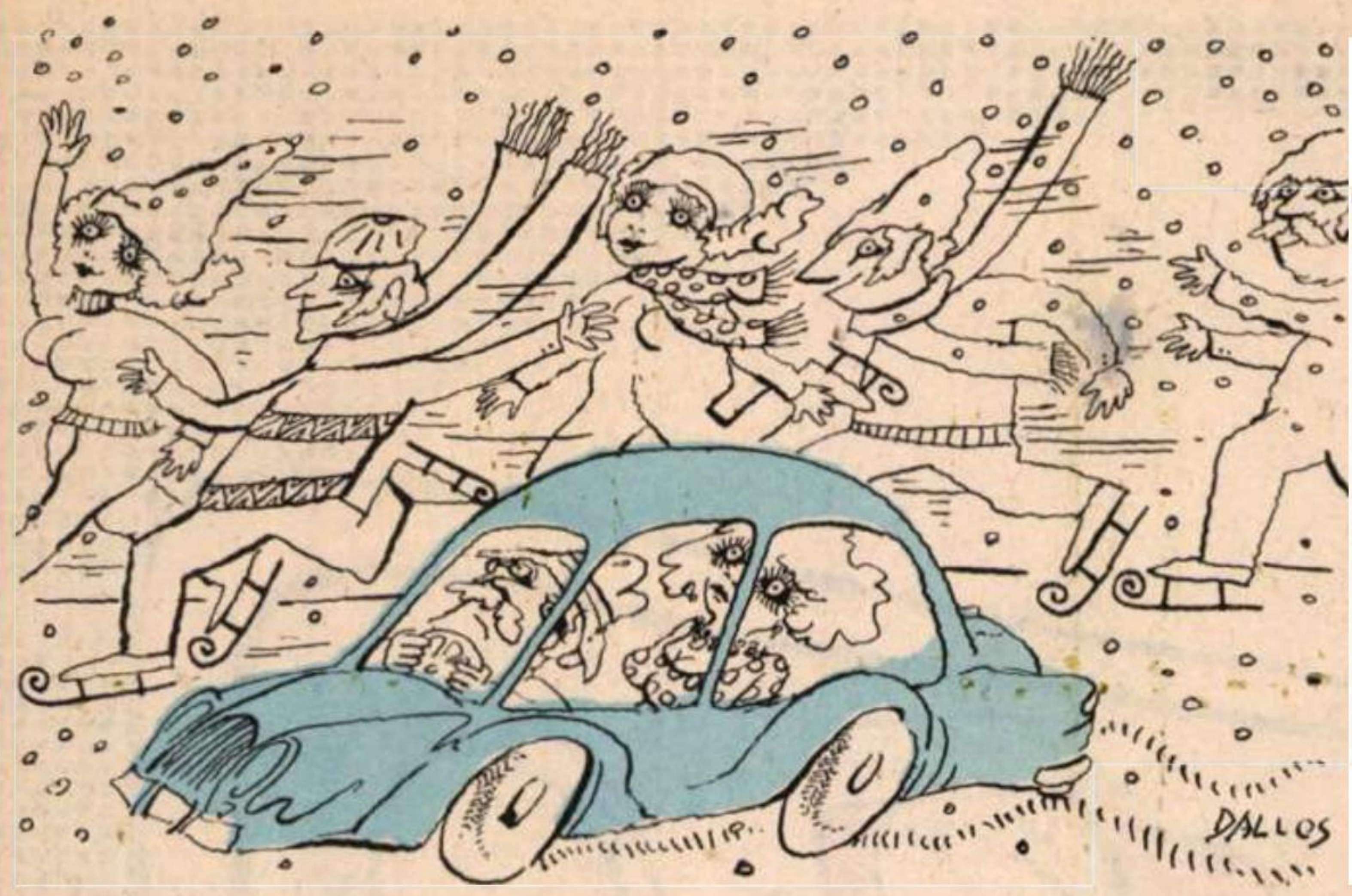

Köszöntlek, bázisév!

Elkezdődött egy újabb bázisév. Ugye tudják, miért fontos a bázis: e fix pont nélkül nem tudnánk megmérni, hogy mi mennyivel lett jobb, netán rosszabb az előző évhez képest. Ha valaki tavaly még nem tudta, mennyi 2X2, idén pedig már azt is megfejti, mennyi 2X4, az 100 százalékkal fejlődött és ha nem reked meg és jövőre eljut a 4X5-ig is, a butaság bázisától való eltávolodása egyenesen dinamikus. (Nem általános iskolásokra gondolok!) A bázisnak – kevésbé szakszerűen: a kiinduló alapnak – újabban kisebb a nimbusza, mert azt terjesztik róla, hogy csökkentek a képességei, ha csak belőle indulunk ki és nem a lehetőségekből, akkor a kicsit is nagynak kiálthatjuk ki, már ami az eredményeket illeti, természetesen. És az sem használ neki, hogy ravasz: amikor azt olvasom, hogy a vendéglátás ételforgalma 1981-ben majdnem 8 százalékkal nőtt, nem tudom, hogy a 16 és fél milliárd forintot az előző évinél több vendég fizette-e ki, avagy kevesebben fogyasztottak, de a bázisnál magasabb áron.

Hol van az már, amikor úgy tombolt a bázisszemlélet, hogy még ilyen hírt is olvashattunk: „Hatvan százalékkal kevesebbet loptak a KGM üzemeiben, mint az előző évben – állapították meg egy tanácskozáson". Ma már ilyen nincs – nem lopás: ilyen hír nincs – de az még még mostanában is előfordult, hogy az esztendők óta egyenletesen nyereséges vállalat vezetőjének ezt mondták: „Megrekedtünk? Kényelmesen üldögélünk a bázisunkon?" Ugyanakkor a veszteségét csökkentő vállalatot megdicsérték, hogy szépen fejlődik, mert már nem 100 millió a ráfizetés, hanem csak nyolcvan. Van aztán magánbázis is: egy buszsofőr, akit azért bocsátottak el, mert ittasan szállt fel vezetni, azzal az indokkal kezdett munkaügyi pert, hogy most sem követett el súlyosabb szabálytalanságot, mint korábban. Már többször akart részegen buszt vezetni, mindig leszedték a kocsiról, de mert megbánta tettét, eddig nem mondtak fel neki. Számára már ez lett a bázis: 3–4 fél deci, majd indulhat a busz. Legfeljebb önkritikát gyakorol.

Mindebből azonban ne következtessenek arra, hogy ellensége vagyok a bázisnak: csak e szemlélet túlzásai ellen hadakozom. Semmi kifogásom a bázis ellen, ha majd ez év végén azt mutatja ki, mennyivel kevesebbet bosszankodtam az idén – munkahelyen, üzletben, vendéglőben stb. – mint tavaly. Eszembe jut ugyan, hogy vajon e tekintetben reális-e a bázis, nem lehetne-e kisebb. De hát ez a bázis már a tavalyi, e napokban egy új bázis születik mindenben. Az életszínvonalban is, aminek bázisa remélhetően nem lesz alacsonyabb, mint a tavalyi (a politika nyelvén: „őrizzük meg az elért életszínvonalat" – vallásosan: „őrizz meg bennünket az árszínvonaltól!") úgy, hogy mindenkinek boldog bázisévet kívánok, mert többre sajnos nem telik a jelenlegi bázisból.

Földi Iván

Réteg

„Rétegfilm." Ez a meglepő, merőben újszerű figyelmeztető szöveg jelenik meg újabban egyik-másik tévéfilm vetítése előtt. Mindeddig ugyanis csupán „korhatár"-műsorokat ismertünk: 14–16–18 éven aluliaknak nem ajánlott produkciókat.

Az újításnak mindössze egyetlen – ám alapvető – hiányossága van: nem ellenőrizhető. (Akkor meg mit ér az egész?!) Könnyen előfordulhat, hogy „rétegidegen" néző is veszi magának a bátorságot és odaszemtelenkedik a képernyő elé. Szerencsére pofonegyszerű a megoldás! Rétegmegállapító bizottságokat kell felállítani, melyek előtt záros határidőn belül kötelező a megjelenés minden tévé-előfizetőnek, sőt – az egyszerűség és a demokrácia kedvéért – minden magyar állampolgárnak. A bizonyára szigorú, ám igazságos bizottságok – tesztlapok és adatfeldolgozó gépek segítségével – fellebbezhetetlenül megállapíthatják: ki melyik réteghez tartozik, s erről igazolást adnak. A rétegbeosztás ismertetőjelét ettől kezdve mindenki köteles jól látható helyen, éjjel és nappal magán viselni, otthon és nyilvános helyen. A rendelkezés ennek segítségével kiterjeszthető: a megjelölt állampolgárok ezentúl csak a rétegüknek engedélyezett és ekként megjelölt metrón, villamoson, autóbuszon közlekedhetnek, csakis a kijelölt rétegvendéglőket, rétegüzleteket, réteg-színházakat és réteg-mozikat látogathatják, a rétegüknek kiadott rétegkönyveket olvashatják. Sőt: csak azonos réteghez tartozóak köthetnek egymással házasságot, jelenhetnek meg nyilvános helyen, s csak azonos rétegű gyermekek játszhatnak együtt a parkokban. A rendelet betartását rétegőrök ellenőrzik, akiknek joguk van helyszíni bírságolásra, ismételt esetben pedig szigorú büntetésre is.

Ám a legszigorúbb büntetés: a rétegfilmeket a réteg-állampolgároknak kötelező megtekinteni.

Garai Tamás

JUBILEUM

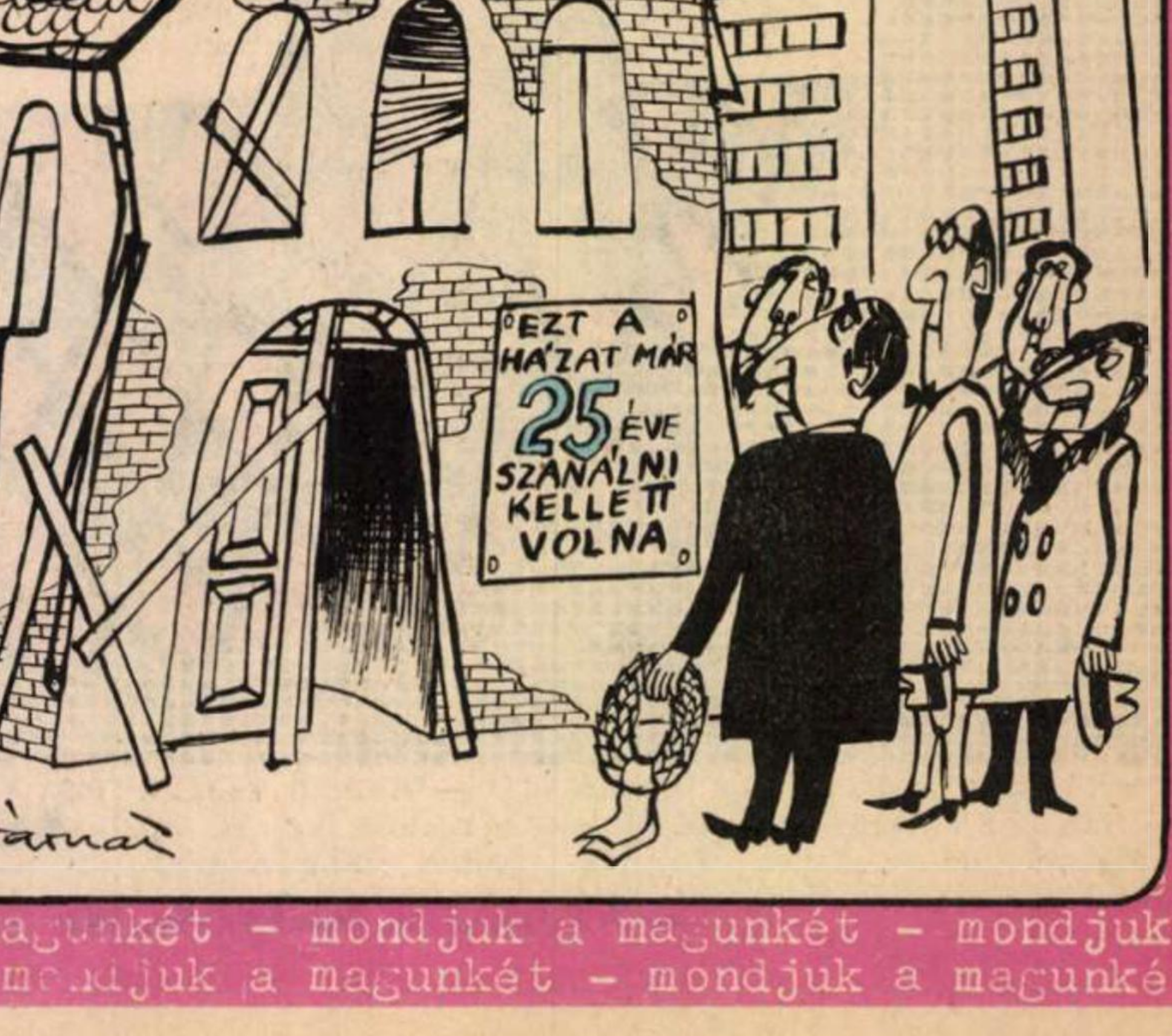
EZT A HÁZAT MÁR 25 ÉVE SZANÁLNI KELLETT VOLNA
Várnai

ÚJ ÉV – ÚJ ÉLET

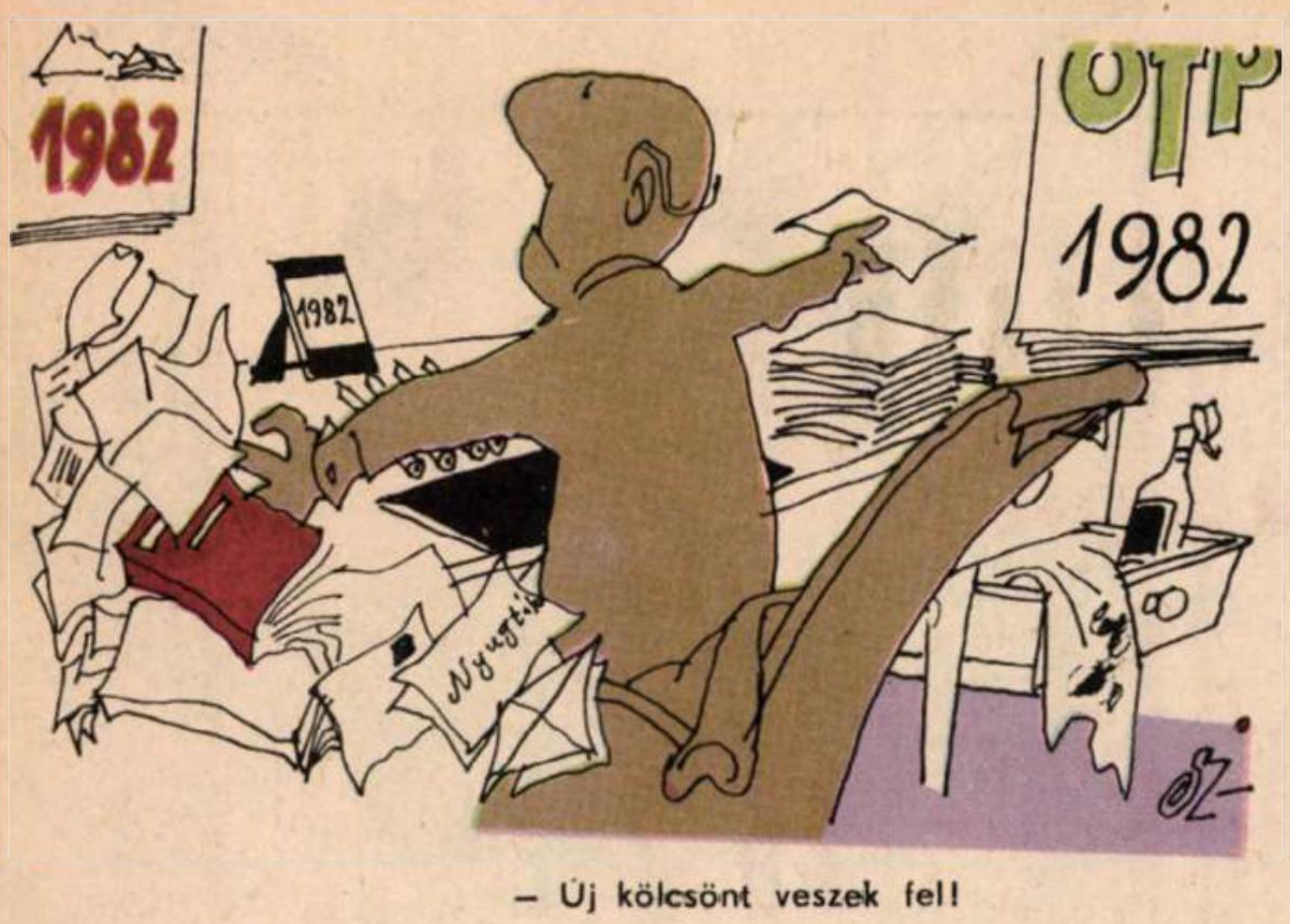

– Új kölcsönt veszek fel!

BÉKEGALAMB 1982

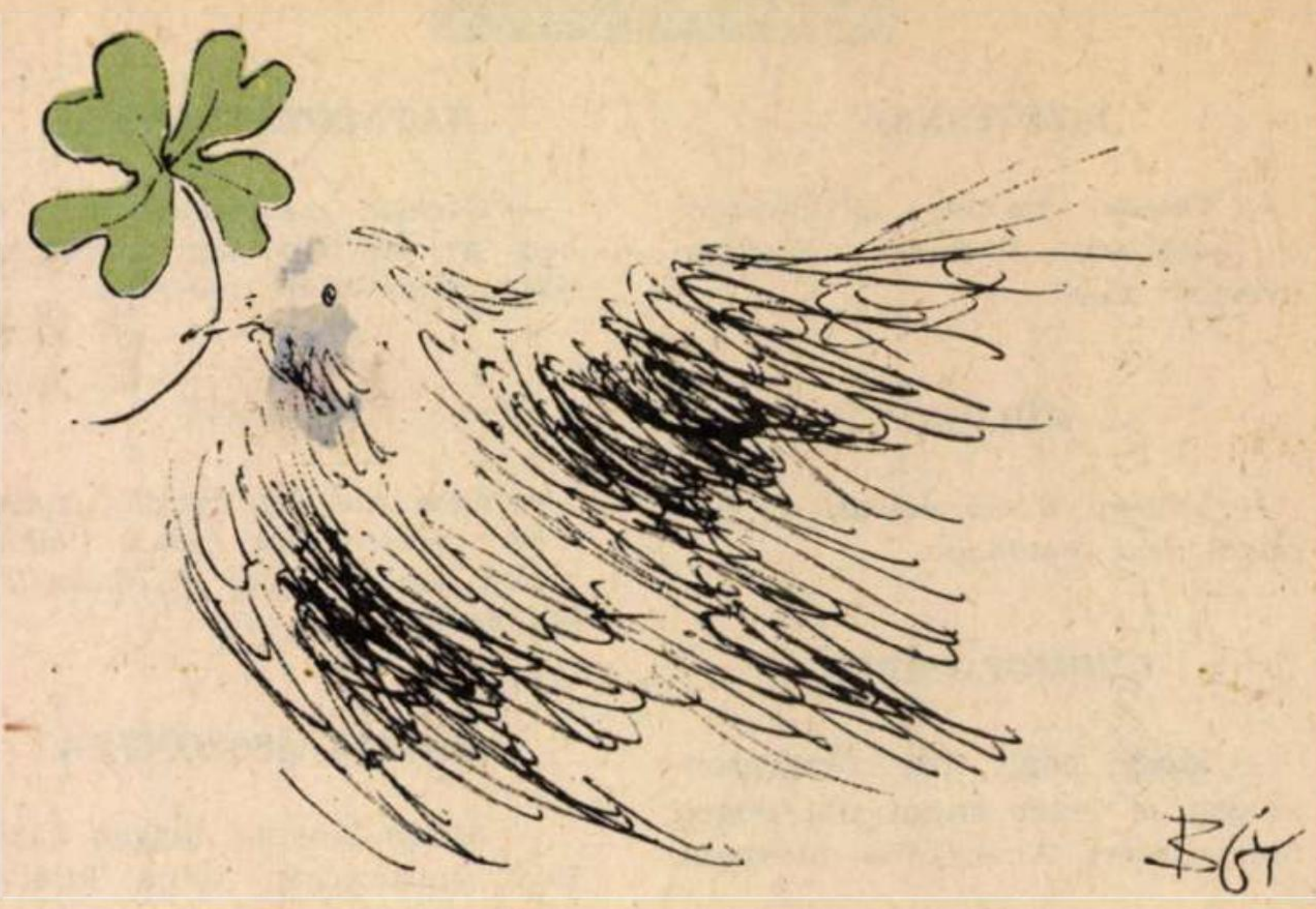

ÖTNAPOS MUNKAHÉT

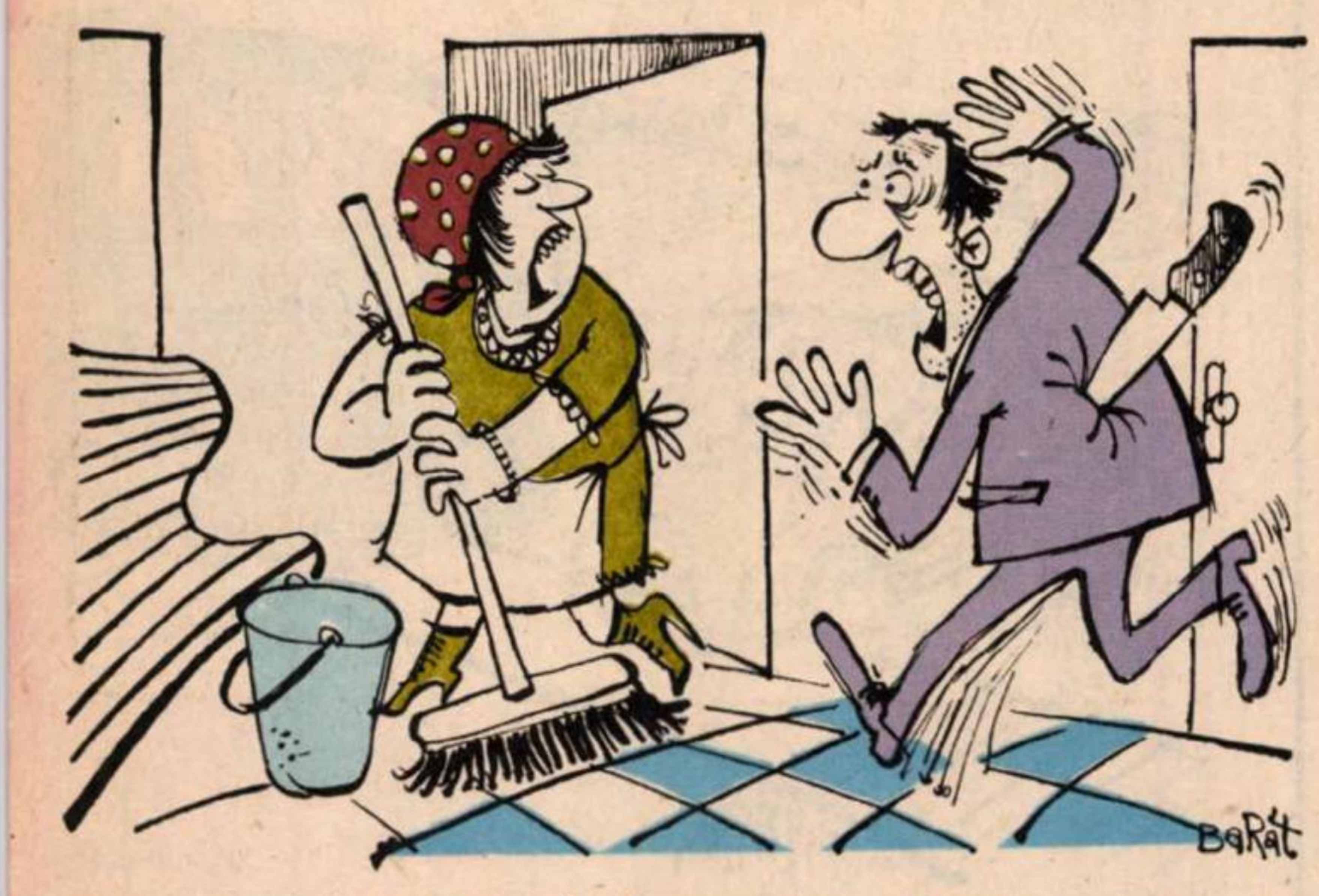

– Csak semmi pánik! Menjen szépen a központi ügyeletre.

TÉLI DIVAT

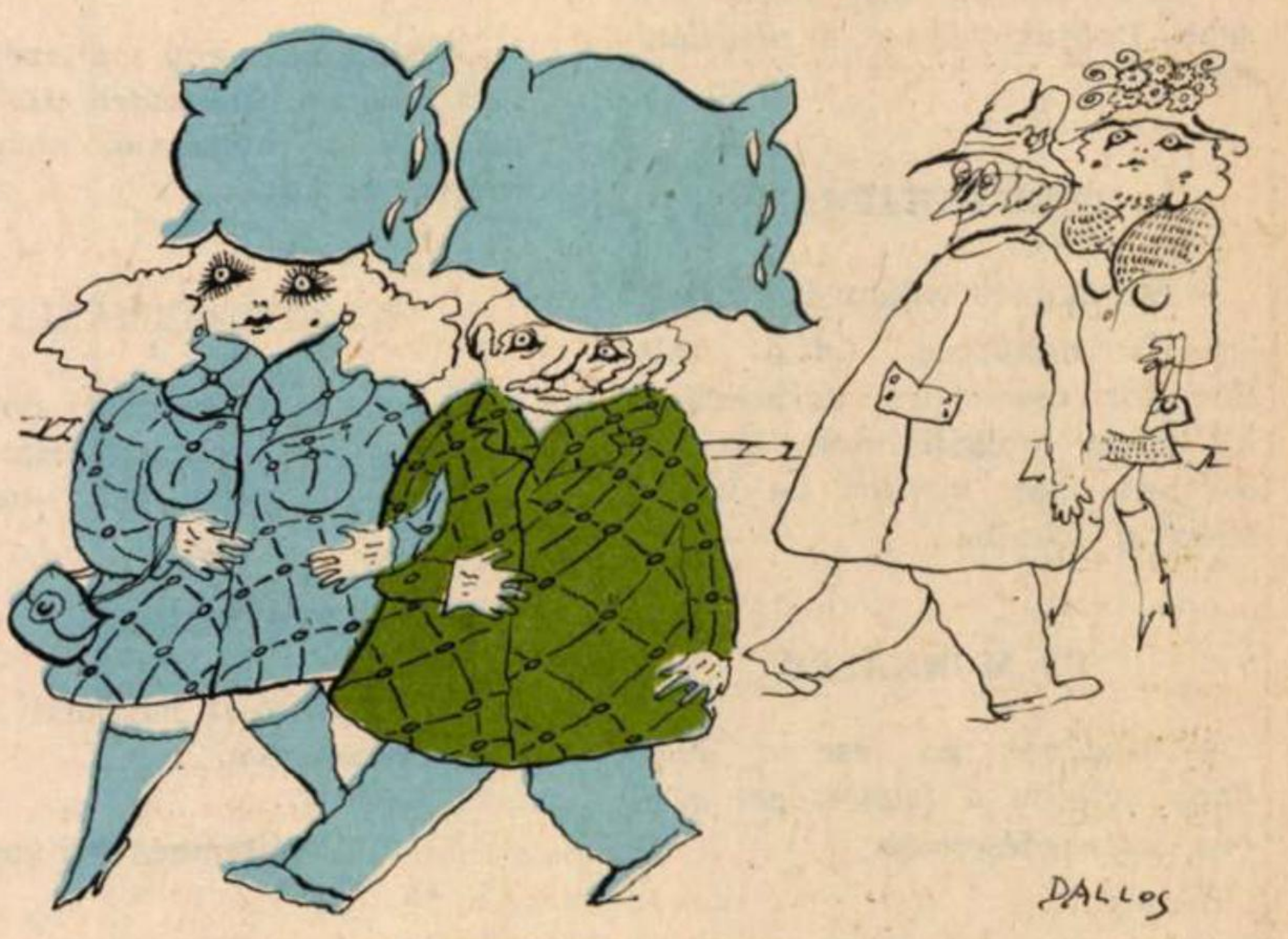

Paplankabát vánkossapkával

AZ ÓRA

Az elegáns szaküzlet kirakatában egy karórát pillantottam meg. Már a felületes szemlélő is rögtön láthatta rajta, hogy ez egészen más, mint a többi karóra. A számlapja, mutatója, lánca, színe, szaga, íze, légköre ugyan semmiben sem különbözött a körülötte hentergő többi karóráétól, de amíg azok két-háromezer forintba kerültek, ezt — az árcédula tanúsága szerint — ötvenkétezerért mérték.

Rögtön kiszámítottam, hogy csak négy változat lehetséges. Ki tud ma ötvenkétezer forintot adni egy karóráért, amely tisztára úgy fest, mintha csak kétezer forintot adtak volna érte? Fejszál ben Hepcibah, az olajsejk, Pierpont Morgan, a multimilliárdos, Jelinek Morton, a szélhámos, vagy Chase-Manhattan, a bankház.

Elénk meglepetésemre egy ködmenkés emberke lépett a pulthoz. Posztósipka, posztónadrág, posztócsizma, háromemeletes ételhordó. Némi megfontolt tárgyalást folytatott a szédelgő eladóval, leszámolt egy nagyobb tétel bankót és az ötvenkétezres órát aztán betette az ételhordó legfelső emeletére. Az az ételhordó most akár egy kisebb korlátolt felelősségű társaság alaptőkéjét is képezhette volna, ötvenkétezer tizennégy forint értékben, földszintjén a savanyú tojáslevessel, első emeletén a parajszószfeltéttel, második emeletén a piskótatekercsöntettel, harmadik emeletén a szuperórával.

Dobogó szívvel léptem a ködmenkés emberkéhez, mert — mit csináljak? — folyton dobog.

— Bocsásson meg — mondtam —, kérdeznék valamit. Ha nem akar, ne válaszoljon.

— Ennek semmi értelme — mondta a ködmenkés emberke. — Ha akarja, hogy ne válaszoljak, ne kérdezzen.

— Rendben van — bólintottam, mert ez a változat sosem jutott volna eszembe. — Akkor térjünk a tárgyra. Miért vásárol ön ötvenkétezer forintos órát?

— Természetesen, hogy tudjam mennyi az idő. A feleségem néha lágytojást főz, legyen mivel lemérnem a három percet. Utálom, amikor a fehérje olyan nyúlós marad.

— Pontosabban fogalmazok...

— Bánom is én.

— A fenti célokra egy kétezer forintos óra is megtette volna. Miért vásárolt mégis ötvenkétezer forintosat?

— Nagyúri szeszélyből. Azt mondják, ez itt a dolgozók országa. Én világéletemben becsülettel dolgoztam, tehát az uralkodó osztály tagja vagyok. Gondoltam: miért ne legyen nekem egy ötvenkétezer forintos órám?

— Igaz. De honnét szerezte rá a pénzt? Örökölt talán?

— Minthogy a nyolcvankét esztendős apámat én tartom el, ez kevéssé valószínű.

— Lehet, hogy a fia küldte Detroitból?

— Miután a fiam lány, négyéves és Soroksáron él, ennek még a lehetősége sem merülhet fel.

— Lottó? Totó?

— Kinek futja ilyen költséges passziókra?

— Bocsásson meg... netán törvénytelen úton jutott hozzá?

— Megkérem, hogy várjon egy percre. Kiveszem az órát a felső lábasból, aztán majd jól fejbevágom ezzel az ételhordóval.

— Ha féltérdre ereszkedve esdekelnék, elmesélné végre, hogyan gyűjtött össze ötvénkétezer forintot egy órára, amely nem mutat többet egyrészt a pontos időnél, másrészt kétezer forintnál?

— Összehúztuk magunkat, kérem. Kuporgattam. Én ugyebár gyalus vagyok a Tolókürtnél. Keresek átlag négy és felet, a rezsim havonta ötezer.

— De hát akkor...

— Várjon. Hogy a fenntartási költségeket kipótoljam s az óra árát összegyűjtsem, kitanultam az esztergályos szakmát és elszegődtem a Légfékhez havi négyezerötszázért. Persze az előző helyemet sem adtam fel, s így összkeresetem már havi kilencezerre rúgott.

— Szép!

— A négyezerötszázhoz képest. Az ötvenkétezerhez még igencsak csúnyácska. Ezért emberfeletti szorgalommal kitanultam a marósságot és a hengerészséget is. Egyikkel elszegődtem a Főzsaráthoz, másikkal a Budasrófhoz. Így már négy munkám volt tizennyolcezerrel és miután egy teljes esztendeig ciberelevesen éltünk odahaza, végre megengedhettem magamnak ezt az órát.

— Bocsásssson meg, de négy műszak, az napi harminckét óra...

— Igaz, de én nem egymásután csinálom, hanem egyszerre.

— Ez... ez... Hogyan lehetséges ez?

— Látja, ez az, amit én sem értek. Tiszta rejtély az egész. Néha csak ülök és nézek magam elé, de képtelen vagyok megfejteni. Attól félek, hogy ez most már örök titok marad a számomra. Majdnem akkora, mint az, hogy miként lehet ötvenkétezer forintot elkérni egy nyamvadt óráért.

Peterdi Pál

SZILÁNKOK

FIZETÉSNAP

— Tessék, asszony, hazahoztam a kollégám fizetését. Kártyán nyertem tőle.

KÜLÖNC

— Engem a viszonzatlan szerelem tesz boldoggá.

GYOMOR-EMBER

— Most, hogy már Magyarországon is lehet kapni hot dogot, nincs miért Amerikába mennem.

MAI LOVAGI TORNA

— Döntsük el, hogy ki az erősebb. Dobjuk fel ezt a pénzdarabot.

TURISTAHÁZBAN

— Kaphatnék valami üdítő italt?

— Turistaházban üdítő italt? Bor, sör, cseresznye, barackpálinka. Ezzel szolgálhatunk. Ha üdítő italt akar, menjen be valami éjszakai lokálba.

ÚJ MUNKAERŐ

— Magának az lesz a dolga, hogy vállalja a felelősséget a hibás intézkedéseimért.

HATÁROZATLANSÁG

— Gondos mérlegelés után ebben az ügyben úgy döntöttem, hogy tanácstalan maradok.

MAGÁNY

— Nem tud egy éjszaka nyitvatartó benzinkutat, ahol néhány meleg emberi szót válthatnék a kútkezelővel?

HÁZIAS ASSZONYKA

— Az én lányom nagyon házias. Rém gusztusosan tudja kitálalni a vendéglői kosztot.

PRÓBATÉTEL

— Beadtam egy útlevélkérelmet nyugati turistaútra. Ha engedélyezik az utazásom, nyugodtan itthon maradok.

GYÓGYSZERMÁNIA

— Bevettem a napi doppingszeremet és a napi nyugtatómat. Valamelyik majd győz bennem.

PESSZIMISTA

— A mai rossz napomat holnap még visszasírom.

Galambos Szilveszter

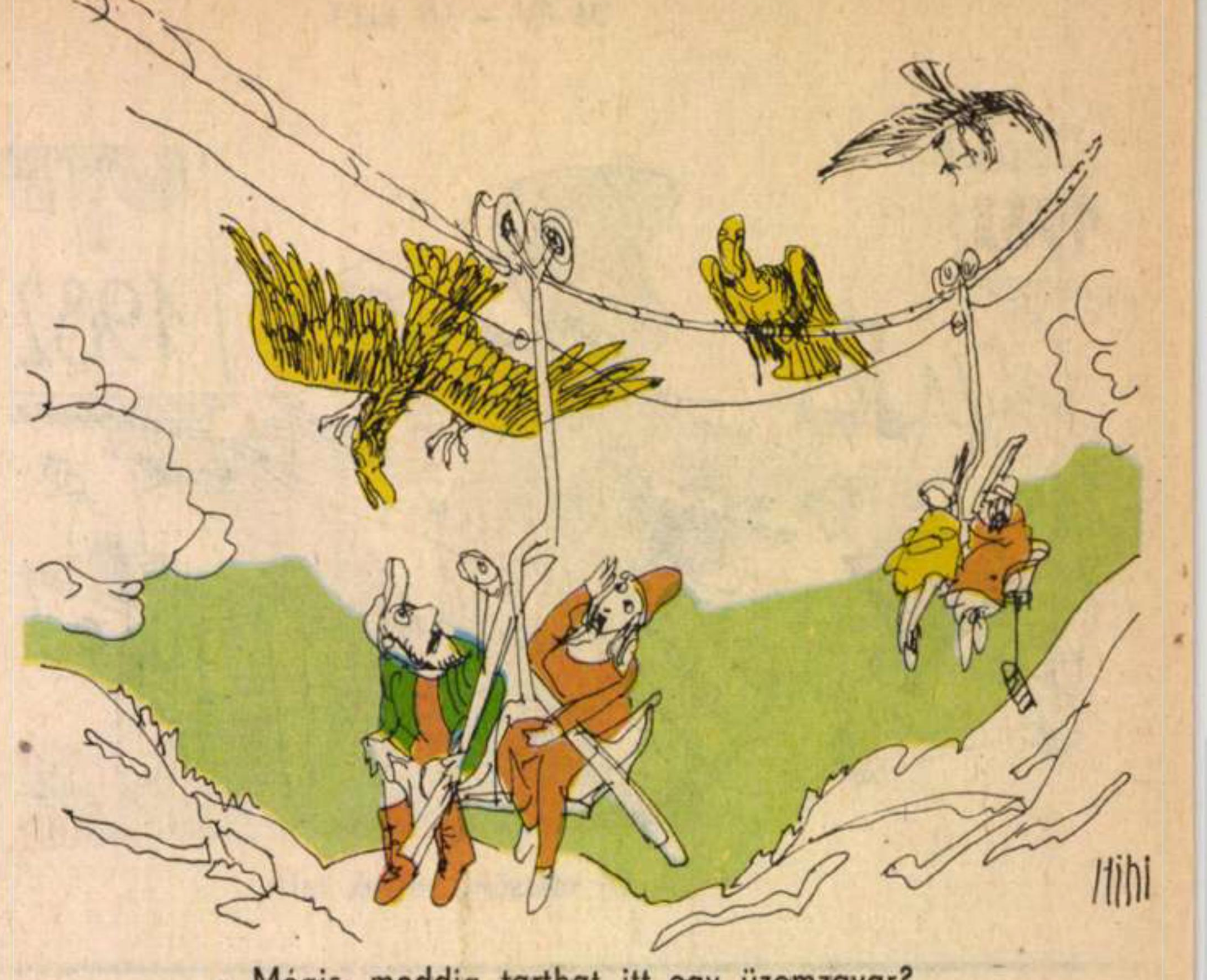

– Mégis, meddig tarthat itt egy üzemzavar?

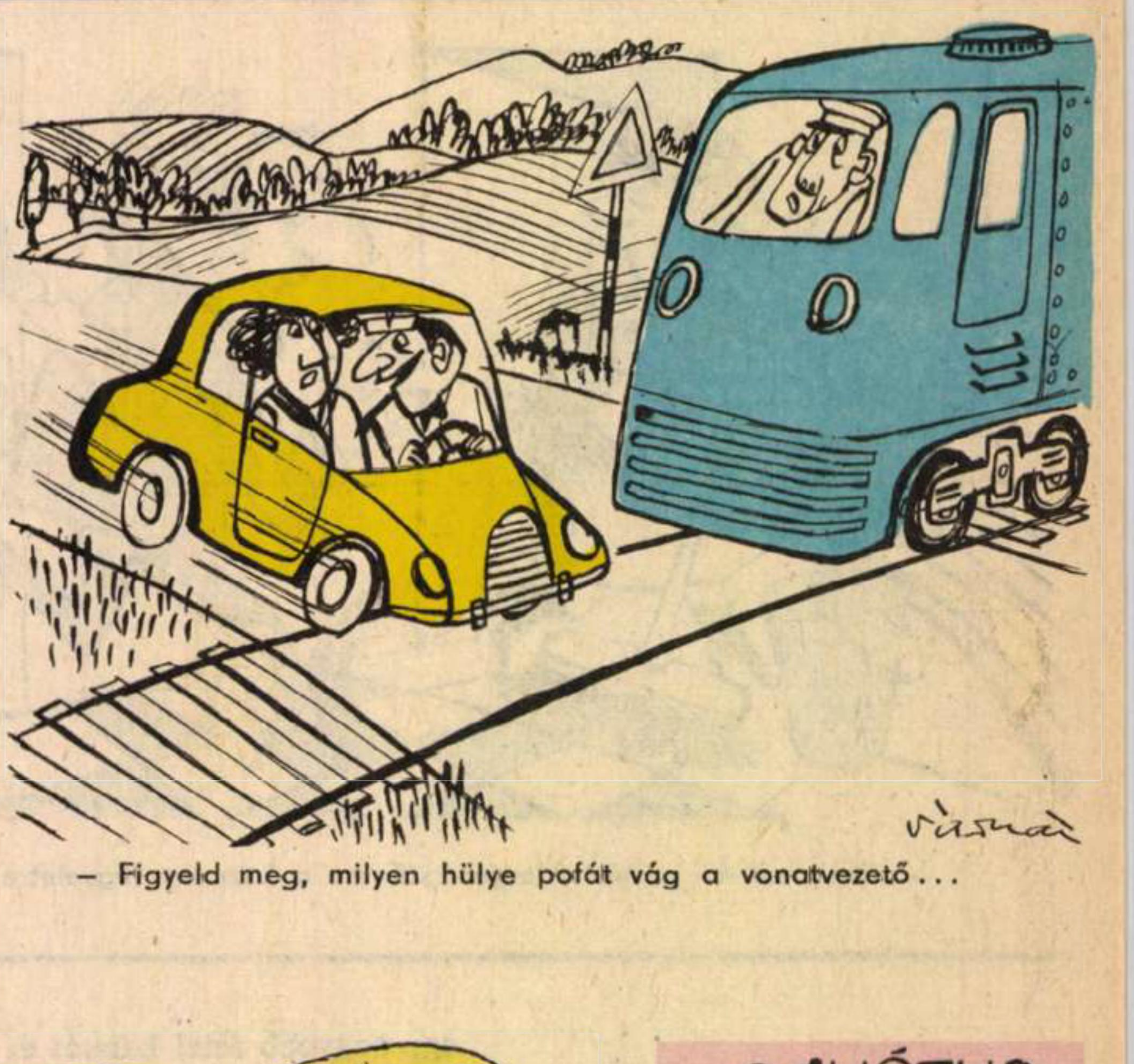

– Figyeld meg, milyen hülye pofát vág a vonatvezető...

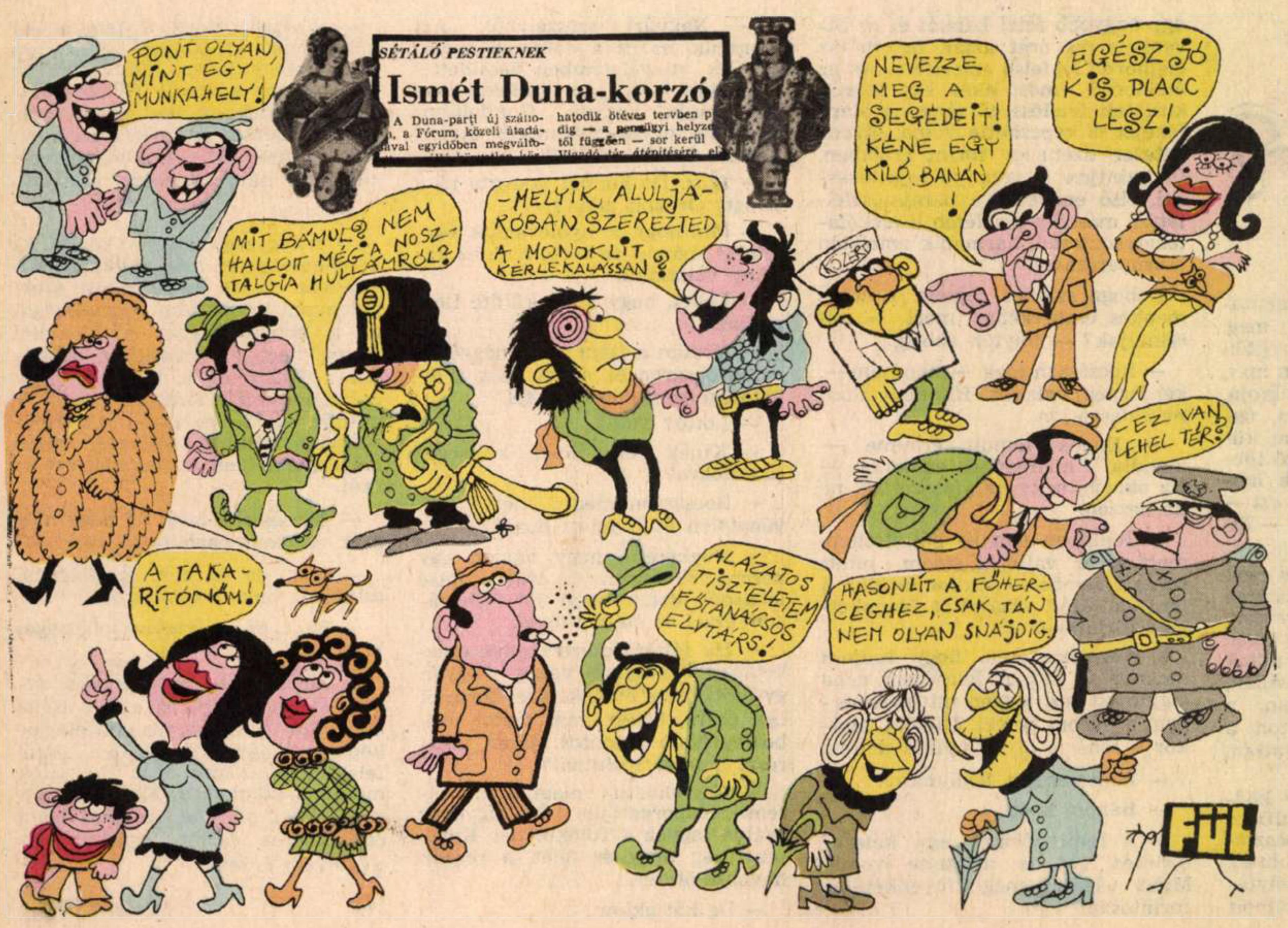
PONT OLYAN, MINT EGY MUNKAHELY!
SÉTÁLÓ PESTIEKNEK
Ismét Duna-korzó
A Duna-parti új szálló-, a Fórum, közeli átadásával egyidőben megválto-
hatodik ötéves tervben p- dig — a pénzügyi helyze- től függően — sor kerül
MIT BÁMUL? NEM HALLOTT MÉG A NOSZTALGIA HULLÁMRÓL?
-MELYIK ALULJÁRÓBAN SZEREZTED A MONOKLIT KÉRLEKALÁSSAN?
NEVEZZE MEG A SEGEDEIT! KÉNE EGY KILÓ BANÁN!
EGÉSZ JÓ KIS PLACC LESZ!
-EZ VAN LEHEL TÉR?
A TAKARÍTÓNŐM!
ALÁZATOS TISZTELETEM FŐTANÁCSOS ELVTÁRS!
HASONLÍT A FŐHERCEGHEZ, CSAK TÁN NEM OLYAN SNÁJDIG.
FÜL

HÁTHA VALAKI NEM ISMERI

Lilike tűnődve szemléli pár napos ikertestvérkéit. Aztán megszólal:

— Mondd, mamikám, pólyásbaba koromban én is dupla voltam?

●

A professzor úr — Einstein buzgó tanítványa — Japánba utazik, ahol a vonatok szédítő sebességgel száguldanak.

A professzor úr szeretne átmenni az étkezőkocsiba, de a vonat mozgása a szó szoros értelmében odatapasztja őt a folyosó falához. Ekkor megáll, megkapaszkodik és így szólítja meg az éppen arra siető kalauzt:

— Mondja, kérem, mennyi idő múlva érkezik ehhez a vonathoz a legközelebbi állomás?

ELSŐ RENDELÉS

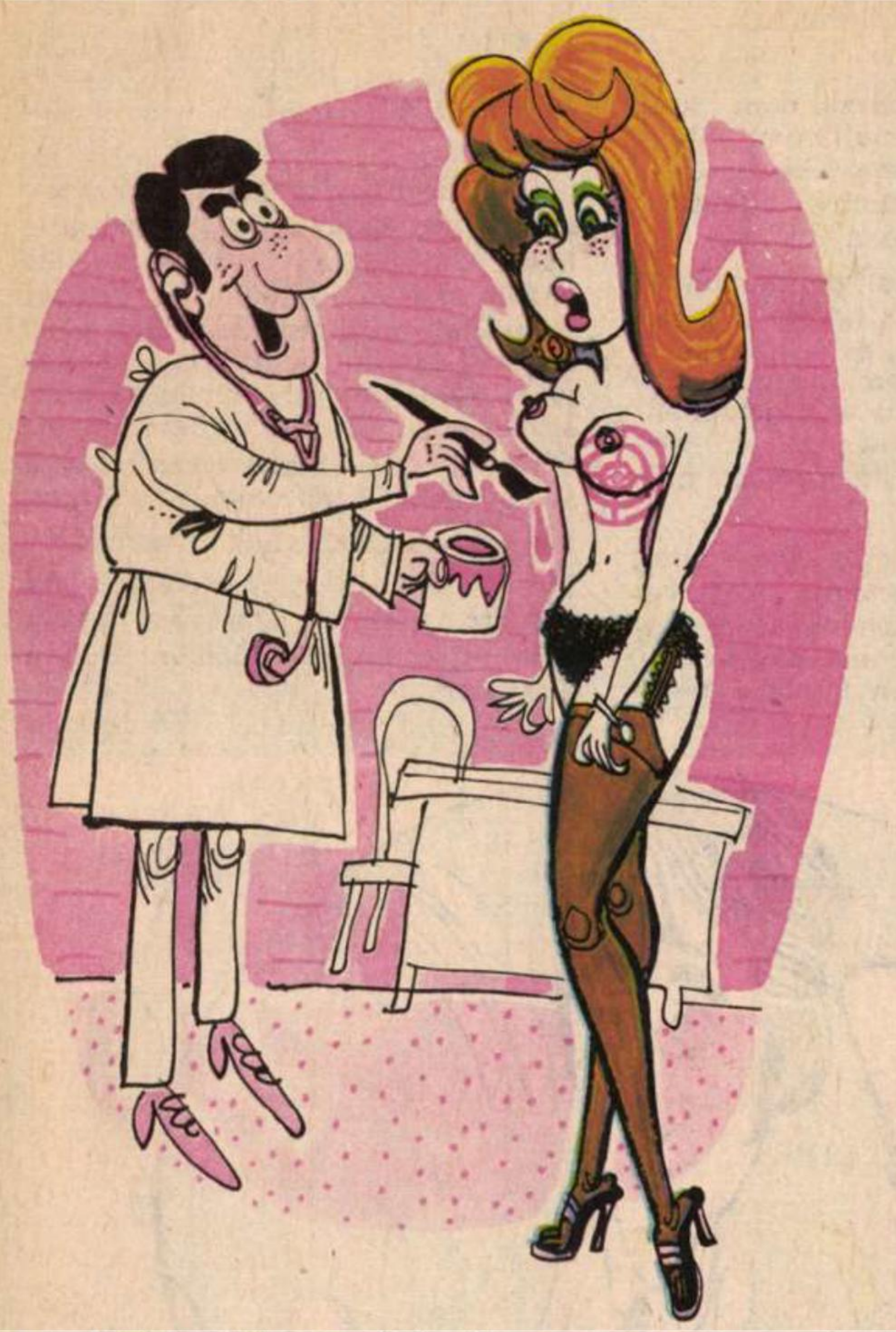

– Elnézést hölgyem, de így könnyebben találom meg a szívhangokat!

REND A LELKE MINDENNEK

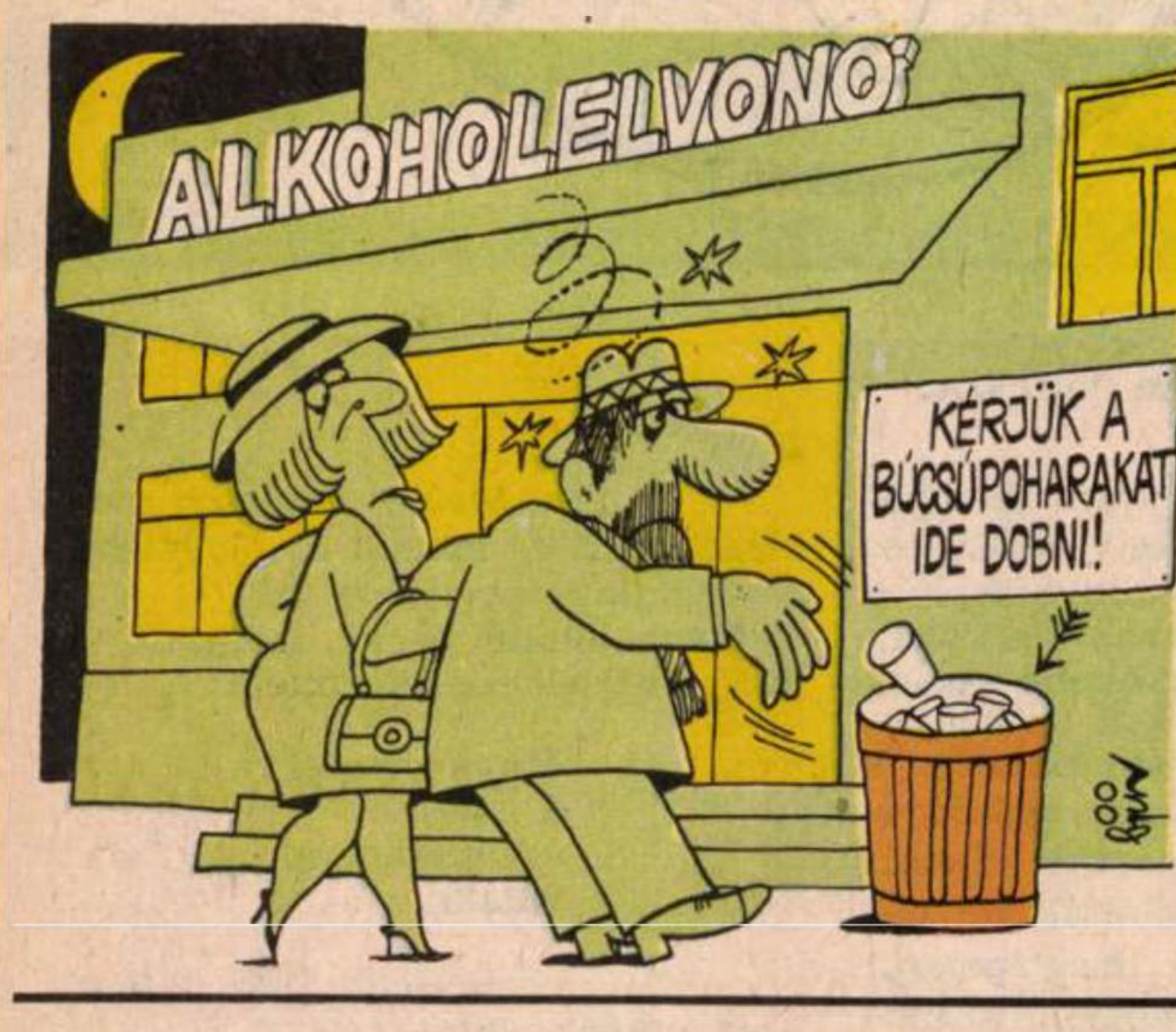
ALKOHOLELVONÓ
KÉRJÜK A BÚCSÚPOHARAKAT IDE DOBNI!

REKLÁM

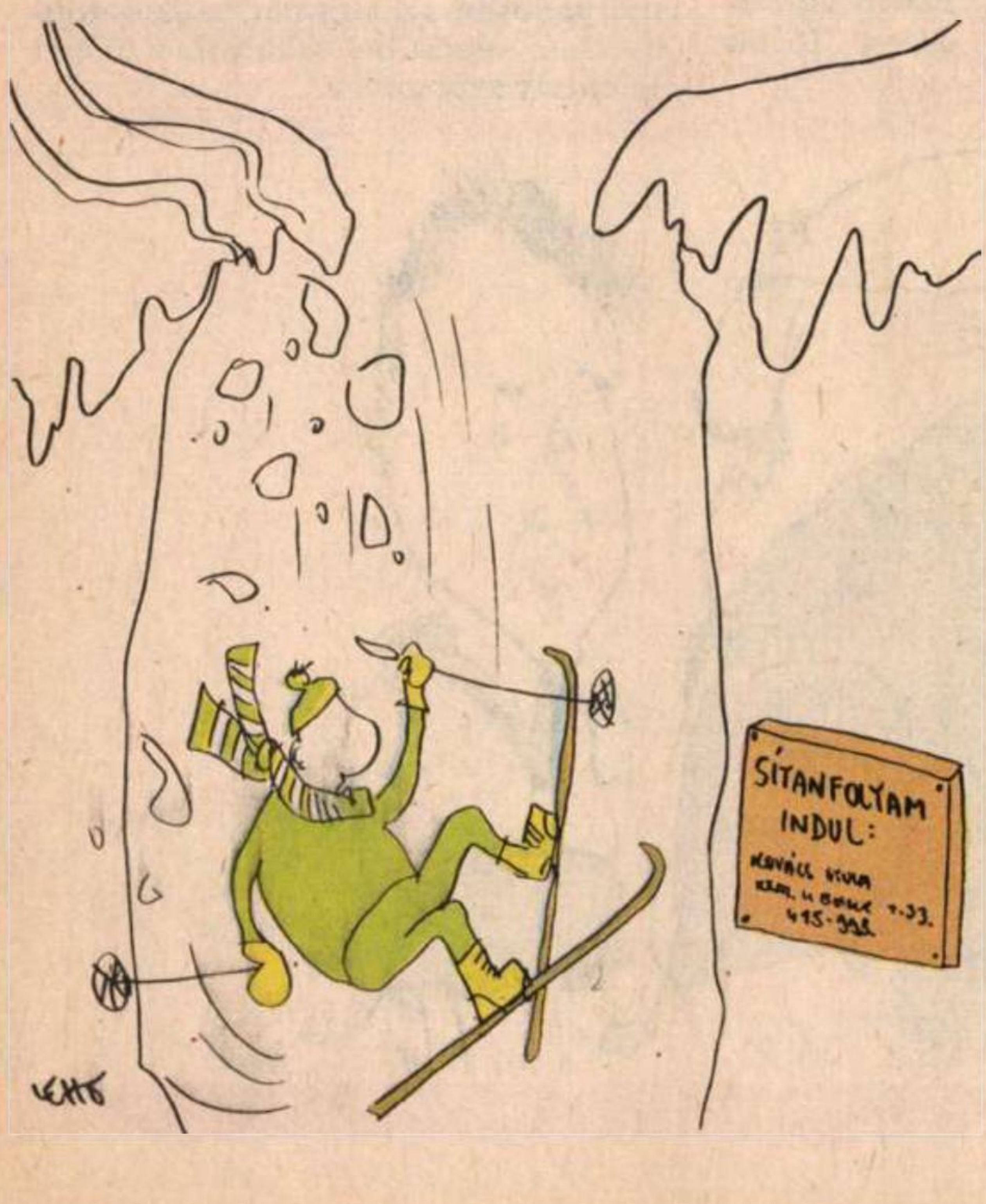

MODERN MACSKA–EGÉR HARC

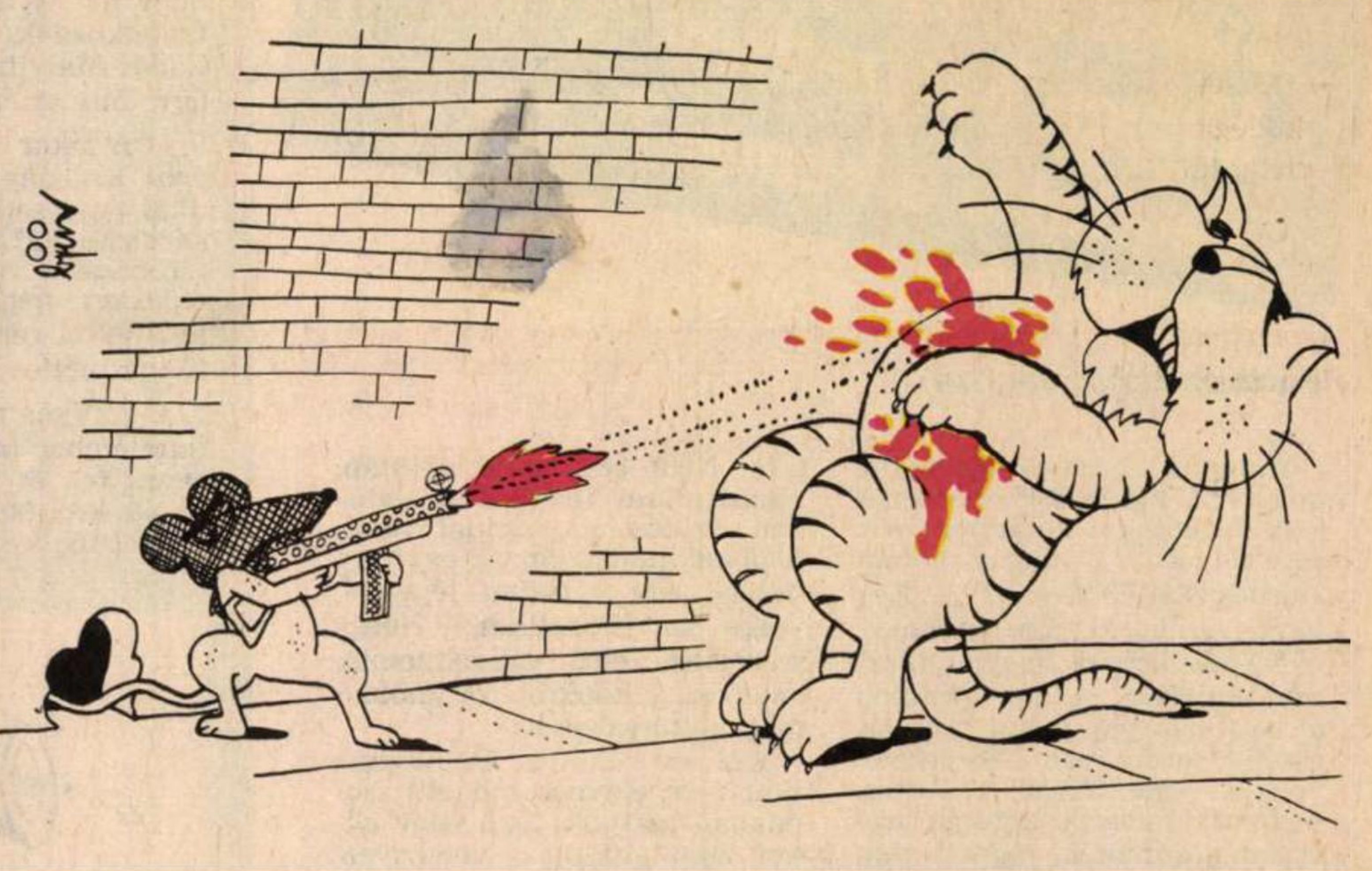

NEVETŐ LEXIKON

APRÓLÉK Mélyhűtött csirkéből parányi jégcsákánnyal kivágott püspökfalat.

ARTÉZI (Tudor). A román költészet klasszikusa, akiből a versek forró gejzírként törtek föl. Sírja fölé kutat emeltek.

BUSA FEJ Idegen írásmód szerint Boo Shafei, El Shafei egyiptomi teniszbajnok különlegesen ronda fivére. A testvérpár minden páros-mérkőzését megnyeri, mert az ellenfelek úgy megijednek a bozontos arabtól, hogy a legtöbbször el sem találják a labdát.

CÚGOS CIPŐ Erősen huzatos lábbeli, izzadékonyaknak.

DELILA A haj és szakáll nélkül maradt dühöngő Sámsonra mondták barátai.

DUPLAFENEKŰ Speciális bűvészláda, különlegesen kövér hölgyek eltüntetésére.

FAROSTLEMEZ Zenei felvétel hastáncropáshoz.

FÉLHANGOS Zongoraművészek odébbcsúszott billentése, mely hasonló megjegyzéseket vált ki a közönség soraiból. (A zenészekből soha: ők félhangokból, sőt eltévesztett félhangokból is megértik egymást.)

GEBIRGE Német hegyi juh.

HAJLÉK Pilisi rendházak bennlakói számára előírt tonzúra.

KATÉTER A Honvédkórházban alkalmazott, a hadsereg prosztataműtét előtt álló tagjainak elaltatását célzó kábítószer.

KERESZTVETÉS Buzgón vallásos földmívesek speciális, keresztsoros vetési módja, melytől azt remélik, hogy az elvetett magból már learatott, sőt össze is rakott gabonakeresztek hajtanak ki.

KICSUKÓ (Tanoda). Japán politikus, iskolareformer, a legexkluzívabb szamurájképző megalapítója. (Nem tévesztendő össze az államtanácsot megalapító Tanakodával.)

LÉGKONDICIONÁLÁS Légsúlyú bokszolók légfürdőben történő rendszeres fogyasztása.

LÉGPÁRNÁS Első osztályú légvonat.

LEJTMOTÍV Völgybe lerobogó mozdony. Sokan egy régi félreértés folytán ma is összetévesztik a francia „faculté maîtresse"-szel, holott ez utóbbi kifejezés egy egész egyetemi évfolyam közös szeretőjét jelenti.

LOKALIZÁLNI Megállapitani annak az éjszakai mulatónak a helyét, melyben alkoholizálni kívánunk.

PAPÍRSÚLY A felvágottak árába beleszámító díjtétel, melyből már több ütésváltás keletkezett. Még sosem számolták ki.

PERSZIFLÁL Fütyülve utánozza Parszifált.

PROCESSZIÓ Pereskedő proccok felvonulása a bíróság épülete előtt.

RIP VAN WINKLE Egykori holland labdarúgókapus. A felső sarokra tartó lövéseknél mindig későn ébredt föl.

SZAMÁRIUM Lakást díszítő, üvegfalú, fémvázas, Lukianosz és Apuleius által divatba hozott víztartály, melyben aranycsacsik úszkálnak.

TEKERŐLANT Zongorával nem rendelkező, szegényesebb nyilvános házakban rendszeresített kedvcsináló hangszer. Ágyrugóból készült húrjai ritmikusan nyöszörgő hangokat adnak.

TÓTÁGAS A délibáb által fordítva az égre vetített, rendkívül terjedelmesnek látszó szlovákiai állóvíz.

USZTASA Fasiszta női úszóoktatók elnevezése volt a megszállt Jugoszláviában.

VÉRFORRALÓ Emberevők által használt praktikus, villannyal működő melegitő eszköz.

Timár György

Ludas Matyi megkérdezte: Milyen helyzetben segítette a humor?

Portisch Lajos válasza:

Annyira szeretek énekelni, hogy ifjú koromban operaénekesi ábrándokat kergettem. Ám jött a sakk, s megmaradtam „fürdőszoba-énekesnek". Két évvel ezelőtt a tilburgi nagymesterversenyen nagyon rosszul kezdtem, s hét fordulón át nem nyertem partit. A nyolcadik fordulóban Szmiszlov volt az ellenfelem. Tekintve, hogy a játszmák délután egy órakor kezdődtek, reggeli után volt idő a felkészülésre, sőt éneklésre is a fürdőszobában. Igen ám, de délutáni ellenfelem pont a mellettem levő szobában lakott és érces baritonjával nem bírt az én basszusom. A szomszéd fürdőszobából mindent elsöprő hangerővel harsogott a „Volga — Volga . . .". Megpróbálkoztam a Háry János toborzójával, „A jó lovas katonának . . .", hogy közelebb legyek hozzá fekvésben, s hogy az „orosz védelmére" „magyar védelemmel" válaszoljak, de ezzel is alulmaradtam. Nem baj, majd délután, vigasztaltam magam. S valóban, ezúttal a „szicíliai védelemben" hiába jött az exvilágbajnok egy váratlan lépéssel, végre jól játszottam, s megszereztem első győzelmemet, amelyet a későbbi fordulóban még kettő követett.

Két év múlva Tilburgban már nem egymás melletti szobákban laktunk, Szmiszlov ekkor nem játszott a versenyen, mégis meghívták, mert az Interpolis biztosítótársaság — a tornák rendezője, mecénása — lemezfelvételt készített vele. Egyik este kettesben vacsoráztunk s mint kiderült, ő szeretett volna a versenyen is részt venni, én viszont szerettem volna énekelni. Vágyam csak részben teljesült, mert a verseny utáni banketten együtt énekelhettük az Ejejuhnyem holland változatát: „ejejuhnyem, Interpolis . . ."

A lemezfelvételre azonban változatlanul várnom kell . . .

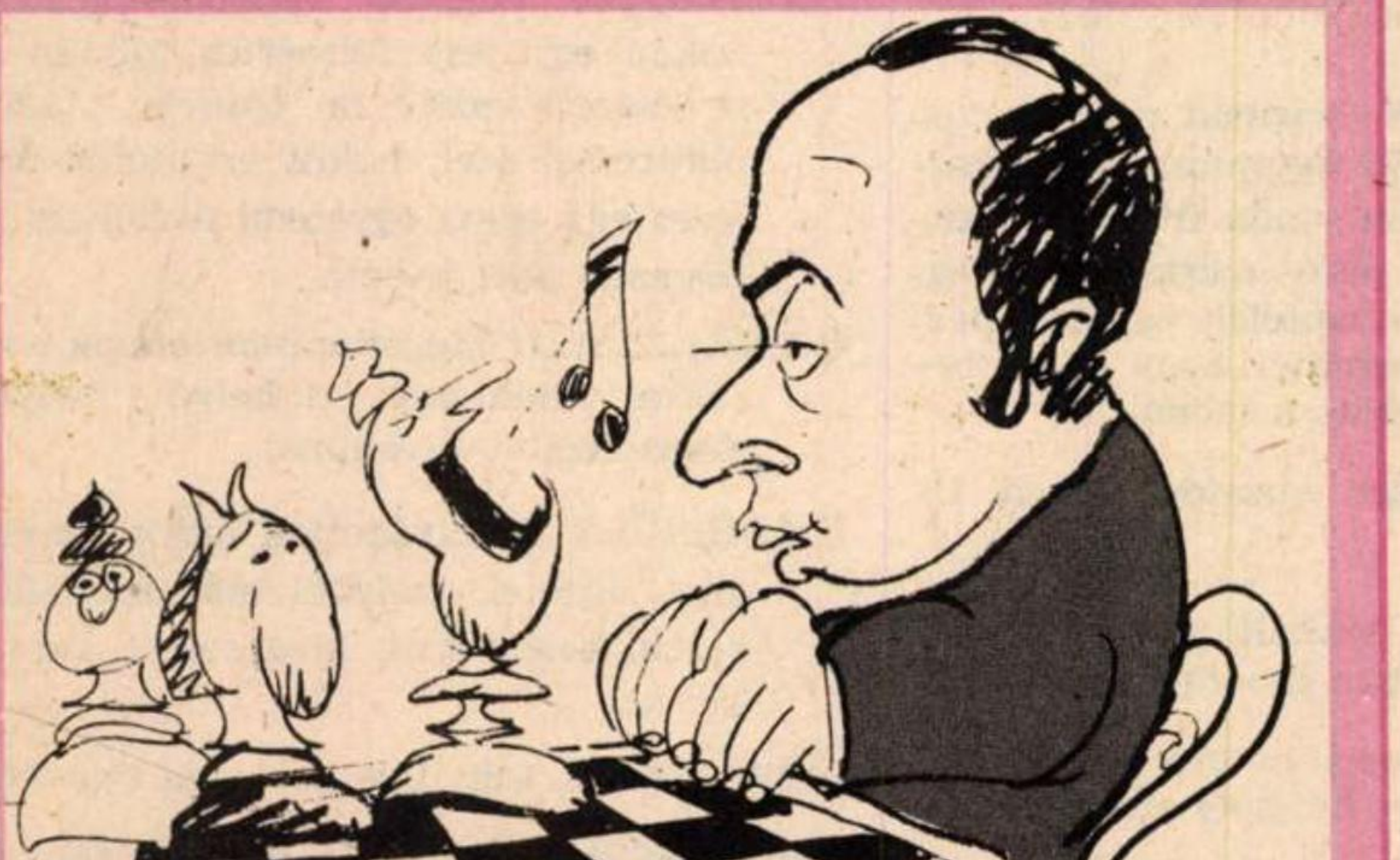

Dr. Czeizel Endre válasza:

1. Amikor tapasztalnom kell, hogy az orvosi genetikával többet foglalkoznak a kabarékban és a Ludas Matyiban, mint az Egészségügyi Minisztériumban.

2. Amikor szokatlan módon 11 éves kisleány jelentkezett a genetikai tanácsadóban, és a következőt kérdezte :„Hallottam, hogy a doktor bácsi a veleszületett rendellenségekkel foglalkozik. Az én veleszületett rendellenességemen nem tudna segíteni?"

3. Amikor a 21 éves elkeseredett fiatalember impotenciája miatt keresett fel, és a részletek után nyomozó kérdésemre megmagyarázta, hogy míg korábban naponta 6—8-ra volt képes, most már csak 4—5-re.

4. Amikor egy magas szintű értekezleten az elnöklő nagyember látható ellenszenvét érzékeltem, és ennek okát — dolgunk végeztével — nyíltan megkérdeztem tőle, mire ő, rövid töprengés után, a következőket válaszolta: „Valóban ki nem állhatom magát, mivel hetekre feldúlta otthoni nyugalmamat. Maga a tévében felelőtlenül levezette, hogy egy házaspárnak a nemzőképes korban átlagosan 4000 nemi aktusra telik, a feleségem utána számolt, és én 800-zal nem tudtam elszámolni."

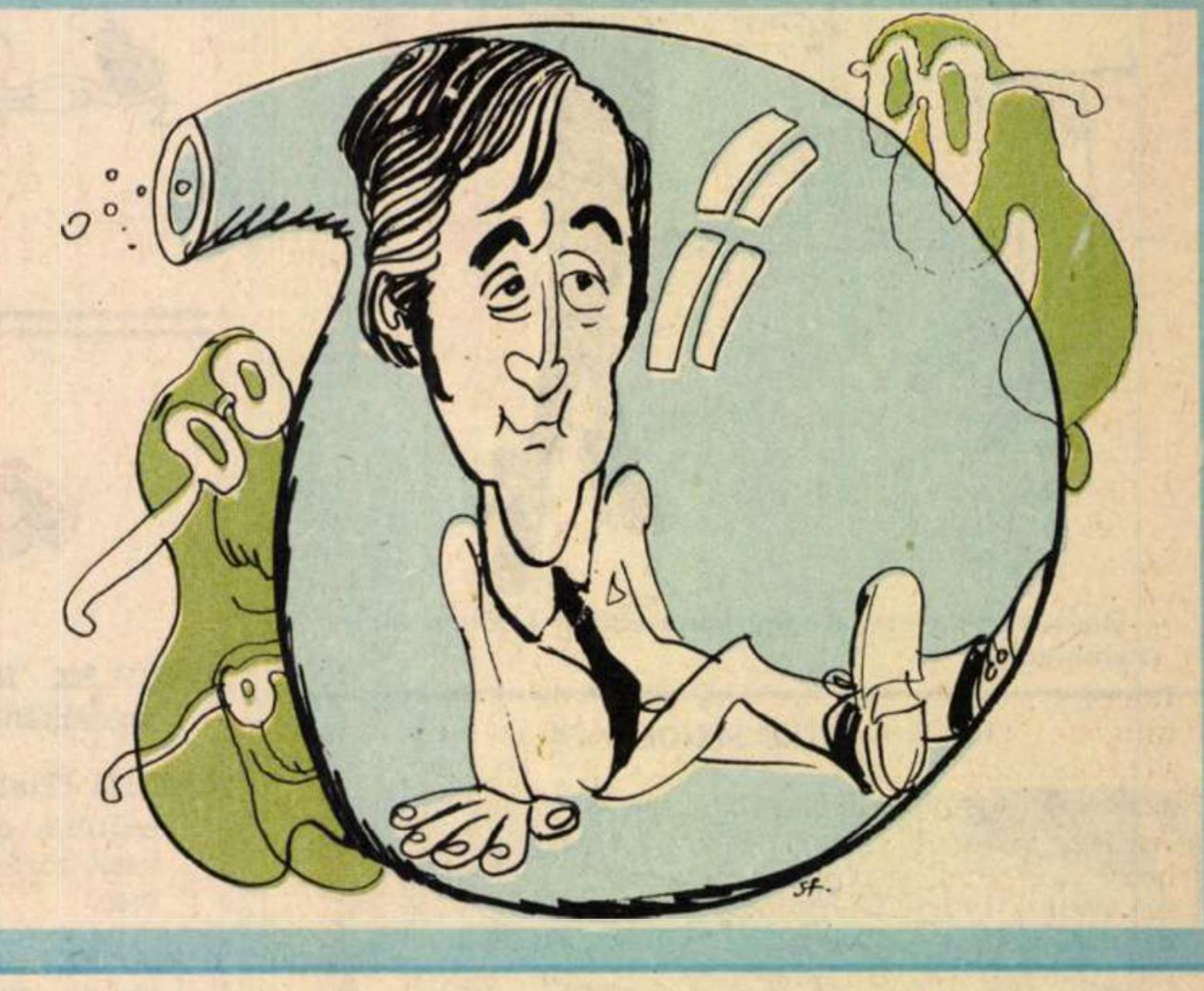

Nemeskürty István válasza:

Az első elemi tanévzáró ünnepélyén szavalattal kellett köszöntenünk az egybegyűlt tanítókat és a nálunk is izgatottabb szülőket. Fennköltebbnél fennköltebb versek között válogathattunk a tankönyvből, Gyulai Páltól Pósa Lajosig. A tanító néni meg volt győződve, hogy otthon a számomra kijelölt ünnepi szöveget tanították be nekem. Én azonban meglepetésül Szentiványi Gábor négysoros mókáját választottam ki a *Betűország Első Virágoskertjéből*. Rövid volt és velős. Úgy éreztem, sikert fogok aratni.

— És most fordulj szépen a vendégek felé, és mondd el a versedet — biztatott a tanító néni.

Meghajoltam és az igazgató úr elé állva lelkesen közöltem:

Majom ésszel
a maki
azt hiszi, hogy
valaki.

A hatás rendkívüli, bár kifejezetten kedvezőtlen volt.

Viszont soha többet nem kellett nyilvánosan szavalnom, s ez a többiekhez képest behozhatatlan előnyt jelentett számomra.

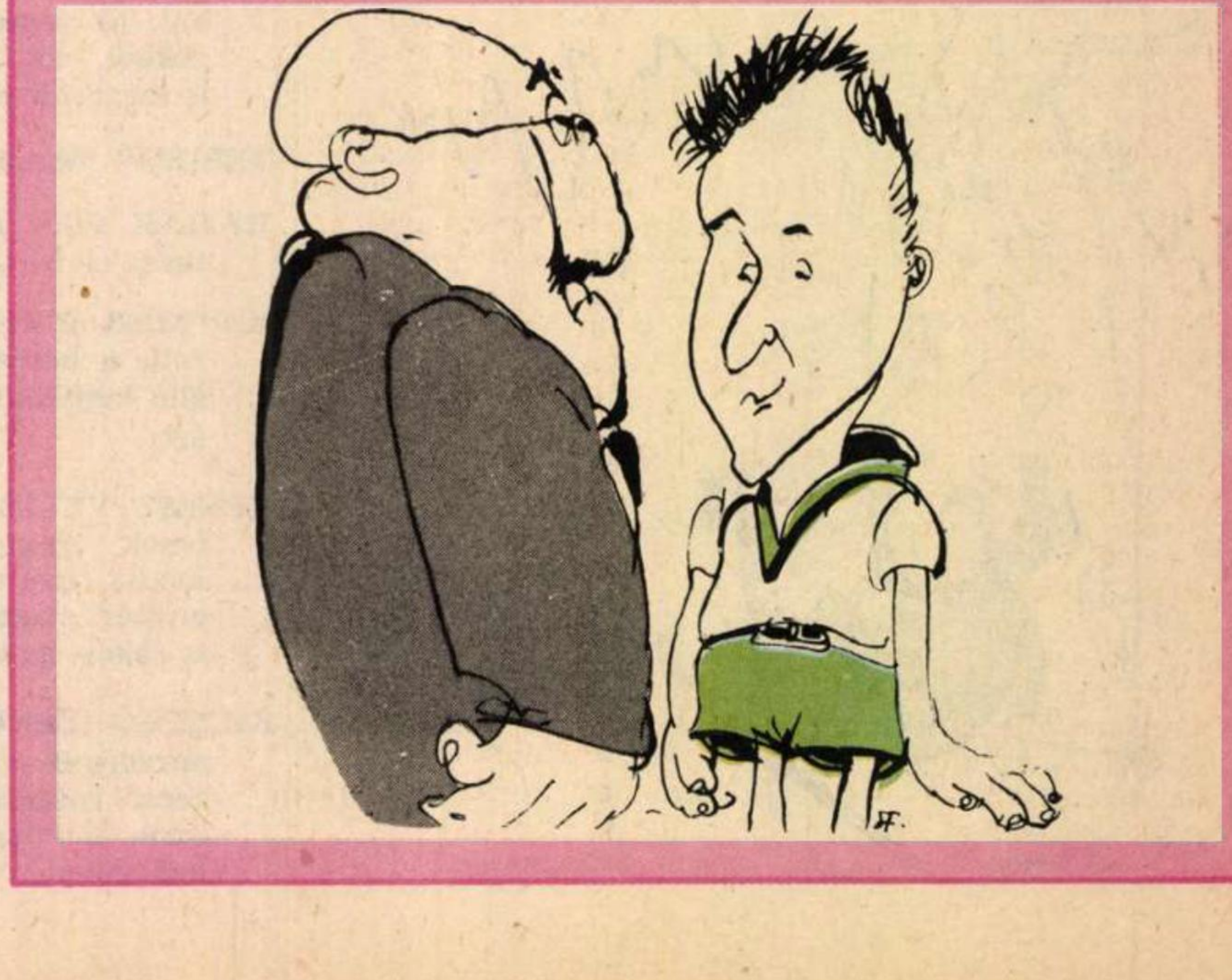

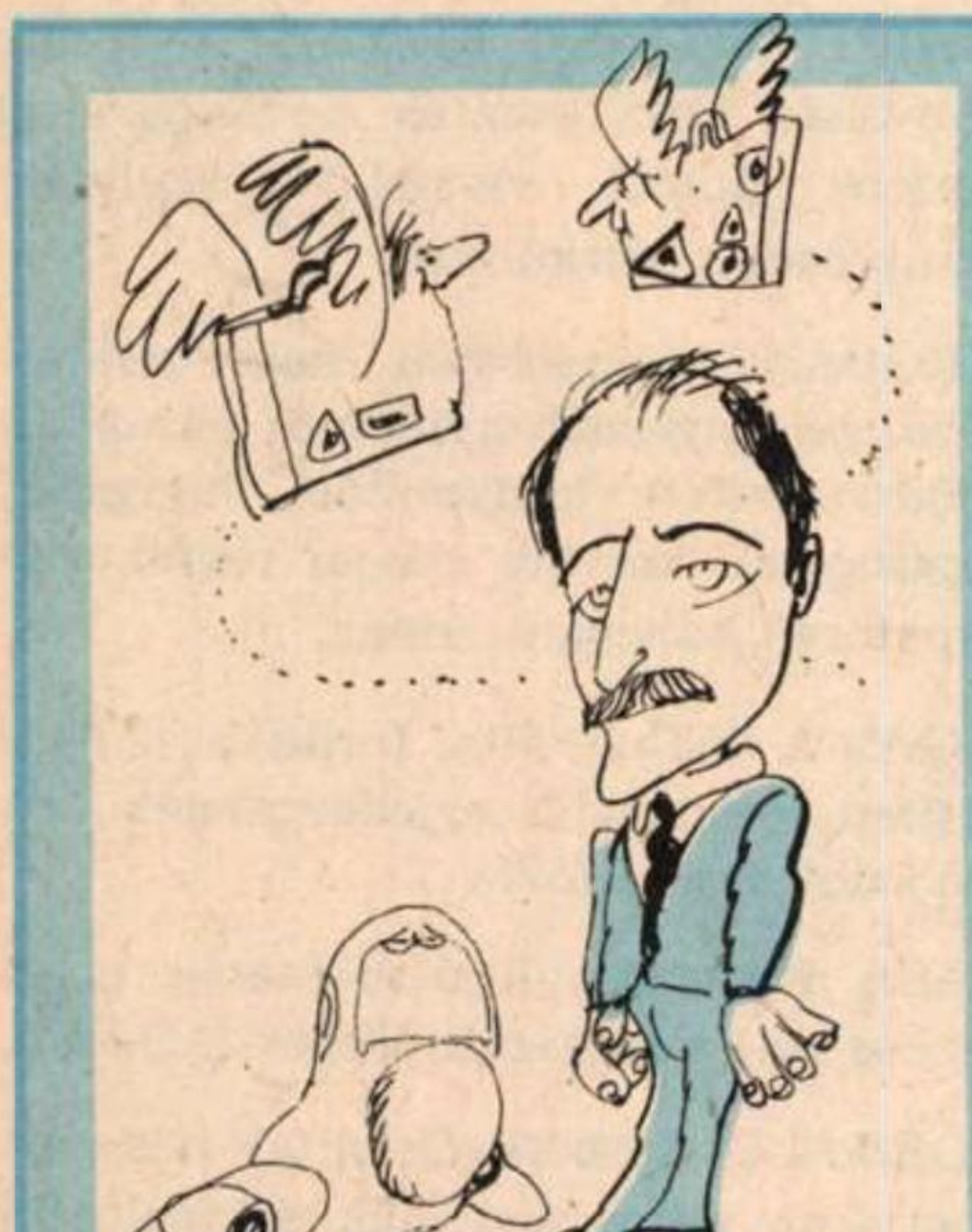

Fejti György válasza:

Bosszúságok elviselésében. Például akkor, amikor egyik külföldi utamról hazatérve Budapest helyett Belgrádban szálltunk le, a csomagjaim pedig Bukarestbe érkeztek meg.

Mészöly Kálmán válasza:

Körkérdésünkre válaszolva mellékelem az Önök 1981. február 12. számának címlapját. Ugyanis abban az időszakban, amikor a magyar labdarúgó-válogatottnak a legnagyobb segítségre lett volna szüksége, Önök is segítségemre voltak, de negatív értelemben. Akkor megfogadtam, hogy sikerre viszem csapatunkat, és benne leszünk a VB 24-es mezőnyében, ez sikerült, habár ebben az időszakban akkor senki nem hitt, csak a játékosok és jómagam.

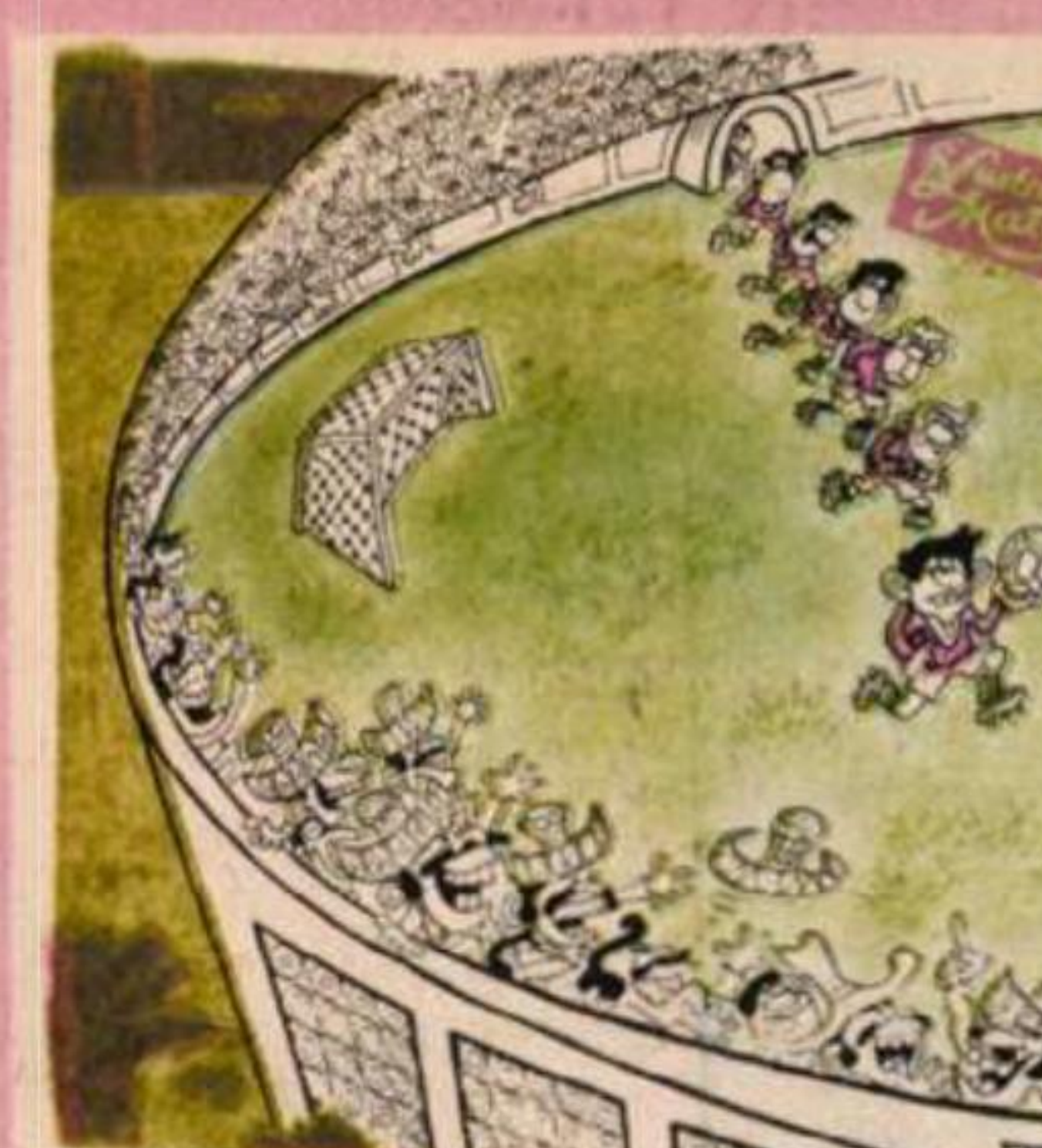

DÉL-AMERIKAI FOCIFARSANG

— Jópofák ezek a magyarok, futballistának öltöztek!

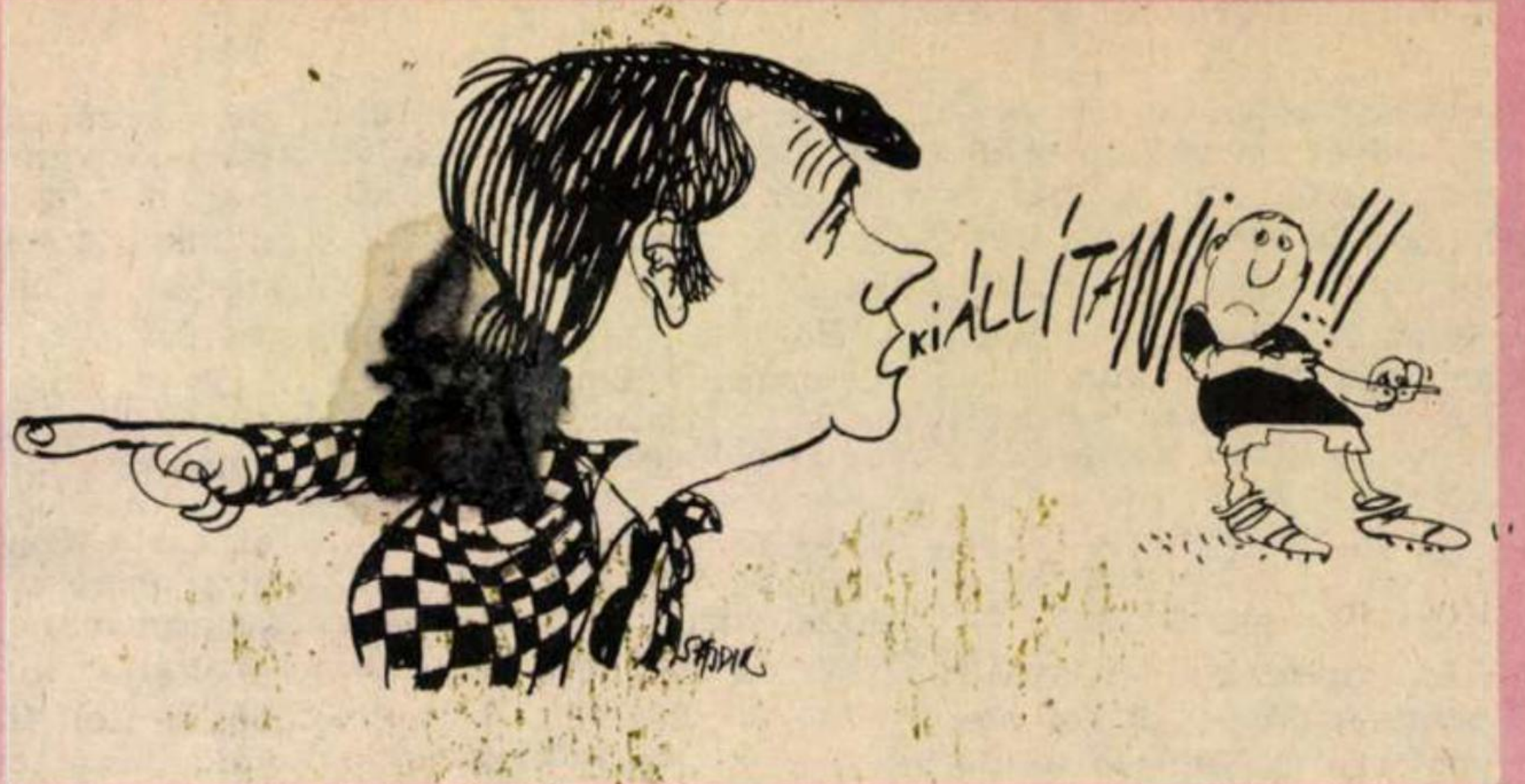

Szabó Magda válasza:

Debrecenben, ahol az egyetemen tanári pályámra készültem, minden professzorunk között a legszigorúbb a magyar nyelvészetet előadó Csüry Bálint volt. Abszolút tudást követelő igényének sokat köszönhettem később íróként is, stilisztika óráin nyelvi fegyelemre, szűkszavúságra, fogalmazásbeli pontosságra szoktatott.

Egyszer ómagyar szövegolvasásból kollokváltam nála, nem összefüggő nyelvemléket tett elém kis vizsgacédulái egyikén, csak szavakat. Az elsőket hamar megfejtettem, csak az utolsónál akadtam meg, azt éreztem, én ezt az elemzésre kijelölt szót: FARKANY nem olvastam semmi kútfőben. Mi lehet az a farkany? A professzor úr várt türelmesen, én törtem a fejemet, aztán egyszercsak megvilágosodott minden. Hát persze! Nem is nehéz. Fogtam a vizsgacédulát, elkezdtem elemezni: farkany, azaz mai nyelvhasználatunk szerint farkacska. A tizenharmadik századig úgy hangzott még, hogy farkanyu, u-val a végén, mert főneveinket eleinte szóvégző magánhangzó kísérte, mely aztán lekopott. A farkany alighanem kicsinyített alakváltozat, a kódex korában a -ka-ke és -cska-cske kicsinyítés helyett egy régebbi, ny-es változatot használtak. Ahogy a századok teltek, a nyelvi fejlődés lekoptatta az ny-et is, maradt annyi: fark, ez az élőbeszédben magánhangzóval farokká bővült. Felnéztem diadalmasan, mint egy a vizesárkot átvitt s most cukorra váró paripa. Csüry professzor hang nélkül nézett rám, sose mutatott az arca indulatot.

— Farkany — mondta nagysokára. — Igen. Farkany. Hibátlan elemzés, logikus. Kérem az indexét, Szabó kisasszony.

Beírta az Ómagyar szövegolvasás rovat mellé: kitűnően kollokvált. Köszöntem, már az ajtóban voltam, mikor megállított.

— Kisasszony!

— Igenis!

— Aztán majd kinn az életben nem árt, ha vigyáz. Ha ott is képtelen lesz megkülönböztetni a kódex f betűjét az s-től, még megeszi egy sárkány. Na jó napot kívánok.

Kitántorogtam. Tudatom eleinte még nem döntött, miképpen feleljen az iménti élményre, aztán a humor áldott sugallata csak győzött: nekiestem a folyosófalnak, úgy nevettem saját magamon. A FARKANY egyébként, aki SÁRKÁNY volt voltaképpen, tanárkodásom tizennégy évét befolyásolta, Csüry professzor úr szellemében. Egy életre megtanultam, hogy az emberi logikát figyeljem a feleletben, az észjárást, a következtetni tudást, nem a pillanat botlását, hanem az összefüggések felismerését. Tizennégy katedrán töltött esztendőm kerítését ómagyar kódexbeli sárkányok őrzik, de nem pikkelyes farkuk van, hanem — tekintettel az — ny szerintem kicsinyítőképző voltára — szerény, billegő foxi farkany-farkacskájuk, és védelmükben abszolút derűben tanulták — játszották a tanítványaim.

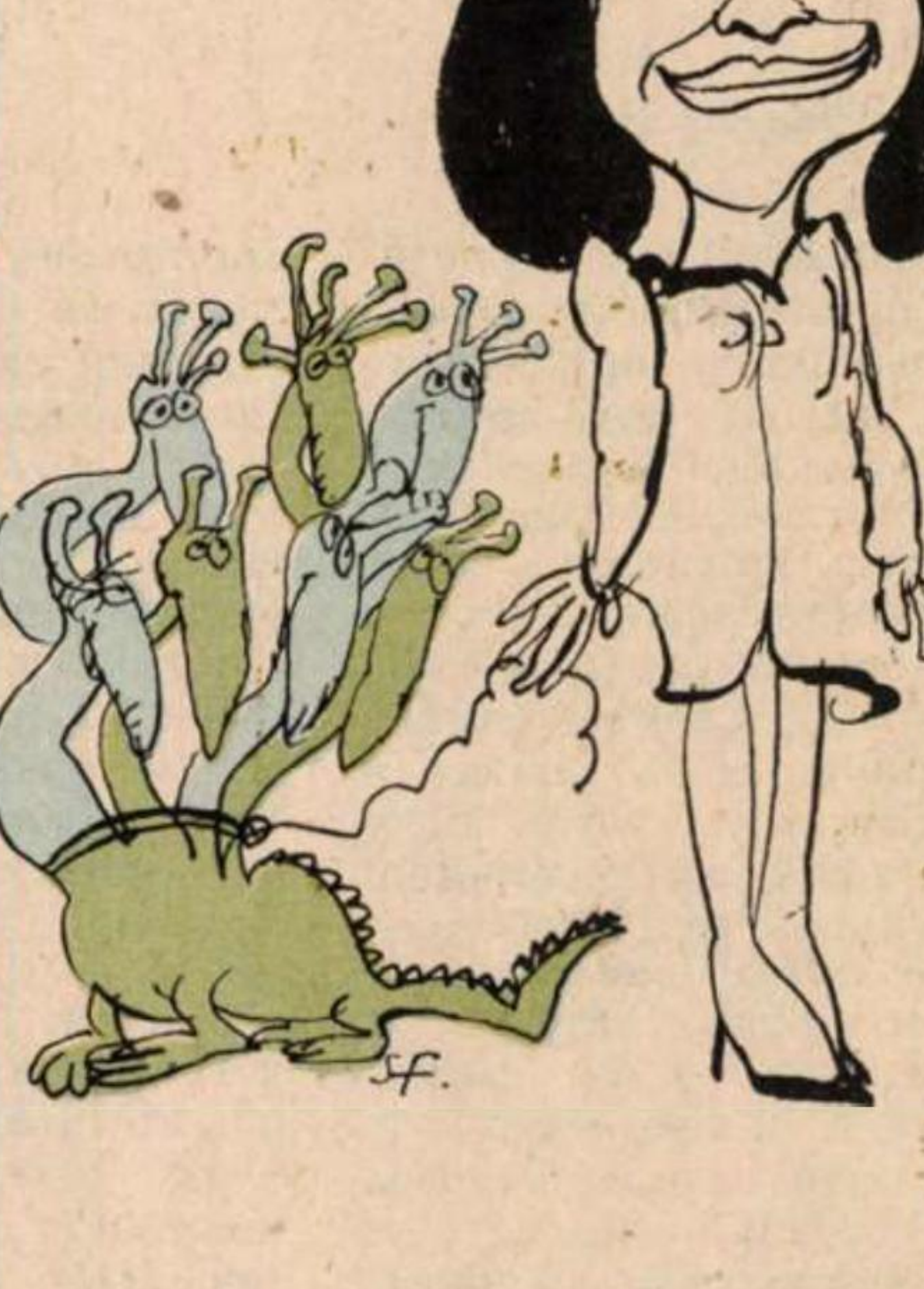

Hirschler Imre válasza:

A körkérdésre csattanós, rövid, vidám történettel kellene válaszolni. Bennem azonban mindig volt némi kettősség. Minden ténykedésemet csak elmélyült komolysággal tudtam végezni, érthető is ez, egy szülésznőgyógyásznál. Még a játékot is komolyan vettem. Ugyanakkor vallom, hogy humorérzék nélkül nagyon nehéz lehet elviselni az életet.

A humor engem legjobban harminc évvel ezelőtt, Koreában segített, ahol kerek egy évet töltöttem, mint a háború utáni első egészségügyi csoport vezetője. Munkánk nehéz és fárasztó volt, szórakozási lehetőség pedig az, hogy elmentünk a moziba, ahol egy kínai filmet játszottak orosz feliratokkal és hogy a közönség jobban értse, szócsövön hangzott el a szöveg koreai nyelven. Mit értettünk mi belőle? Egy alkalommal tizenketten néztük a filmet, utána mindenkit arra kértem, írja le, mit látott. Mindenki mást írt, még a részletekben sem volt egyezés. A csoport hangulatának javítása érdekében 4—6 hetenként rendeztünk úgynevezett „Kultúr estét”, amelyre nekem kellett humoros konferanszokat, humoros jeleneteket írnom. Ehhez a megtisztelő, de nagyon fáradságos feladathoz úgy jutottam, hogy kiérkezésünk kezdetén egyik munkatársunk születésnapjára verses és vicces felköszöntőt írtam. Nem számoltam akkor a következményekkel. A kultúrestéknek sikere volt, egy darabig megint vidámabban ment a munka.

Mondanom sem kell, hogy a humort is komolyan és elmélyülten írtam, csináltam. Azóta nincs is nálam nagyobb tisztelője a humoristáknak. Állítom, hogy a humor újratermelése a legnehezebb és legkomolyabb munkák egyike.

Egyébként a humor főleg abban segített, hogy megóvott bosszankodástól. Például: egyszer hajnali ½4 órakor — nem sokkal korábban érkeztem haza a kórházból és éppen elaludtam — cseng a telefon és kedves női hang csicsereg bele, hogy ott, alul viszket egy hete, kérdezi: mit jelent ez? „Lehet hogy pénzt kap” válaszolom bosszankodás helyett, és leteszem a hallgatót. Vagy másik példa: Sokan már nem tudják, hogy még a második világháború kitörése előtt alakult hazánkban egy „Lábbeli Központ”, amelynek bakancsokról és a lakosság cipőellátásáról kellett gondoskodnia. Telefonszáma egy enyémtől egy jegyben különbözött. Amikor egy délután rendelésemet tizedszer zavarta meg a csengetés, és utána a kérdés: „Lábbeli Központ”?, nem bosszankodtam, hanem azontúl úgy válaszoltam: „Nem, a lábközi!”

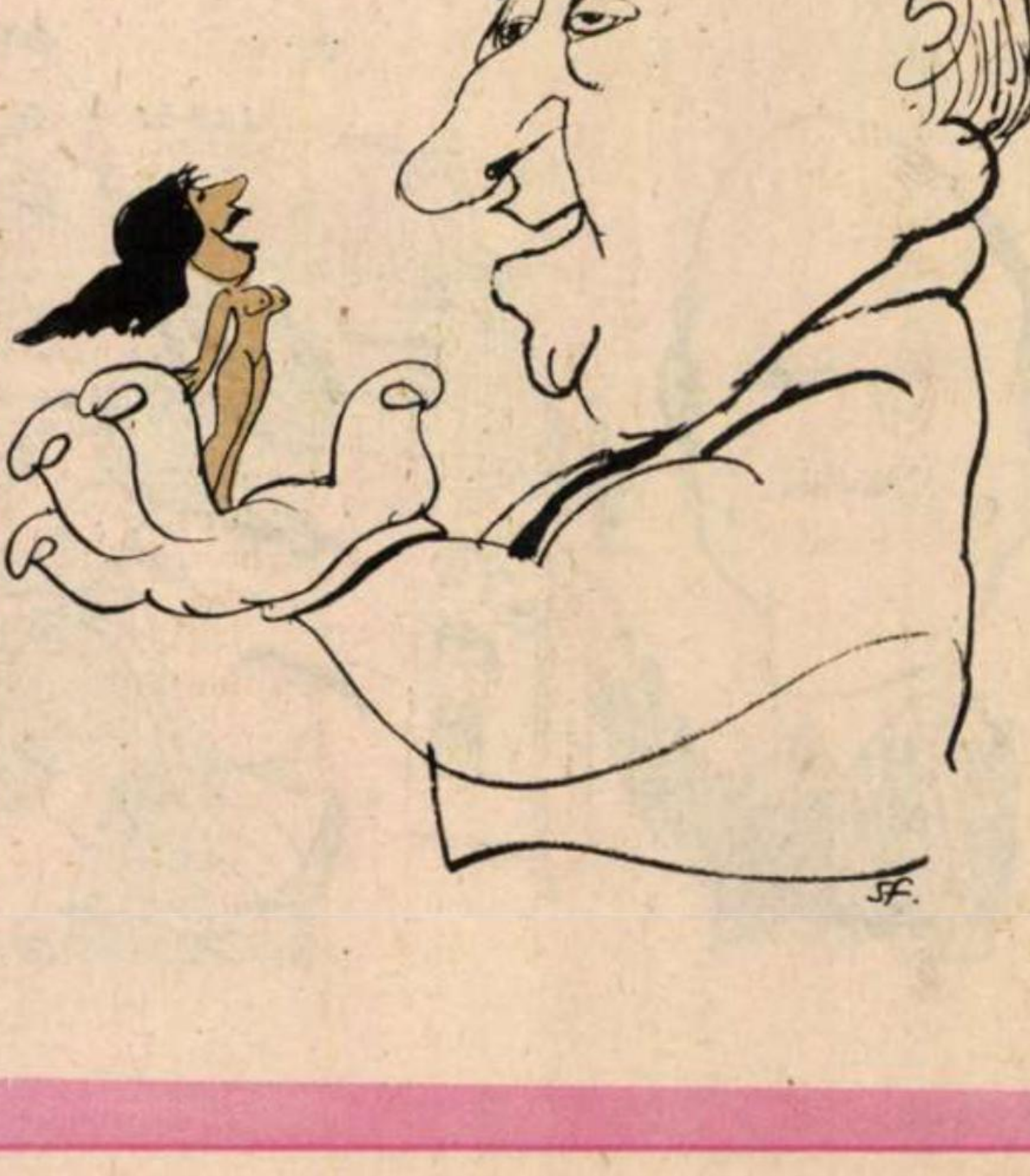

Király Andrásné válasza:

Saját készítésű és egyszemélyes használatú értelmező szótáram szerint a humor lelke: mások érezzék jól magukat, mások oldják fel görcseiket a harsogó nevetésben, kuncogásban, mosolyban, mások mondják ki: ez jólesett.

S aki kiváltotta, vagy közvetítőnek ékelődött a helyzet és a társaság közé, akár el is felejtődhet.

A természetesen használt többes szám — „de jót nevettünk” — eggyé olvasztja hatásban és élvezetben a humorforrást és a csoportot, ahol az hatott.

Miért e csinálttan elvont bevezető? Hogy betakarja és csökkentse vallomásom súlyát: humor nélkül az életből csak egy hiányzik: az élet.

Az öncélú viccelődés nem kenyerem, de érzékeny füllel figyelem, ha elapadni látszik a politikai viccek máskor bőven csorgó forrása.

Baj van, állapítom meg ilyenkor. Valamit nem értenek, vagy nem fogadnak be az emberek.

A túlzott elégedettség, de a hideg harag sem termi meg a politikai vicceket. Azzal viccelődünk, amihez, vagy akihez közünk van, akár mi magunk is lehetnénk, esendőségünkkel, nagyiramú nekibuzdulásunkkal és gyors letörésünkkel, újratörő kínjainkkal és mentő magyarázatainkkal.

A kapcsolatteremtés munkám nélkülözhetetlen tartóoszlopa. Be kell vallanom, a jól megtalált gyors riposzt, a szellemi tornát kínáló szituáció, a vágást is elviselő visszavágás majdnem mindig megkönnyíti a munkához szükséges megismerést, a hullámhossz bemérését.

Tény, hogy néha már a felületen találkoznak a gondolatok, a humor-érzékenység: máskor — éppen az elriasztó előhírek miatt — alig merek hozzáfogni a stílusában nem éppen tiszteletteljes, inkább csipkelődő, ha kell finoman provokáló beszélgetéshez. Ritkán csalódtam. Az odadobott játék — kesztyű — nem sokáig hever a földön. S ha valaki azt hiszi mindez elfecsérelt idő, téved. A munka is halad, talán kicsit értőbben, könnyedebben, örömet hozóbban, mintha precíz szabályozottságban élnénk csupán.

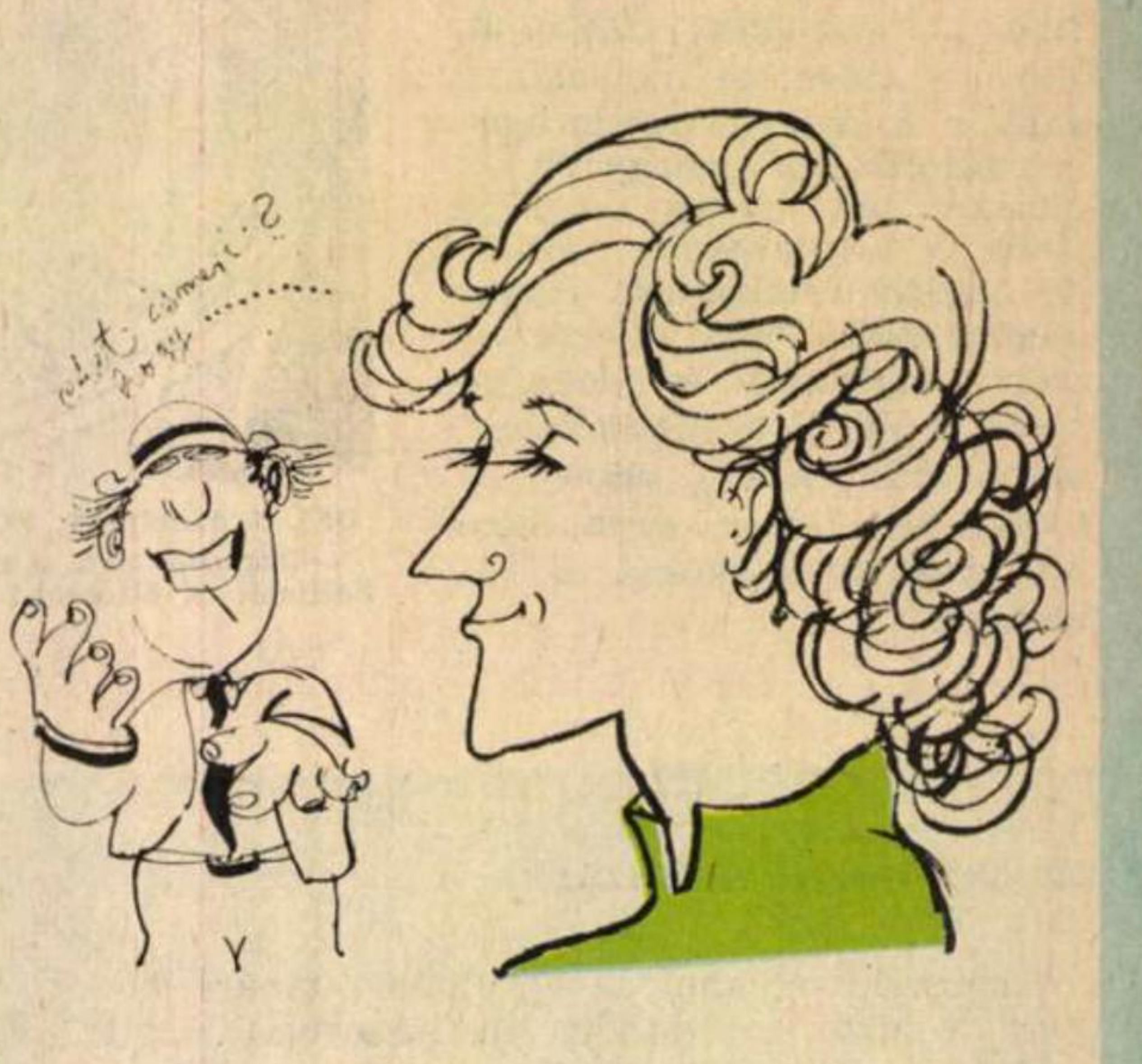

Pálfy József válasza:

Karinthytól egy újságírónak mindenekelőtt azt kell megtanulnia, hogy — bárhová ott a legcélszerűbb bemenni, ahol az van kiírva: Idegeneknek tilos a bemenet! Pályámon ehhez tartottam magam. Akkor is, amikor 1967-ben de Gaulle tábornok Lengyelországba látogatott el, s amikor a véletlen úgy hozta, hogy épp ez idő tájt keveredtem el Varsóba egy ENSZ-rendezte újságíró kerekasztal-konferenciára. Érkezésem napján volt a de Gaulle-látogatás utolsó eseménye, a franciák nagy fogadása a Wilanów-i kastélyban. Ide mindenképp el akartam jutni. Rohantam hát a Sajtóközpontba, ahol közölték, hogy akkreditálást már nem fogadnak el, meghívó meg a fogadásra úgyse lenne már… Hosszas alkudozás után egy kisegítő, de bizonytalan megoldást kínáltak fel: véletlenül akadt egy visszahozott meghívó, bizonyos Dumitrescu kolléga nem tartott rá igényt. Ha megkísérlem az ő nevére kiállított meghívóval a bejutást a biztonsági szolgálatok embereitől körülvett kastélyba, a magam felelősségére megtehetem.

Három kordont kerültem meg „Karinthy-alapon”, de az utolsónál feltartóztattak. Útlevelemmel és újságíró igazolványommal igazolnom kellett, hogy én vagyok — Dumitrescu. Mi sem volt könnyebb, mert csak arra kellett felhívnom a zord francia figyelmét, hogy ugye életben már mennyivel kevesebb a hajam szála, mint az útlevél fényképén… Elmeséltem neki, hogy a relativitáselmélet a hajjal is bizonyítható: levesben sok lenne, fejemen viszont kevés. Félő volt, hogy nem ismeri a tréfát.

Nem ismerte. A viccet sem ismerte, de szerencsére Dumitrescut sem. És bejutottam a fogadásra.

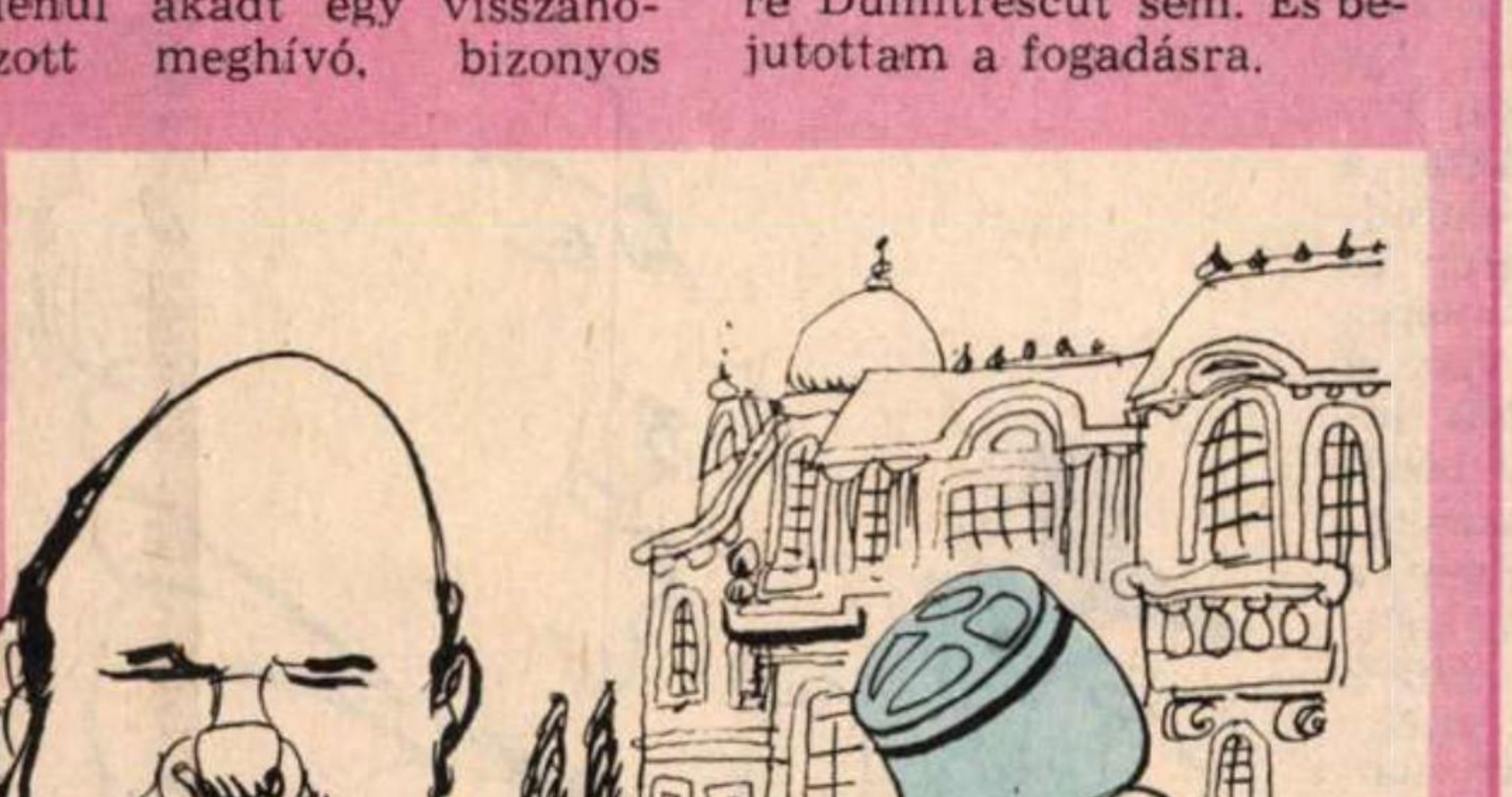

Farkas Bertalan válasza:

— Bátran mondhatom szinte mindenütt, lenn a Földön, fenn a levegőben és még annál is magasabban, a világűrben keringve az űrhajók és űrállomások fedélzetén is. Talán a sok-sok érdekes eset közül elmesélem azt, amelyik 350 km magasban történt:

— A Szaljut—6 űrállomás fedélzetén nagyszerűen ment a munka. A tervezett kísérletek nagy részét elvégeztük. Elérkezett a nagy pillanat, a már megcserélt űrhajónk, a Szojuz—35 berendezéseit és hajtóművét — ami a visszatéréskor nagyon fontos kellék — kellett tesztelni és működtetni. Minden műveletet rendkívül pontosan, program szerint végrehajtottunk. Berepülve Szovjetunió területe fölé engedélyt kaptunk a hajtómű beindítására. V. Kubaszov rányomott a gombra és… csönd. Sem hang, sem a súlytalanságban a hajtóművek működésekor fellépő gyorsulás nem jelezte azt, hogy minden rendben, vagyis beindult a hajtómű.

Először azt hittük tévedtünk, de a másik két űrhajós társunk is ugyanazt észlelte amit mi. Az irányítóközpontból is azonnal érdeklődtek; mindent jól csináltunk? Valerij azt a gombot nyomta meg? Millió kérdés megválaszolatlanul. Kikapcsoltunk mindent, visszalebegtünk az űrállomásba. Nem volt valami rózsás a hangulatunk, azt hiszem ezt nem kell külön kihangsúlyozni, miért.

Néhány másodperc hallgatás és úszkálás után — ekkor már nem volt semmilyen rádiókapcsolat az irányítóközponttal — Valerij Rjumin magához ölelt és a tőle megszokott nyugalommal, önfegyelemmel, mosolyogva azt mondta:

— Sebaj, Berci, ne izgulj! Erre koccintunk egy tubus forró teával. Az űrhajótokat nélkületek elengedjük, megvárjuk a következőt és majd leszálltok azzal. Rendben lesz minden. Az igaz, a Te űrrepülésed nem nyolcnapos lesz mint a többi barátodé, de a repüléseddel új rekordot állíthatsz fel közöttük. Ezután nekilendültünk és elkezdtük a műszaki leírást gondosan tanulmányozni. Tudtuk, az irányítóközpontban is mennyien izgulnak és dolgoznak értünk. Néhány kör megtétele és a Földről kapott engedély után újból kísérleteztünk. Izgultunk, de tudtuk a technika nem hagy cserben, hiszen gondosan előkészítették.

Igazuk volt, a pontos elemzés után a hajtómű tökéletesen működött és a mi űrrepülésünk is „belefért” az előre megtervezett 8 napba.

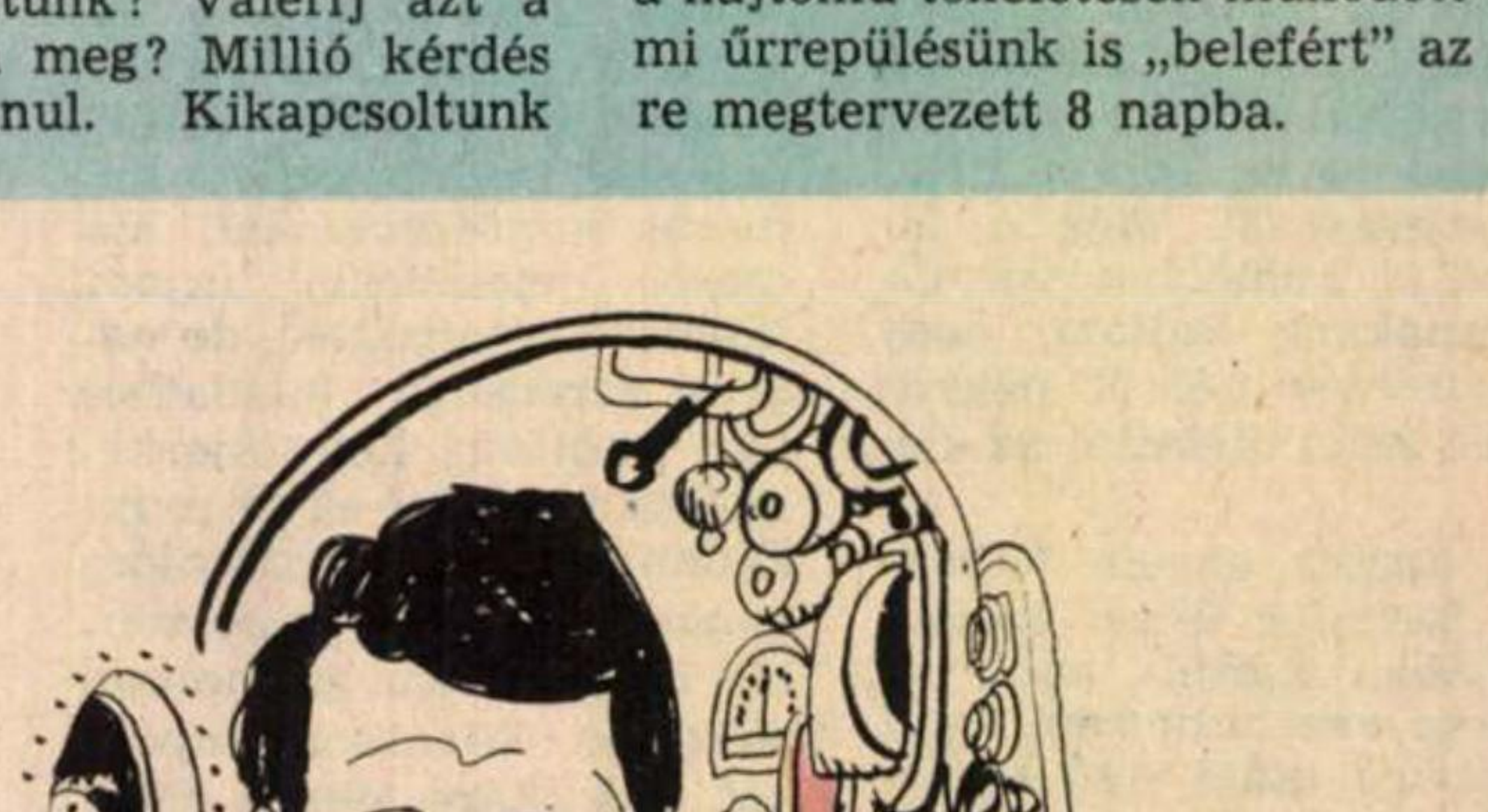

Ludas Matyi megkérdezte: Milyen helyzetben segítette a humor?

Tamási Eszter válasza:

Amikor először hívtak be a Televízióba próbabeszélgetésre, sok gyönyörű nőt láttam az épületben, s rögtön vissza akartam fordulni, hogy nekem nincs helyem itt. Az ajtónál a portás tuszkolt vissza azzal, hogy akit ide behívtak, annak már itt kell maradnia, amíg meghallgatják. Később a gyönyörű nők kint maradtak, engem pedig egyedül szólítottak be a meghallgató bizottság elé. Az addigi feszültségem egyszerre feloldódott, s elkezdtem mosolyogni.

Ezzel a mosollyal arcomon olvastam fel a bizottság előtt Karinthy Frigyes: „Röhög az egész osztály" című írását. Ezen ők nevettek, én meg elnézést kértem, hogy komolytalan vagyok, hogy túl jó kedvem van. Mondták, hogy semmi baj, itt már sok lányt meghallgattak, de senki sem tudott mosolyogni.

Így kerültem aztán a Televízióhoz. Munkámban a továbbiakban is az volt a hálás, ha minél természetesebben tudtam viselkedni. Ma már, ha nem mosolygok, mindjárt megkérdezik: mi az, valami baj van!?

A mosolygás, a derűs hang akkor is jól jön, ha valami baki történik, mert így azt is humorosabban fogja fel a közönség. Egyszer például azt a hírt kellett felolvasnom, hogy: „Genfben összeültek a külügyminiszterek". Ehelyett azt mondtam: „Genfben összedűltek a külügyminiszterek". Úgy látszik, derűt tudtam árasztani a képernyőn, mert ebből sem lett tragédia.

Végh Antal válasza:

Ha még nem volna mindenki előtt nyilvánvaló, majdcsak kideríti a késő századokban az irodalomtörténészek hada, hogy az 1960-as, 70-es években a leghaladóbb irodalmi irányzat a Magyar Írók Szövetségének labdarúgó-csapatában élt igazán töretlenül. Hiszen maga a csapat a Szoc-Reál nevet viselte. Jómagam demokratikus úton megválasztott csapatkapitánya voltam ennek az együttesnek, mígnem aztán jöttek a „Nimolisták" — ahogy Kormos István mondta — egyre lejjebb csúszott a gárda, szétszéledt. Nem is csoda ez, hiszen a végén már olyan írók is bekerültek a csapatba — sőt átvették a hatalmat — akik az öt és felesről a tizenhatosig egy állított labdát se tudtak kirúgni. Nem is beszélve egy igazi jó szocialista realista novella megírásáról...

No, de a hőskorszak! Csurka, Mezei, Döbrentei, Rózsa Endre, Utassy, Kiss Benedek, hogy csak a legnagyobbak nevét említsem, s hogy magamról szót se ejtsek... No, és Jókai. Igen, Jókai Mór, a Szoc-Reálban! Mindez pedig úgy történt, hogy a csapat egy pestkörnyéki tsz-be kapott meghívást — mérkőzésre és irodalmi találkozóra. Igen ám, csakhogy az Írószövetség csapatában sem volt minden labdarúgó író. Az más kérdés, hogy labdarúgó se. De ez most elhanyagolható. Hiába bizonyítottuk olykor, hogy nálunk a csapatban mindig több volt az író, mint mondjuk a Tatabányai Bányászban a bányász...

Az egyik tsz-vezető azt mondta, ha a csapat minden tagja író, akkor itt nem lesz se honorárium az író-olvasó találkozóért, se vacsora, a meccs után! A fiúk engem akartak felfalni. Hova hoztam őket? Életemnek ebben a nehéz idejében segített rajtam a humor.

Legyen mindenki író, aki velünk jött! Mindenkinek adtunk írói nevet. Mennyivel könnyebb ez, mint botlábú íróknak futballista nevet adni... Így lett egy Fradiból kölcsönkért jó kis zsugás középpályásunkból Jókai Mór.

A mérkőzés előtt a téesz vezetőségének be kellett mutatni a csapatot. Jelen volt az elnök, a főkönyvelő, a párttitkár, a főagronómus, egyszóval a téesz minden fontos embere. A bemutatást Mezei András végezte. Mindegyünkre sor került. Végh, Csurka, Döbrentei... a szeme se rebbent a vezetőségnek. Már-már kezdtük kényelmetlenül érezni magunkat, mitől is vagyunk mi ilyen hírességek, ha a nevünk hallatán még csak az arcizma sem rezdül a jelenlevőknek? Ekkor került sor a fradista középpályásunkra.

— Ő pedig Jókai Mór — mondta Mezei András.

— Nicsak! — kapta fel a fejét az elnök — hát Jókai elvtárs meg ilyen fiatal?

Megkaptuk a fellépti díjat, meccs után a vacsorát. És hogy ezúttal is jól elagyabugyálták a Szoc-Reált — hiába volt a csapatban Jókai — ez már aligha fogja érdekelni az irodalomtörténészeket!

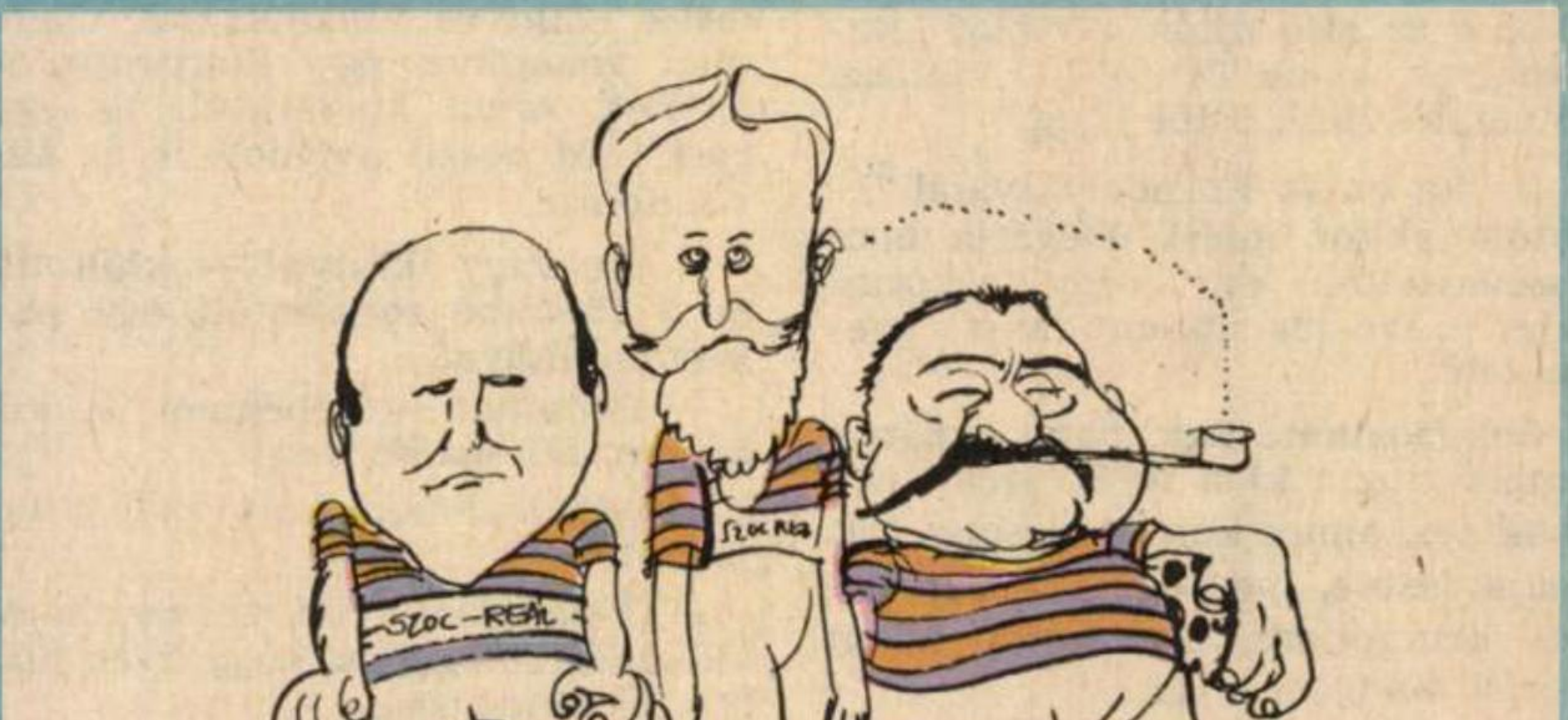

Madarász Katalin válasza:

A külföldön utazgató magyar mindig pénztelen, s ezt az állapotot csak akkor tudja elviselni, ha sohasem hagyja cserben a humora. Jugoszláviában egy üzletben ginzeng-szirupot kínáltak, amelyből három cseppet kell reggel egy kockacukorra csöpögtetni, s ha az ember elszopogatja a cukrot, egész nap friss lesz tőle. Megkérdeztem, mennyibe kerül? Mondták: 300 dinár. Lapos pénztárcámra gondoltam, sóhajtottam egy nagyot, s azt mondtam: Akkor inkább kialszom magam!

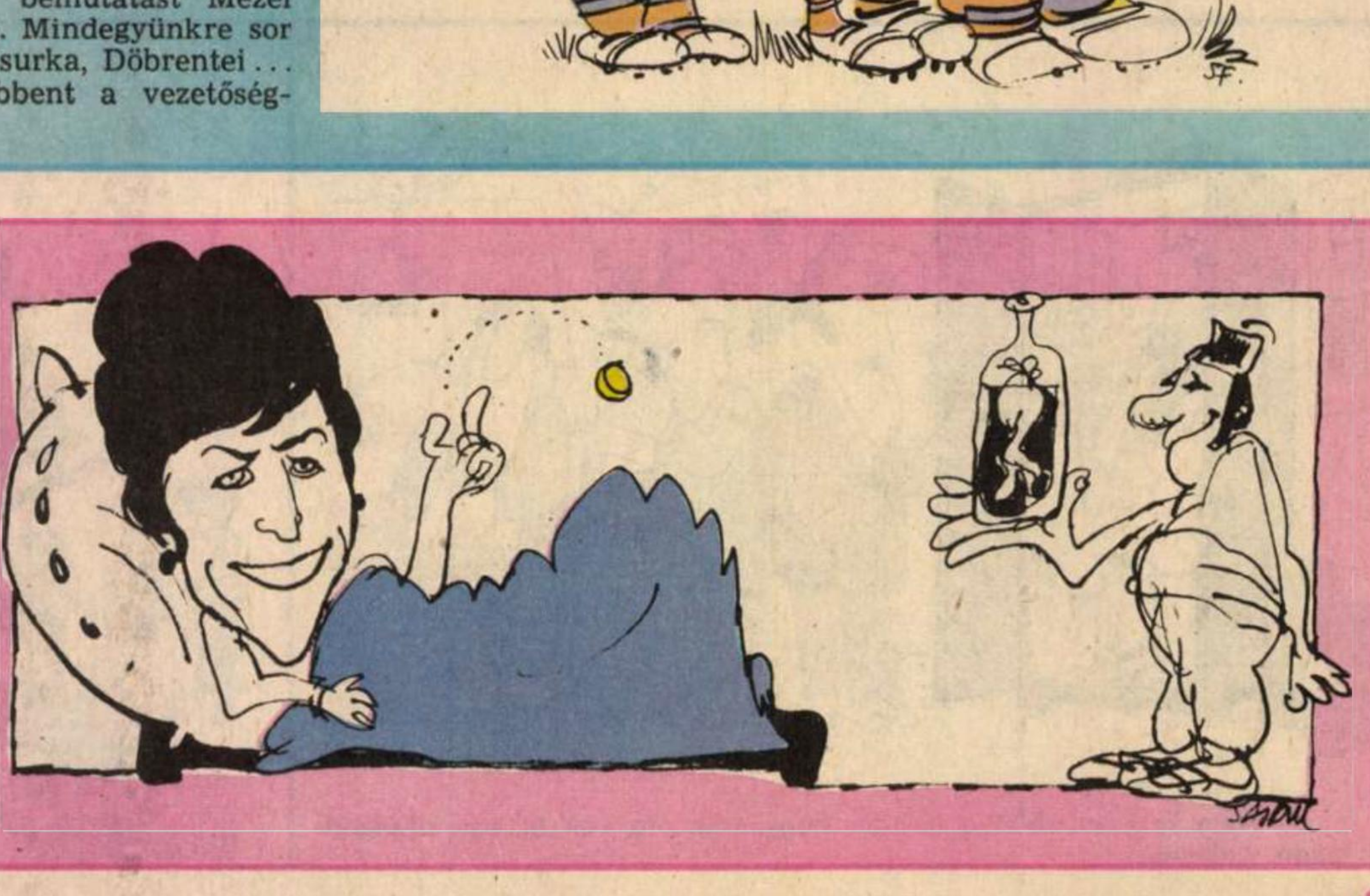

ÚJ NAPTÁR

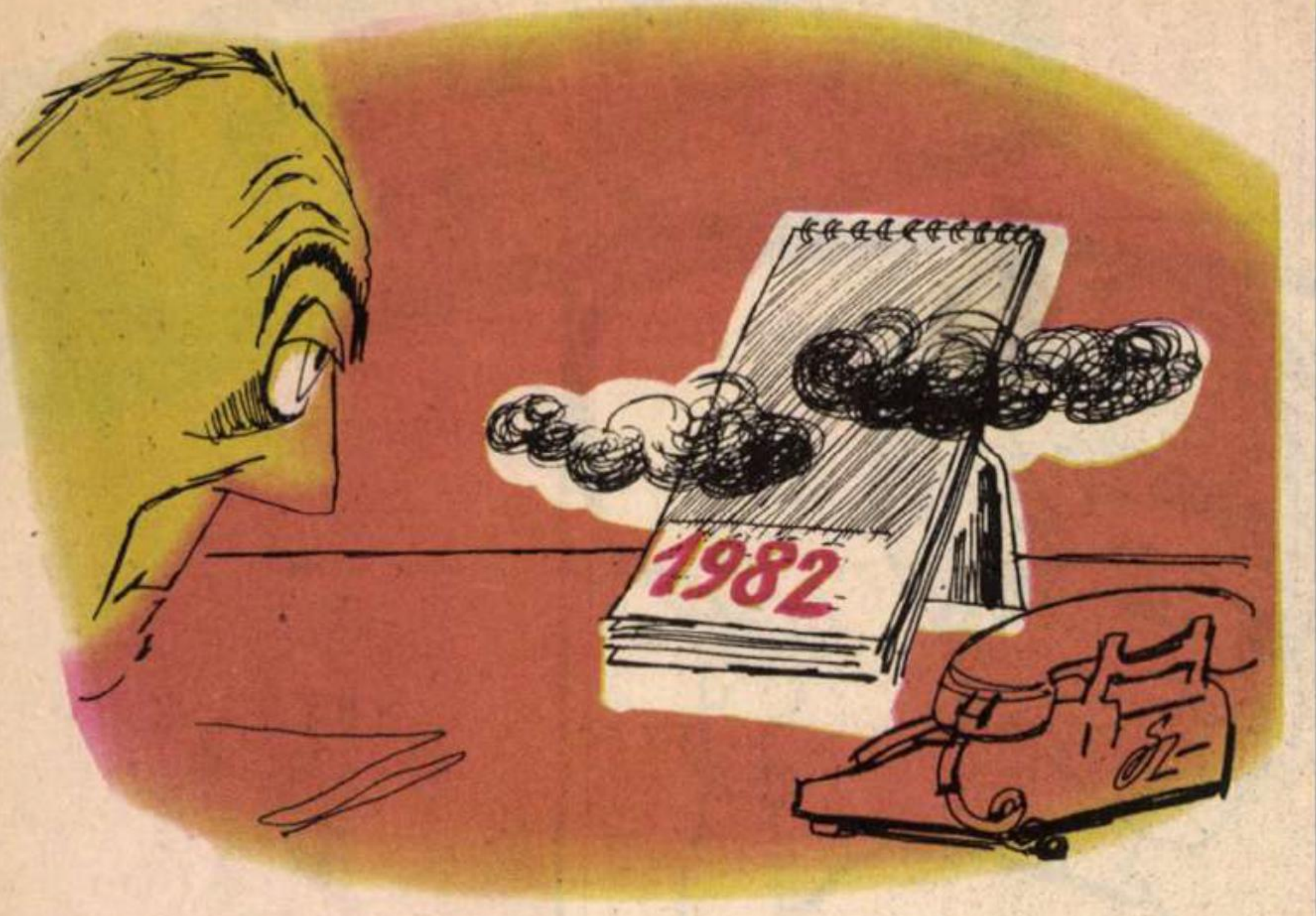

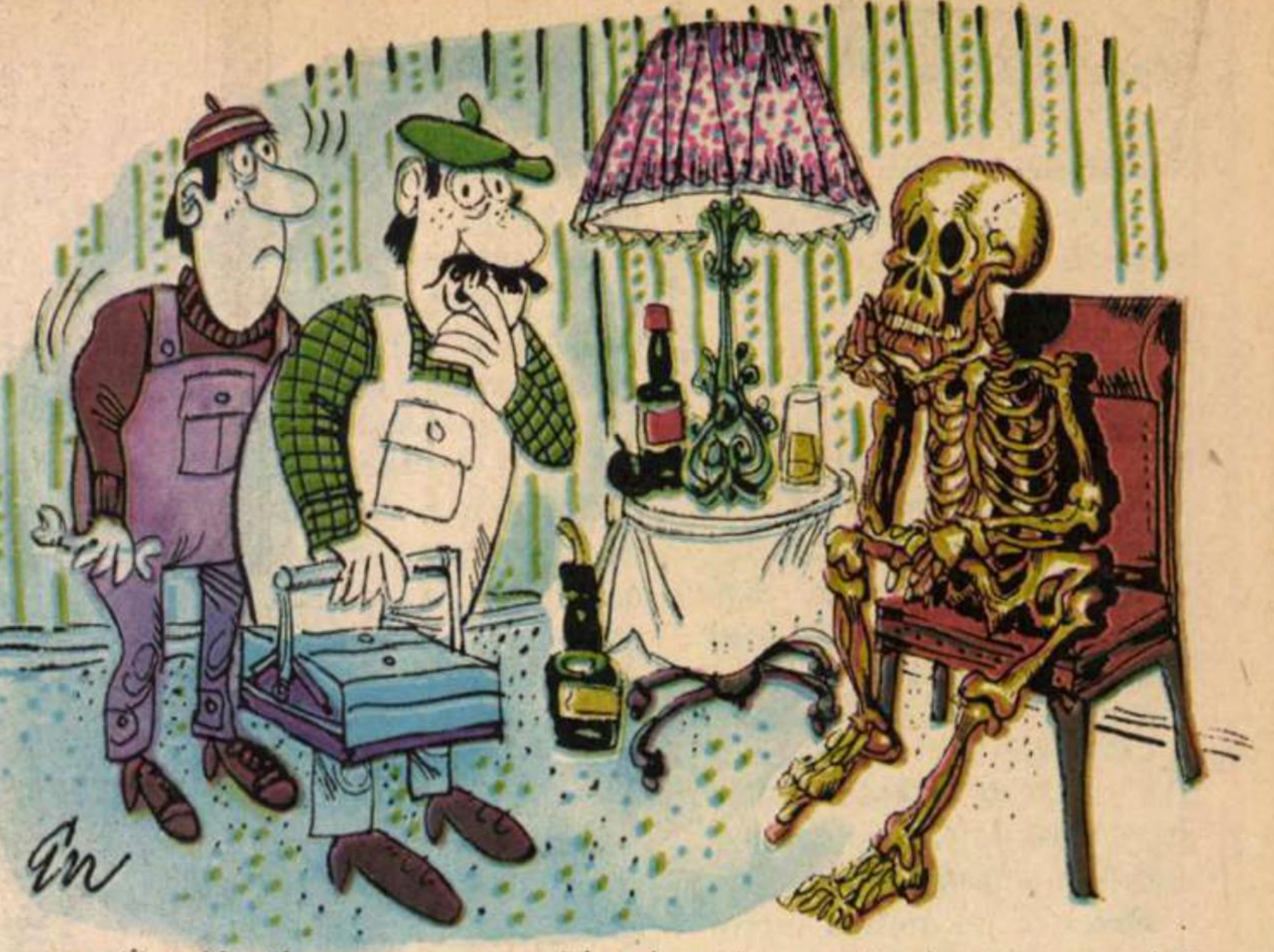

– Úgy látszik, ez a szerencsétlen komolyan vette, hogy ne mozduljon otthonról, mert azonnal jövünk!

RiO - de Budapest

Közönséges szerda volt. Munkanap. Hétköznap. Kínálkozott, hogy ezen a szürke, dolgos hétköznapon elintézzem hivatalos ügyeimet.

Elsőnek is az Engedélyhivatalba vezetett az utam. A kapu alatt befordulva, azt kellett tapasztalnom, hogy rossz helyen járok. Ez alighanem a Kelet-Pesti Vendéglátó Vállalat diszkója vagy tán itt tartják a gulyáspartit. Hangos heje-hujázás töltötte be a máskor oly komor épület folyosóit.

„Sze-res-sük-egy-mást gye-rekek!”...

Ejnye no. Ez mégiscsak az Engedélyhivatal kell, hogy legyen. Hisz ehol e az első ajtón a tábla: „Engedélyek ki-be és föl-le iktatása. Hivatalos órák 9-től 13-ig.”

De ha ez az Engedélyhivatal iktatója akkor miért óbégatja bent eszeveszetten egy vegyes kórus, hogy „Sze-res-sük-egy-mást gye-re-kek”.

Bekopogtam. Egy papírturbános ember dugta ki a fejét, arcán egy maskara, amire kunkori bajusz volt reája festve, meg egy irdatlan rezes krumpliorr. Azt kérdi tőlem borízű hangon, hogy:

— No, hogy ityeg a fityeg kiskomám?

Mondom, hogy a kérvényemet jöttem iktattatni. Mire a rezes a vállamra csapkod:

— No nézd csak a vén gazember! Iktattatni... Gyerekek, ide süssetek! Itt egy őrült pali, egy kóbor ügyfél. A hapsikám iktatni akar. Ki hajlandó iktatni?

Bevonszoltak a szobába. A hangulat a tetőfokán állott. Az íróasztalok tele pezsgős meg borospoharakkal, szendvics, virsli, sóssütemény, ami belefér. A társaság részint egymás ölében, részint az asztal alatt négykézláb vígadozott.

— Majd én iktatlak, szépfiú, gyere csak ide! — kurjantott egy testes hölgy és odakacsázott, maga után vonszolva egy szerpentinfolyamot. Azzal átnyalábolt és egy cuppanós puszit nyomott le az ábrázatomra.

— Be vagy iktatva! — kiáltotta és a fülembe reccsentett egy papírtrombitával.

— Bocsánat — hebegtem —, azt hittem, félfogadás van...

Mindenki jobbra-balra dőlt a kacagástól.

— Félfogadás. Hát persze, hogy félfogadás. Fogadok, hogy ilyen hülye fél nincs több.

— De hát... talán rosszkor jöttem?

— Dehogy pajtikám, a legjobbkor. Holnap szilveszter! Ma minden felet fogadunk. Még be is rúghatsz,ha akarsz. Mi viszont kirúghatunk, ha akarunk...

Fejembe nyomtak egy csörgősipkát és kitessékeltek az ajtón.

Elgondolkozva ballagtam az utcán. Jó, szilveszter van, az igaz, de az újságban az állt, hogy nincs munkaszüneti nap, az csak holnap van.

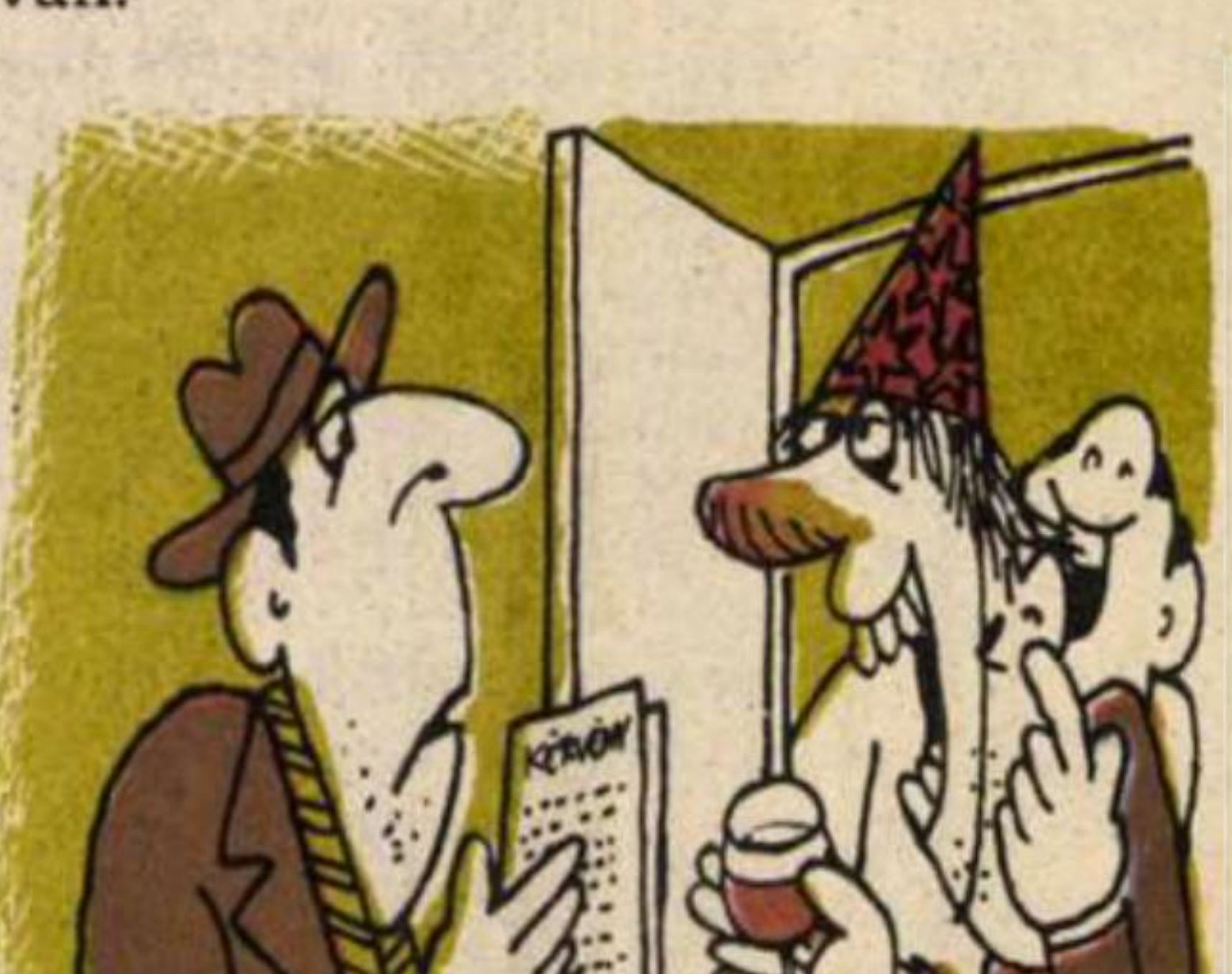

És ekkor valami különös jelenségre lettem figyelmes. Ahány iroda, hivatal, raktár, telep előtt elhaladtam, mindenhonnan szilaj danászás hallott kifelé az utcára, palackokkal, poharakkal megrakott férfiak, nők térültek-fordultak. Dülöngélt az egész utca, az egész kerület, az egész város. A riói karnevál ehhez képest lelkigyakorlat.

Hát itt senki sem dolgozik?! A munkanap kellős közepén egész Budapest egyetlen nagy, végtelen, összefolyó kocsma?

A minisztériumhoz érve elhatároztam: panaszt teszek. Benyitottam a főosztályvezető ajtaján, a titkárnő nem volt ott, a főnököt a folyosón utolértem. Előadtam reszszallásomat. A főosztályvezető alaposan leteremtett, hogy ez az év utolsó munkanapja, a dolgozók most megünneplik az egész évi munkájukat és hogy én egy élősdi vagyok, lebecsülöm a dolgozókat, mert zavarom őket a munka megünneplésében, vagyis én nem tisztelem a munkát és hogy én is jobban tenném, ha az év utolsó munkanapján nem foglalkoznék ilyen hülyeségekkel, nem henyélnék, hanem együtt ünnepelném a dolgozókkal az ő munkás életüket és azt, hogy béke van és nem dörögnek az ágyúk.

Ebben a pillanatban rémisztő durranások rázkódtatták meg a levegőt.

— No, elég volt! Már bontják a pezsgőt! — rikkantott a főnök. Azzal betessékelt egy terembe, ahol javában járták a főhatósági csűrdöngölőt és a közületi hopszapolkát.

Mit tehettem? Bánatomban alaposan berúgtam. Énrám ne mondja senki, hogy nem adom meg a tiszteletet a munkának. Hukk...

Novobáczky Sándor

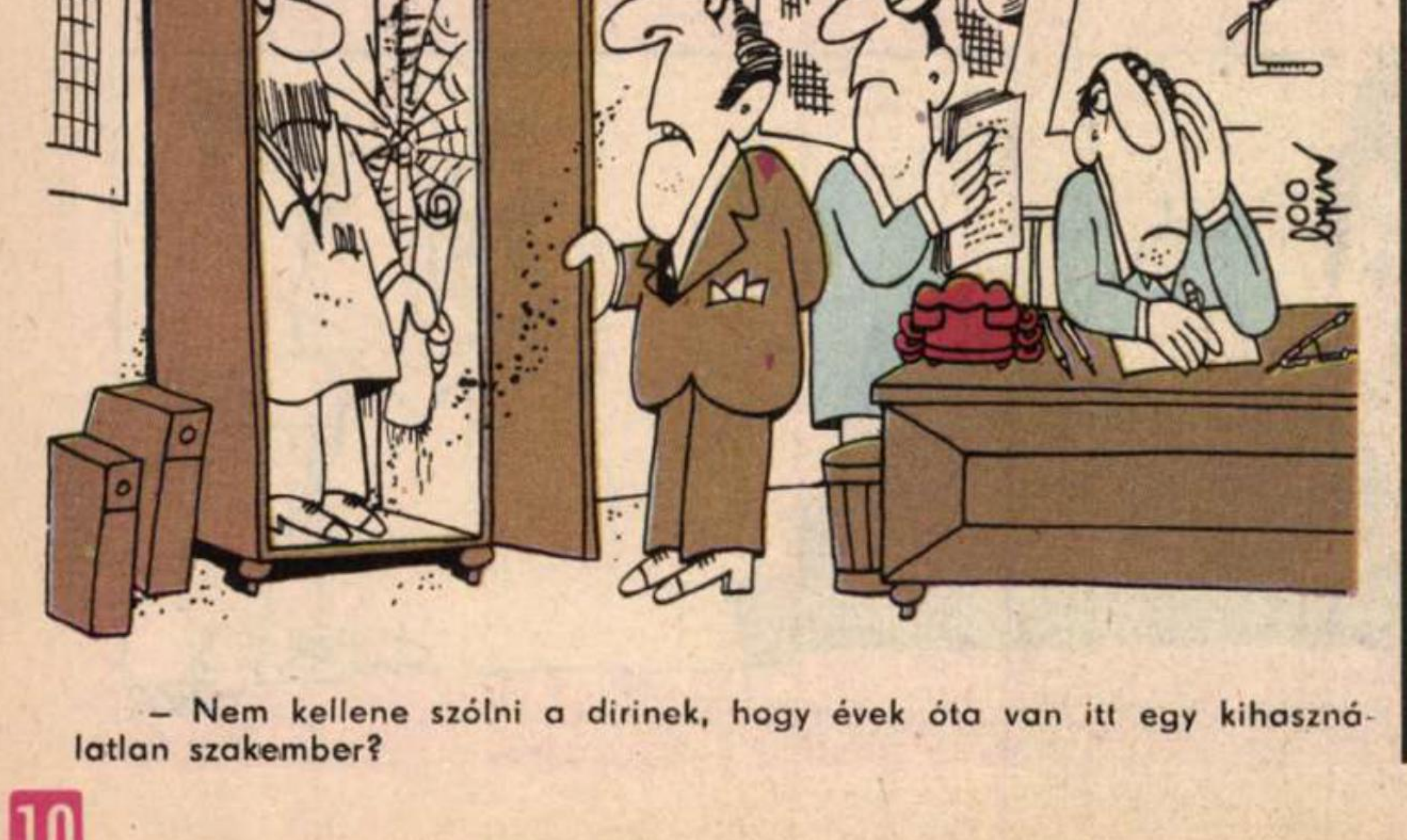

– Nem kellene szólni a dirinek, hogy évek óta van itt egy kihasználatlan szakember?

MAGAS RANGÚ VENDÉG

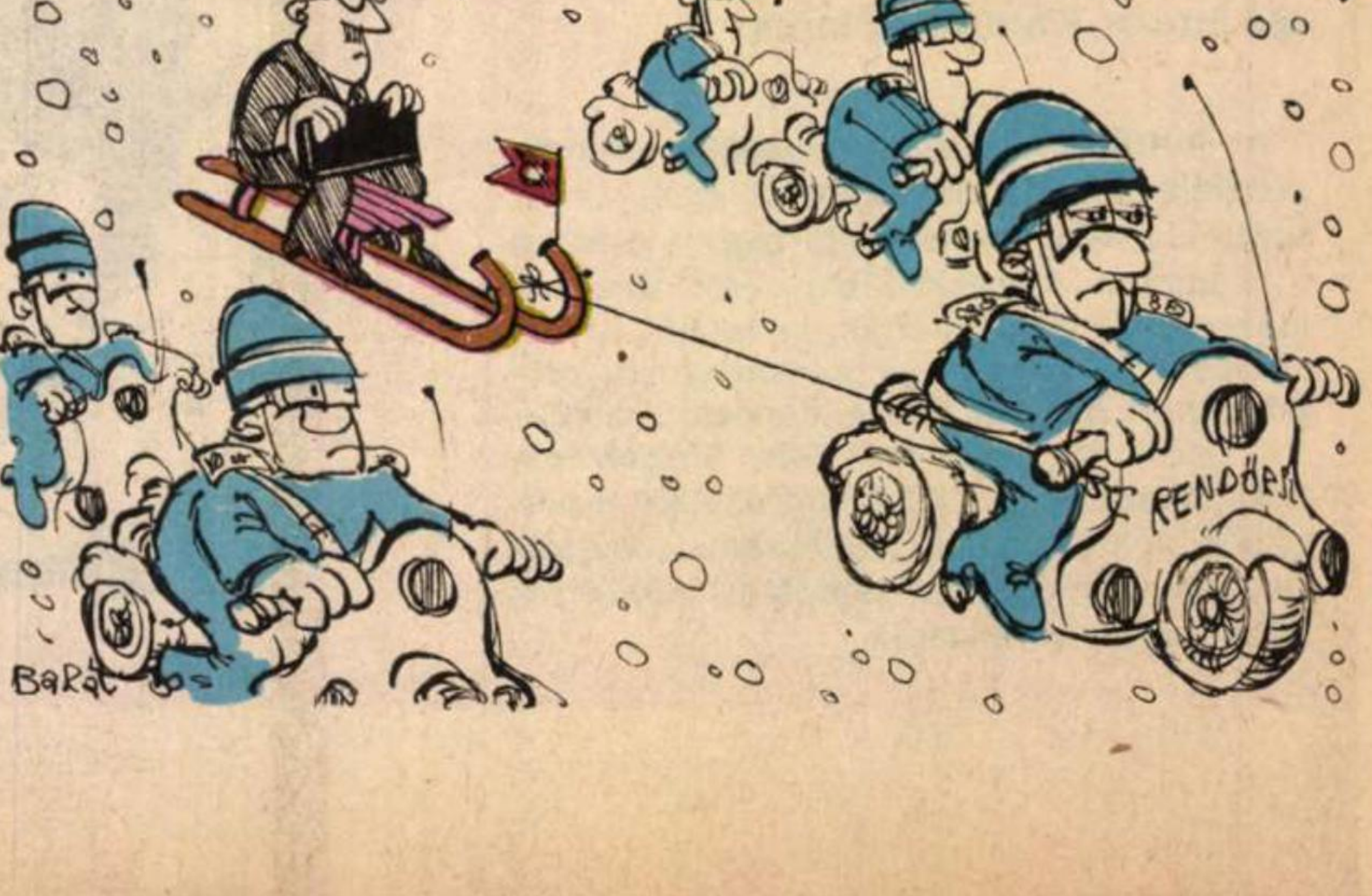

BIZARR 3

SAJDIK, HEGEDŰS, FÜLÖP,
BRENNER, LEHOCZKI, DALLOS

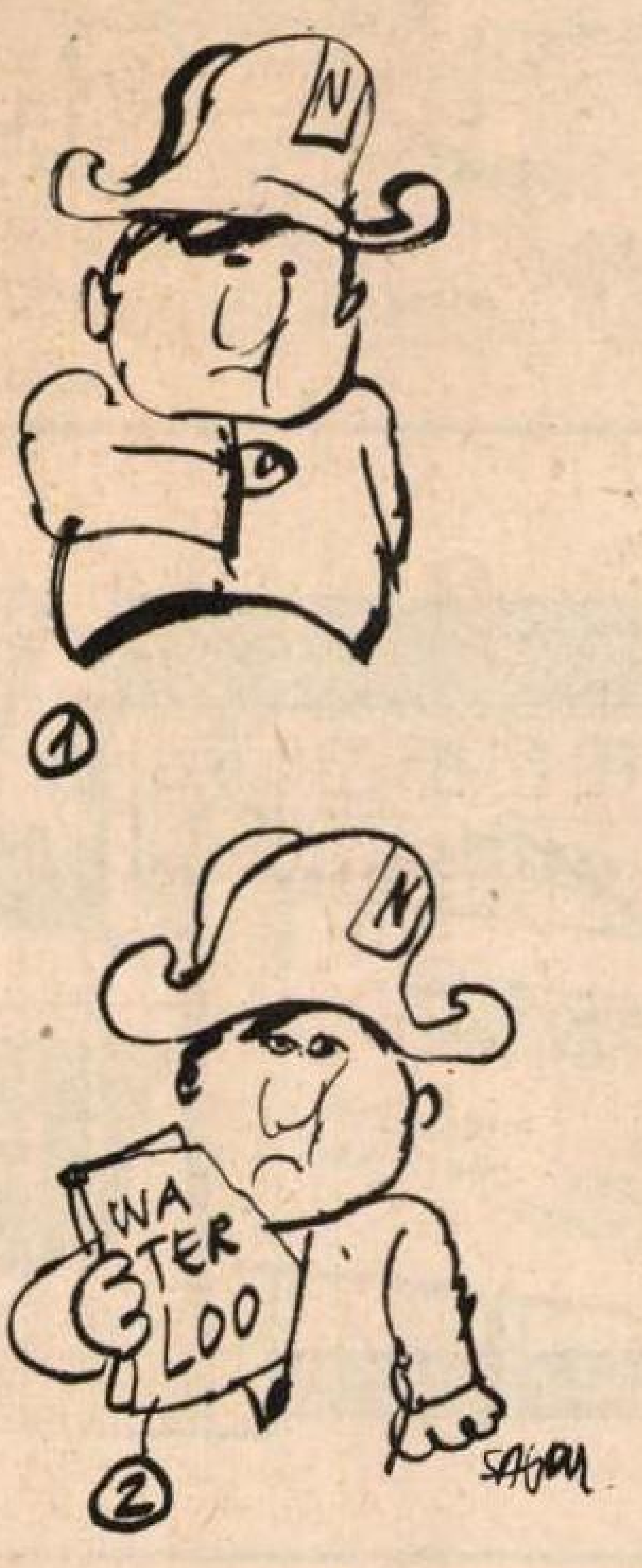
N
①
N
WA
TER
LOO
②
SAJDIK

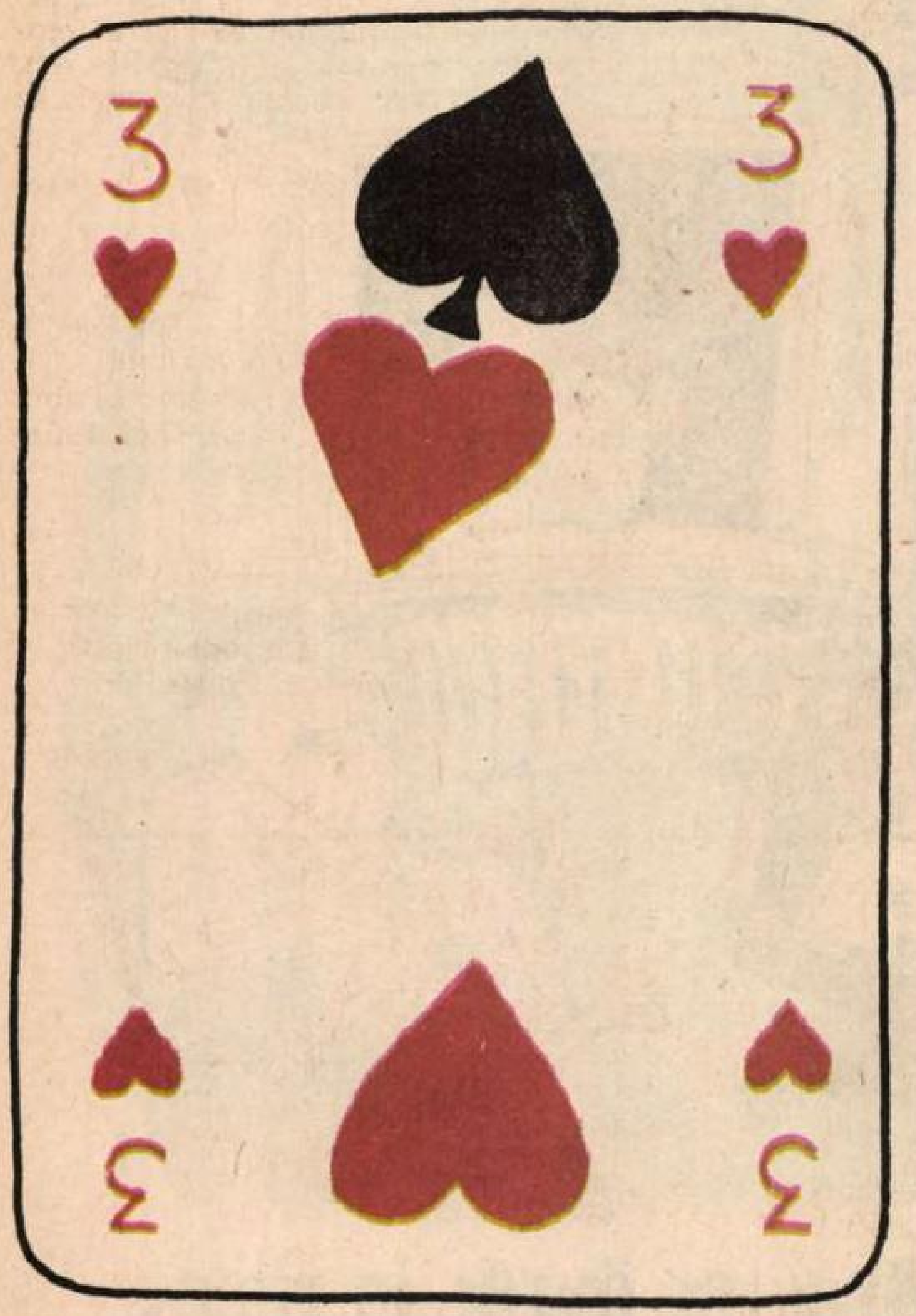

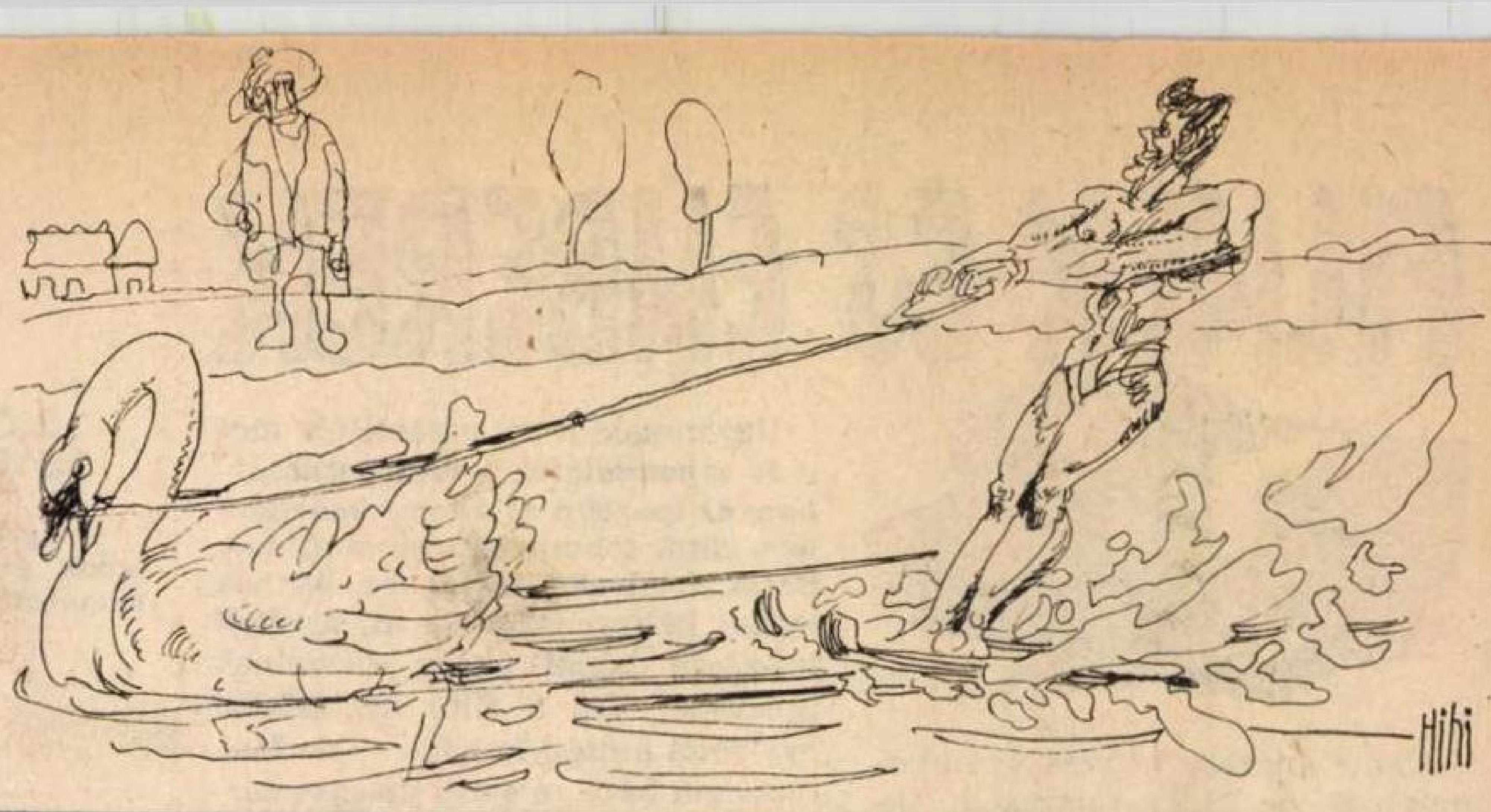

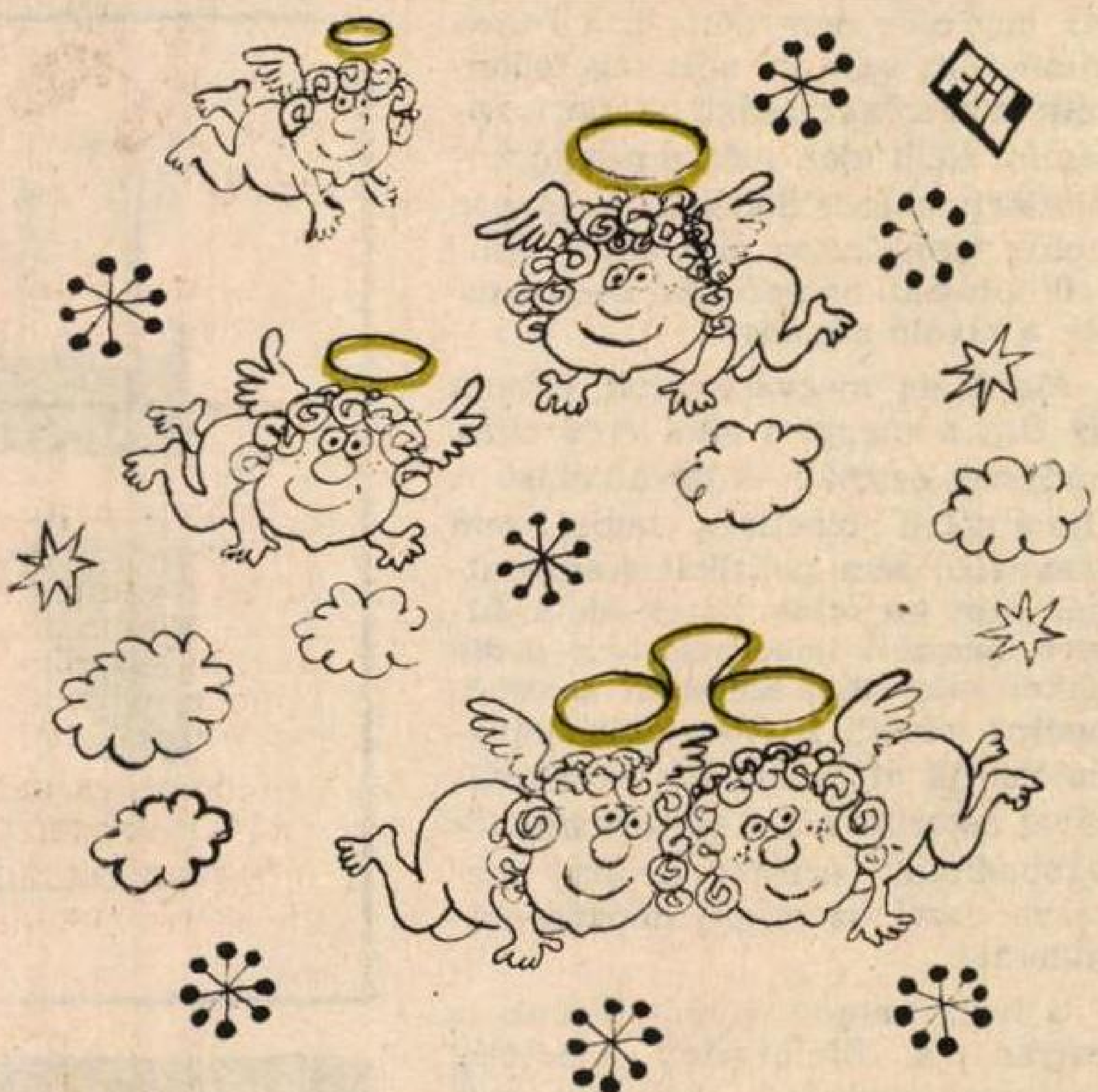

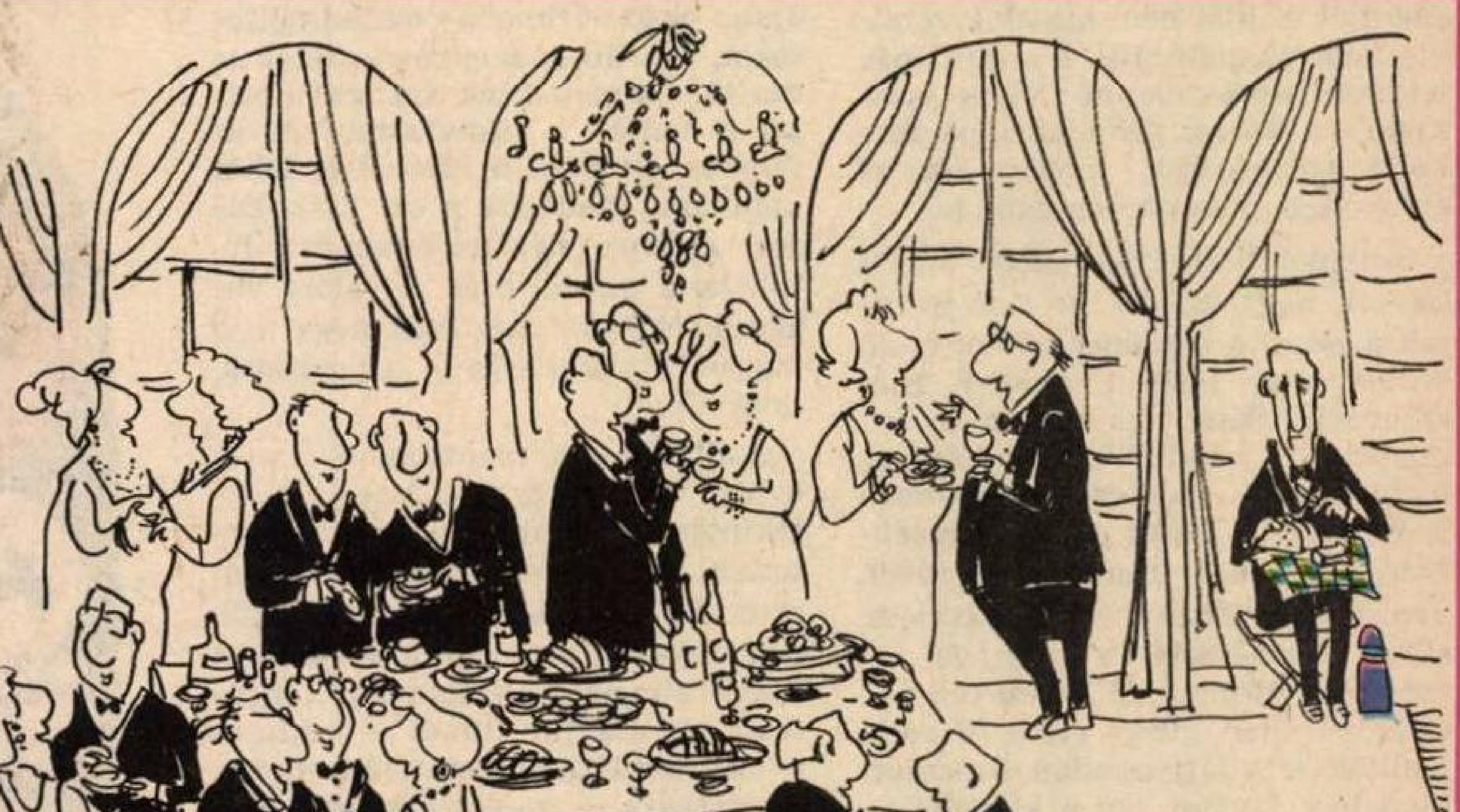

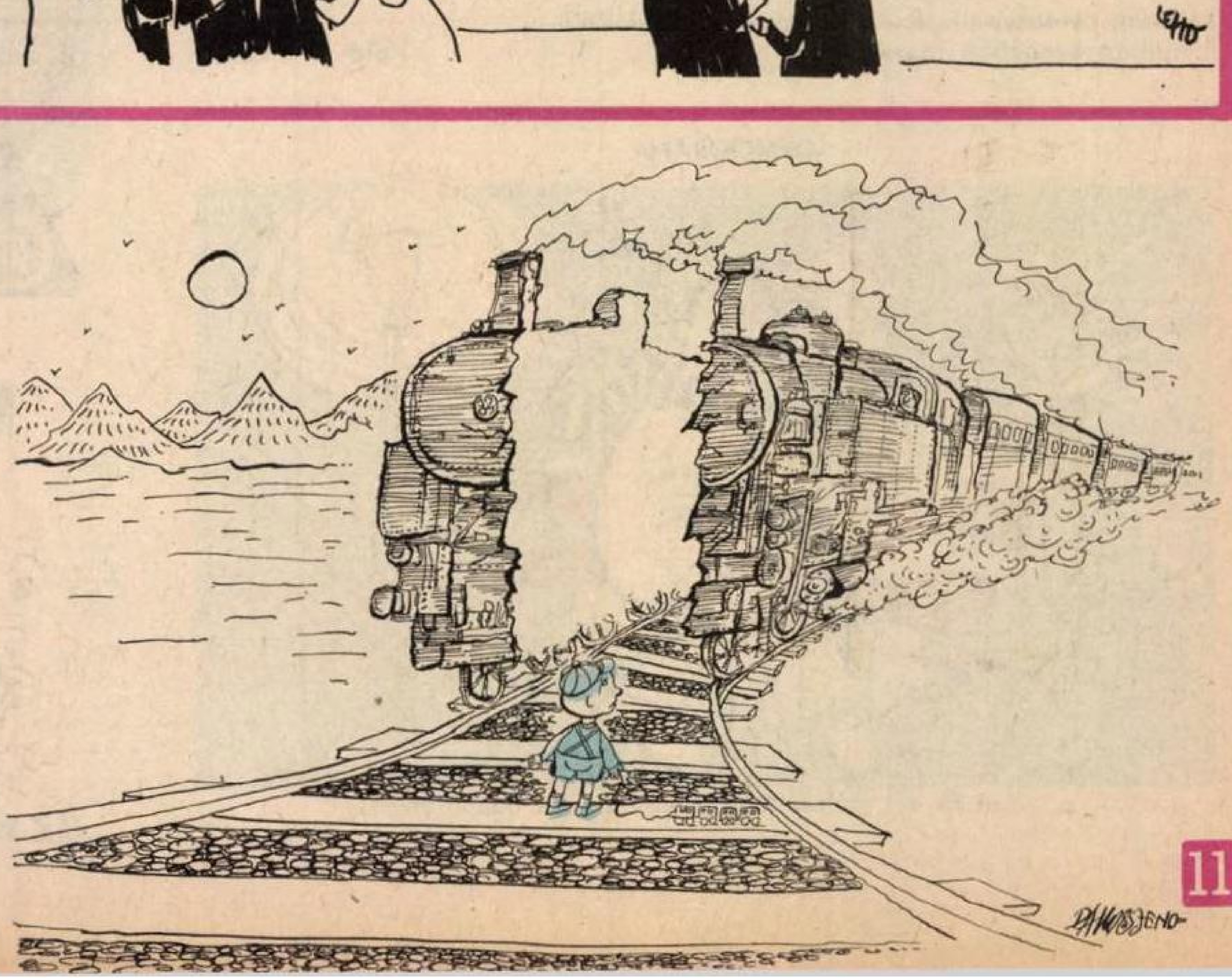
DALLOS JENŐ

BIZARR 3

FILMEK ÉS EMBEREK

Évente mintegy kétszáz új filmet mutatnak be Magyarországon, de ennek többszöröse azoknak az alkotásoknak a száma, amelyeket nem vásárolunk meg belföldi forgalmazásra. A hivatalos indoklás szerint ezek többsége művészileg silány, érdektelen, legföljebb ha a nagyközönség érdeklődését elégítené ki. Néhány ilyen, világsikert aratott film nyomába eredtünk, miért nem vették át az ezzel hivatalosan megbízott illetékesek?

A magyar filmátvételi bizottság háromszor is megtekintette a *Hanyatt Homlok* című western-pornó filmet, ám még a szinkrontolmács segítségével sem találtak benne olyan politikai mondanivalót, amely esetleg rámutathatna gazdálkodásunk gyenge pontjaira, gyógyírt találna az ifjúsági szervezet eredményeire és alátámasztaná a kisvállalkozásba vetett össznépgazdasági hitet. A bizottság tagjai videokazettán mindenesetre — egyelőre természetesen csak házi használatra — megvásárolták a derék pornófilmet, vállalták, hogy energiát és időt nem kímélve, rendszeresen megtekintik, s amint már teljesen érdektelenné válik számukra a káros, dekadenciába torkolló pornográfia, megosztják az élményt a nagyközönséggel is.

Szakmai berkekben nagy vihart kavart, hogy esztétáink visszariadtak a *Balta a mellényzsebben* című színes, mai témájú szovjet film megvásárlásától. Az eset már önmagában is rendkívüli, ráadásul az ügynek még sajátos vonatkozásai is vannak. A *Balta a mellényzsebben* igazi mai szerelmi történet, van benne féltékenység, szerelem, sőt — természetesen módjával —, szerelemféltésből elkövetett bosszúállás is. Oleg kitart élete fő célja mellett, a világ minden kincséért nem lesz favágó, így a kisbalta — amelyet a film első kockájától az utolsóig premier planban látunk — a mellényzsebében marad.

Ugyancsak nem vásároltuk meg a *Jó tapasztalatok a mezőgazdaságban, az iparban és a kereskedelemben* című többnyelvű oktatófilmet. Rossz nyelvek szerint az ügynek nyelvi háttere van — az átvételi bizottság tagjai ugyan beszélnek nyelveket, ám a film nemzetközi nyelvétől kiütést kapnak — de Matuzsálem bácsi, a sarki újságos szerint a címet találták túl hosszúnak. Az ügy még nem dőlt el, a furcsa című film ugyanis állítólag felkeltette a mezőgazdasági, az ipari, valamint több más, még meglevő minisztérium érdeklődését, s „jó pap holtig tanul, rossz még addig sem" felkiáltással hamarosan megtekintik a kiváló alkotást.

Majdnem megvásároltuk viszont az *Üsd a magyart ahol éred* című kétrészes oszmán—tatár alkotást. A filmátvételi bizottság tagjai sem szexuális, sem politikai szempontból nem tartották károsnak a filmet, nemzeti önbecsülésünk pedig akkor még nem szerepelt a szempontok között. A filmet bizományba vettük át és néhány év elmúltával sikerült némi ráfizetéssel továbbadnunk, értékes devizát szerezve ezzel szomjazó népgazdaságunknak.

S hogy valami vidám hírünk is legyen: a filmátvételi bizottság tagjainak egyetlen arcizmuk sem rezdült, amikor végignézték a legújabb olasz—francia—nomád vígjátékot, *Szardínia szigetén gyilkol az ötujjú* címmel. Bud Spencer ezúttal is betölti a filmvásznat, de ez minden jó, amit a filmről el lehet mondani, ráadásul, s ezt csak edzett gyomrú nézőink számára írtuk le, a másfél órás rémálom végén a főhősnek már csak négy ujja marad, azokkal írja ki a vászonra, hogy vége.

A filmátvételi bizottság az elmúlt évben több magyar filmet is megtekintett. Volt amelyikkel nem értettek egyet, volt amelyiket nem értettek, de örömmel jelenthetjük a magyarországi filmgyártás legújabb élményét: valamennyi megtekintett magyar filmet — tekintet nélkül politikai és szexuális hovatartozására — megvásároltunk és a nézők jövőre mindet megnézhetik a moziban.

Föld S. Péter

CSŐ-
REPEDÉS

– Egyedül a halak érzik jól magukat!

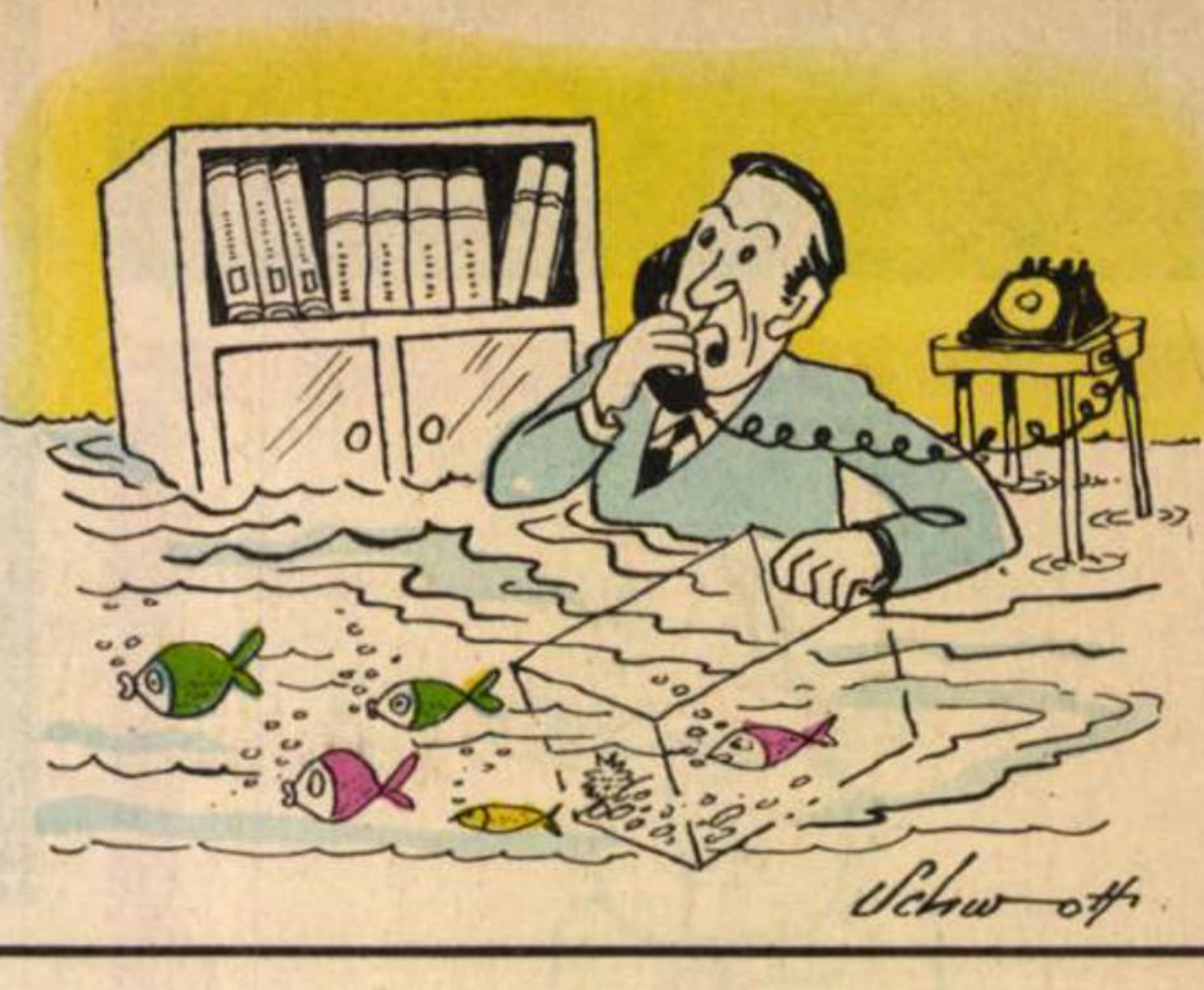

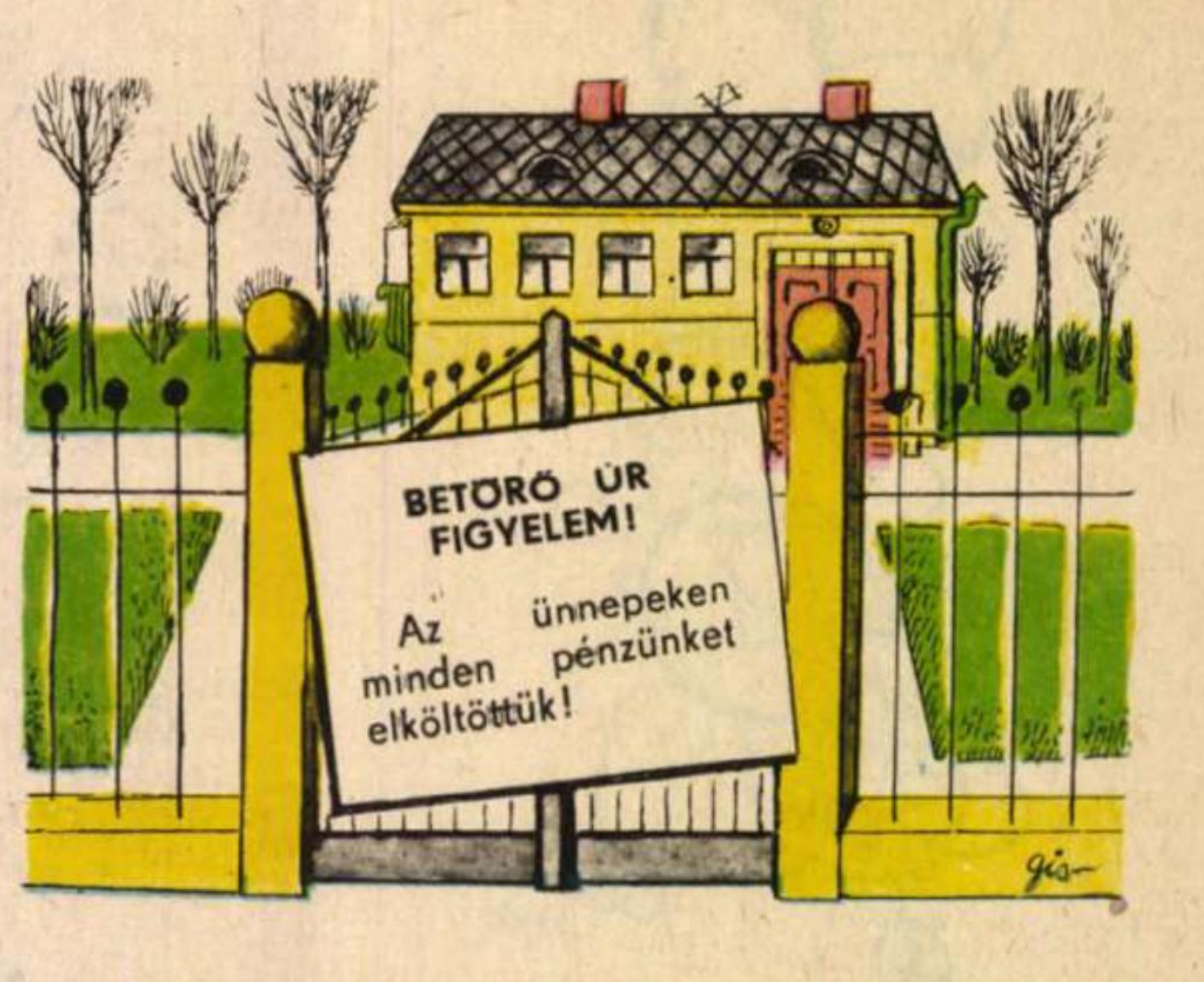
BETÖRŐ ÚR FIGYELEM!
Az ünnepeken minden pénzünket elköltöttük!
gis

HIRDETÉS ★ HIRDETÉS ★ HIRDETÉS ★ HIRDETÉS

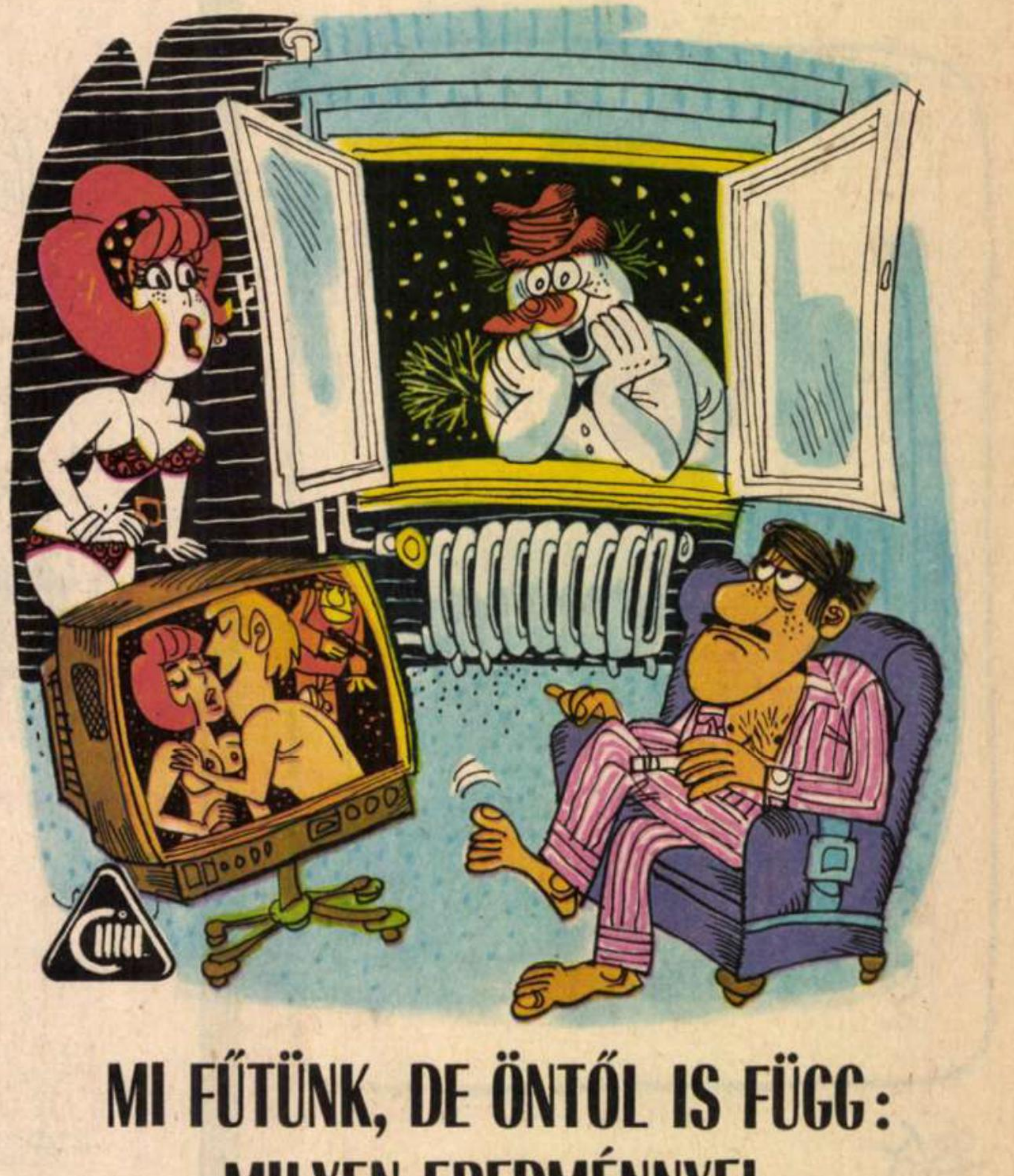

MI FŰTÜNK, DE ÖNTŐL IS FÜGG:
MILYEN EREDMÉNNYEL,
MERT PÉLDÁUL:

ha melege van és a fűtőtest
szabályozása helyett kitárja
az ablakot, akkor mi az utcát fűtjük.

DEMOGRÁFIA

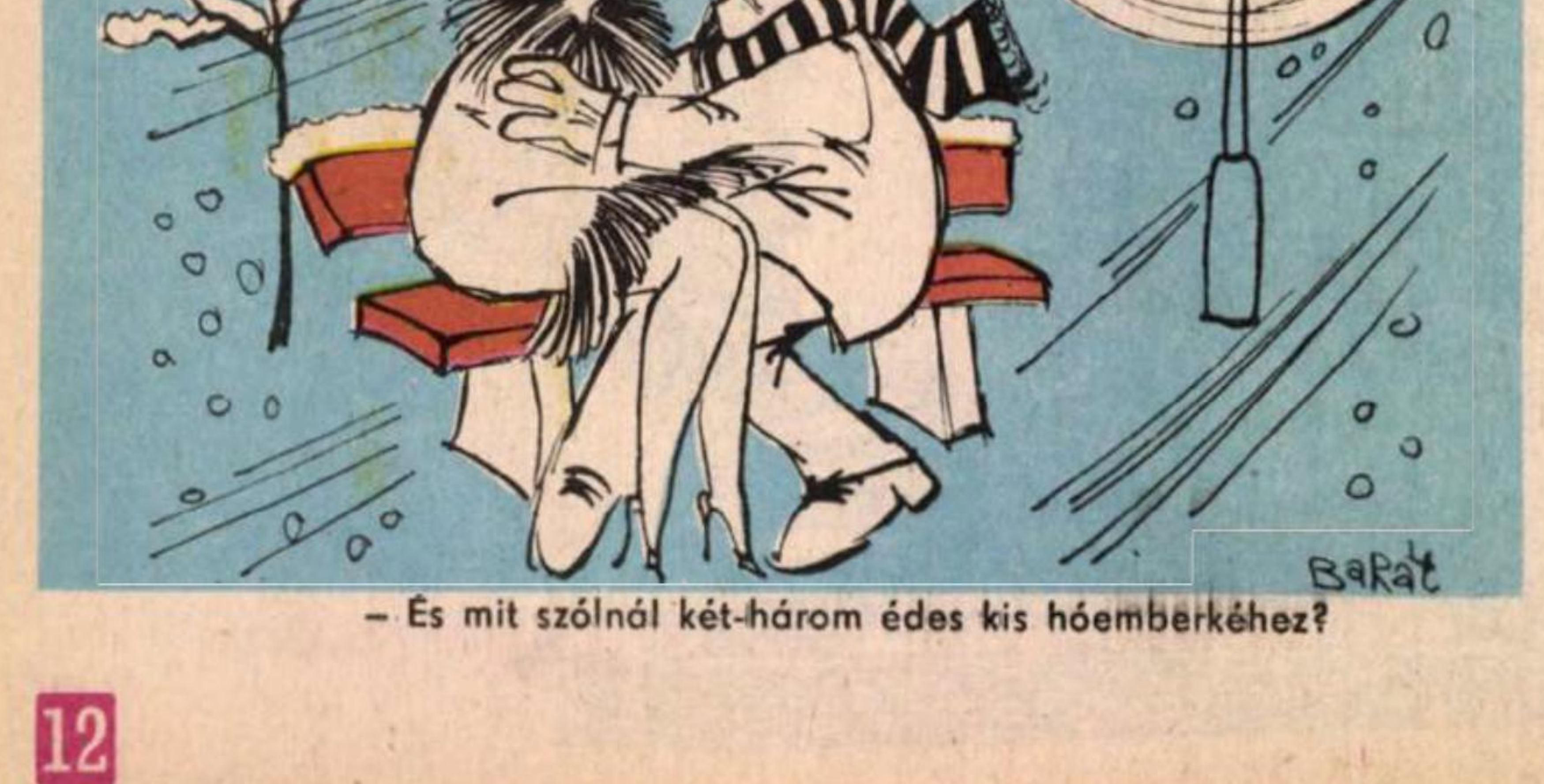

– És mit szólnál két-három édes kis hóemberkéhez?

AZ OLVASÓ OLDALA

ÚJ ÚJHÁZYÁSZ

Újházy Ede színművész (1844—1915) addig forgott sírjában, amíg megunta és kikelt belőle. Körülnézett, majd megindult a város központja felé. Csodálkozva szemlélte a nagy forgalmat, az új utakat, épületeket, hosszasan kereste a Nemzeti Színházat, ám helyén még a saját szobrát sem találta. Végigsétált a körúton, majd a Margit-híd előtt befordult a Pozsonyi útra és meglepve tapasztalta, hogy ott, ahol az ő idejében még préri volt, most egészen új város büszkélkedik. Egy nagy — első királyunkról elnevezett — parkhoz ért, és minthogy megéhezett, betért a park sarkán levő, a Duna parkjáról elnevezett étterembe.

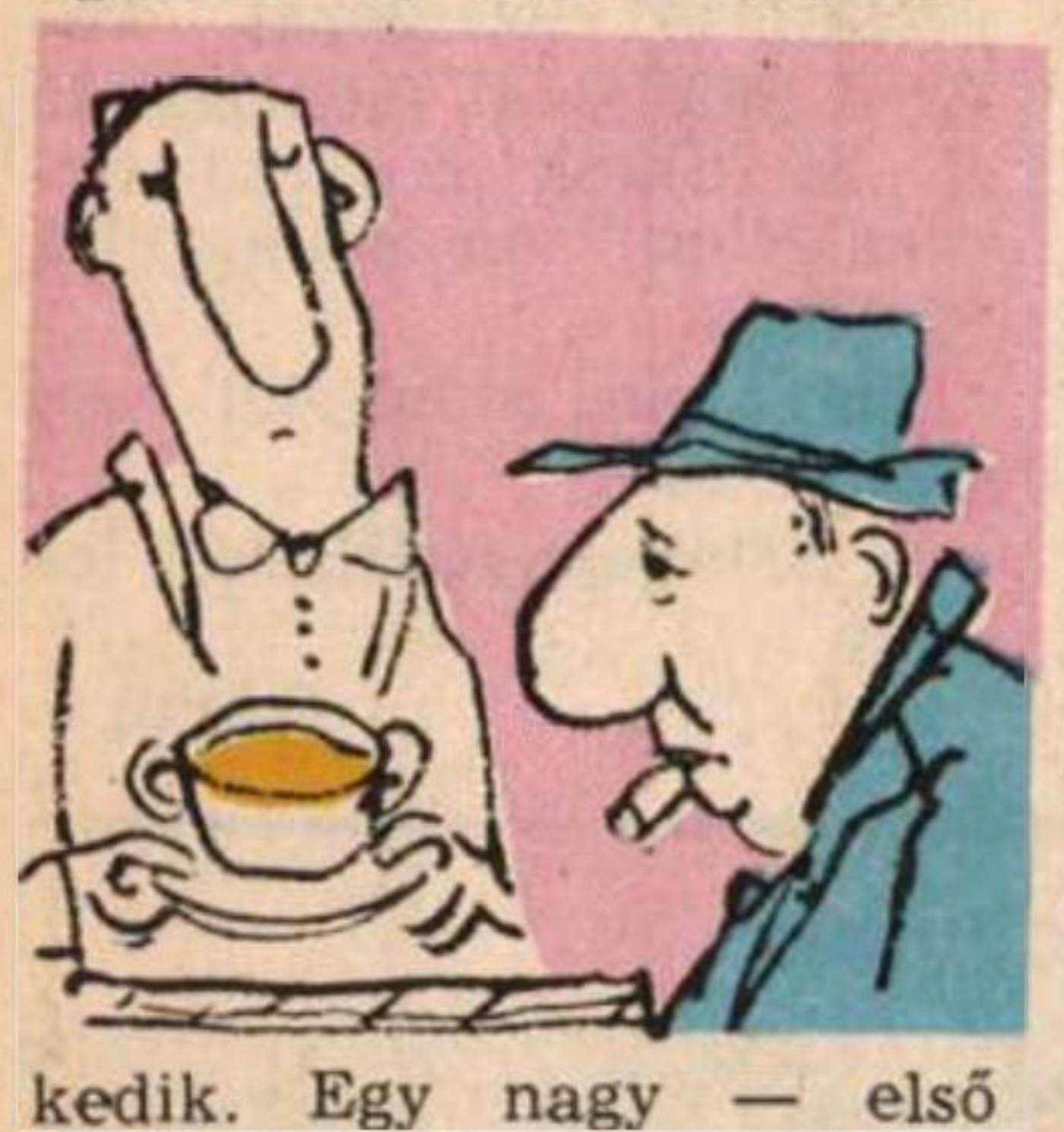

A pincér elébe tette az étlapot és Újházy örömmel konstatálta, hogy a hálás utókor mégsem feledkezett meg róla, mert íme, az étlapon ott szerepelt az őróla elnevezett tyúkleves. Menten rendelt is egy adagot. Némi várakozás után a pincér meg is jelent Újházy asztalánál, kezében egy csészével.

— Mi ez?! — kérdezte Újházy döbbenten.

— Amit rendelni tetszett. Újházy tyúkleves.

— Ne vicceljen kérem! — förmedt a pincérre Újházy, majd inkognitóját megőrizve hozzátette: — Hiszen ebben a csészében mindössze a mutatóujj nagyságú húsdarab van. Ez nem Újházy tyúkleves!

— No ne tessék mondani! — nézett rá gúnyosan a pincér. — Talán azt kívánná, hogy egy egész tyúkcomb legyen a levesében? Bele sem férne a csészébe!

— Az Újházy tyúklevest nem is csészében, hanem levesestálban kell tálalni — hörögte Újházy. — És úgy tudom, hogy az Újházy tyúklevesben egy fél tyúknak kell lennie.

— Rosszul tudja a vendég úr!

Újházy nem bírta tovább és kirobbant:

— Vegye tudomásul, hogy jól tudom. Mert én vagyok Újházy Ede!

— Örvendek — felelte a pincér. — Ám tőlem lehet akárki, de a kalkuláció szerint ennek a tyúklevesnek a normája az a húsfecni, amit úszkálni tetszik látni benne.

— Tetszik a fenének! És ide sem jövök többé! — ugrott fel Újházy. — Továbbá beperlem magukat jogtalan névhasználatért. Hogy merészelik ezt a levest utánam elnevezni?!

Ezzel a méregtől vörösen kirohant az étteremből. Mit gondolhatnak róla az emberek, ha azt hiszik, hogy neki egy *ilyen* leves volt a kedvence? Majd visszaemlékezett rá, hogy az ő idejében meddig tartott egy per. Amíg ő kipereli, hogy a róla elnevezett levesbe a vendéglátóipar egy fél tyúkot rakjon, addig mégegyszer kivárhatja a feltámadást. Ezért inkább sietve visszabújt a sírjába, ahol azóta is szüntelenül forog, valahányszor Újházy tyúklevest rendelnek az éttermekben az emberek.

Bóc Imre

ÜNNEPI SZALONCUKOR

December 7-én vettem három doboz szaloncukrot. A dobozon többek között a következő felirat díszelgett: Felhívjuk szíves figyelmét kiváló minőségű termékeinkre.

Szívesen felfigyeltünk volna rá, de nemcsak megkóstolni, széttörni sem lehetett a kiváló terméket, olyan kemény volt. Közelebbről szemrevételezve a dobozt, még egy feliratot találtam rajta: Minőségét megőrzi ünnep után 15. napig. Dátum is volt rajta: 1981. júl. 9—12.

Ezúton kérném a Budapesti Csokoládégyárat, részletezze, milyen ünnepre gondoltak, augusztus 20-ra, esetleg május elsejére? Mert az biztos, hogy a kiváló termék karácsonyig nem őrizte a minőségét. (Ha egyáltalán volt neki valaha.)

Boldog Ferencné
Pécel, Völgy u. 20.
2119

TÜCSÖK és BOGÁR

Kiált a tyúk: kot-kot-kot!
Gyorsan idefussatok!
Nemhiába kaparok:

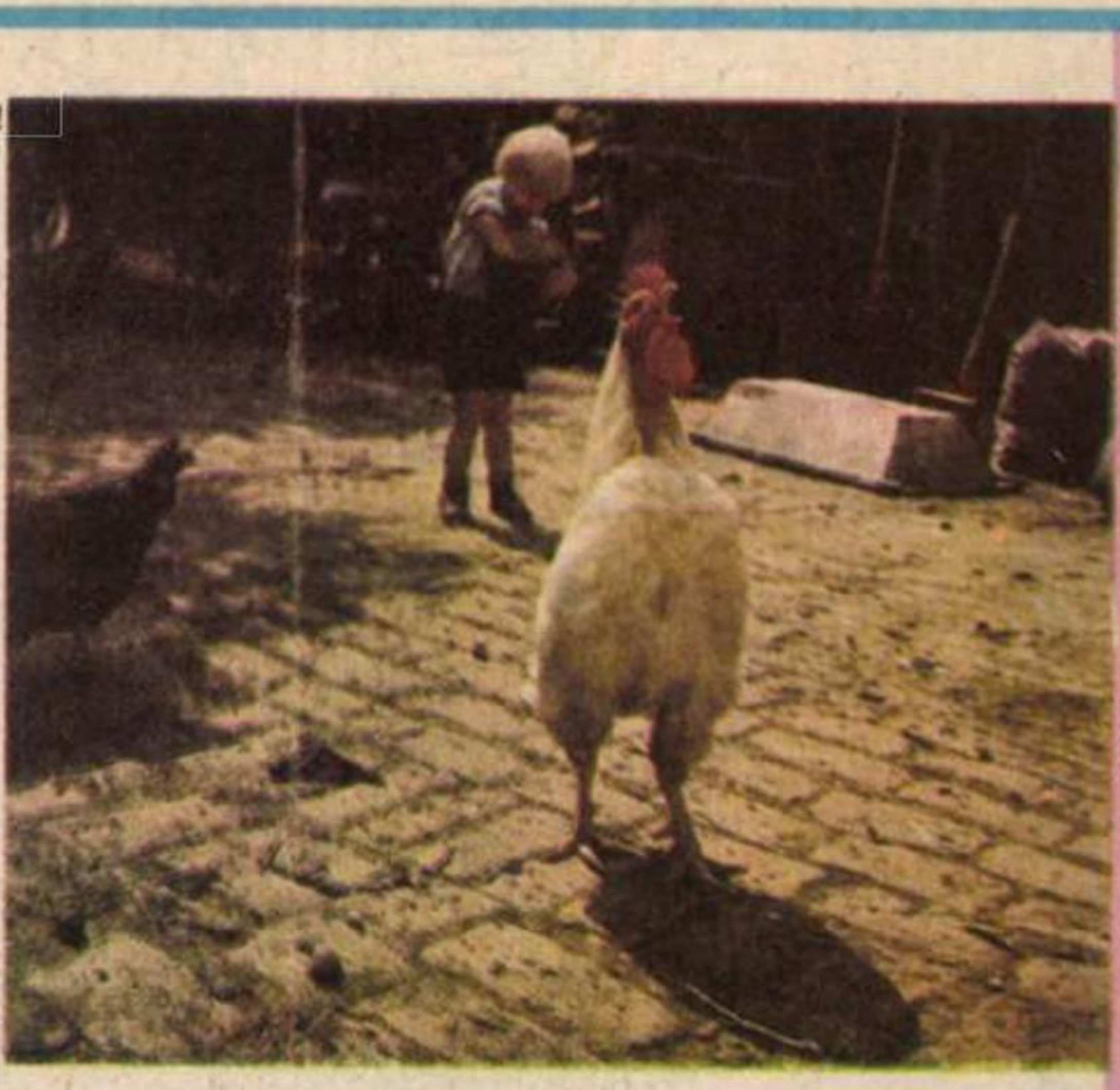

Találtam egy kukacot!
Csibe csipog: szaladok!
Megeszem és jóllakok!

A ravasz tyúk megsejtette, hogy az egyenjogúság körül még nincs minden rendben, s ezért kakasnak álcázta magát.

(Egy meséskönyvben találta Hernádi Mária)

TÍZEZER MILLIOMOS él a brit koronagyarmat, Hongkong területén: a felhőkarcolókban, a dzsunkákon és a kunyhókban. A városállam 1013 négyzetkilométerén annyi ember zsúfolódott össze, mint ameny-

Az ügy teljesen világos. Amelyik milliomos a felhőkarcolókban él, már az sem teljesen normális. Aki a dzsunkán, az már erősen ütődött, aki pedig kunyhóban, az teljesen hülye.

(A Képes Újságból ollózta Letavecz János, nagyszénási olvasónk)

Szerezzen gyermekének örömet karácsonyra. Vásároljon nálam szép kalitkát!

Abban aztán boldogan csiripelhet az a gyermek!

(A Heves megyei Népújság apróhirdetései között találta Ócsai Lászlóné, gyöngyösi olvasónk)

LUDAS MATYI KINYOMOZTA:

HOL A DERBY?

A vásárlók hiába járják a boltokat töltetlen Derby keksz után. Hol a Derby? Nem gyártják, nem rendelnek belőle? — érdeklődnek olvasóink szóban és levélben.

Telefon a Magyar Édesiparnak. Azt ajánlották, hogy forduljak bizalommal a gyártóhoz, a Zamat Keksz- és Ostyagyárhoz. Tőlük sikerült megtudnom, hogy keksz még csak volna, de megfelelő csomagolóanyag nincs hozzá. Belátom, télvíz idején nem kerülhet termék meztelenül a kereskedelembe. Ha a Papíripari Vállalat Csomagolóanyaggyára megkönyörülne és szállítana csomagolóanyagot, más volna a helyzet. Addig azonban várni kell.

Nem vigasztalásként mondom, de néhány évvel ezelőtt hasonló problémával foglalkoztunk. Akkor a tubusos tej tűnt el a boltok polcairól, mert nem volt tubus. Azóta van, és nem hiánycikk. Vajon a Derby keksz meddig lesz az?

(f. i.)

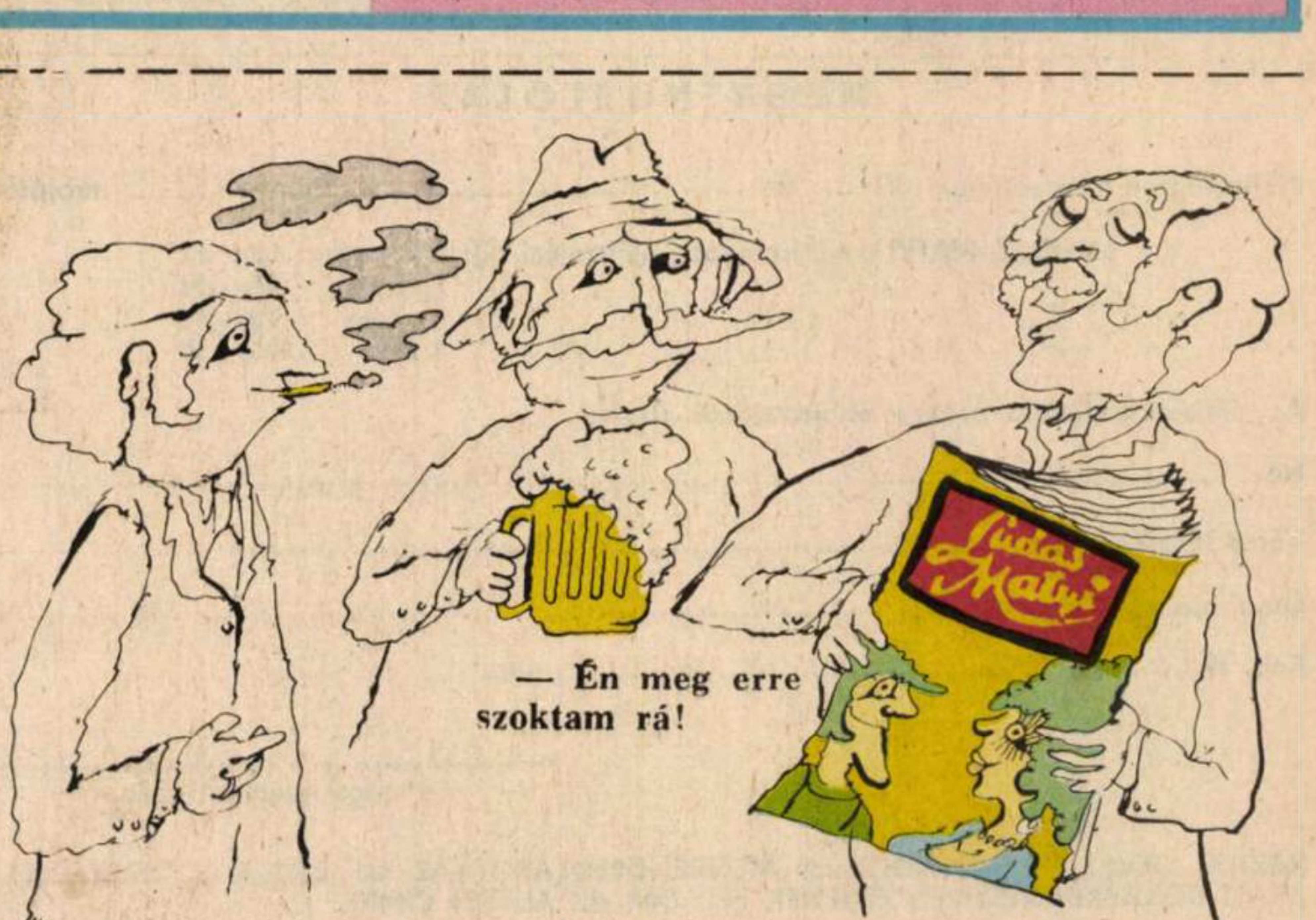

— Én meg erre szoktam rá!

KEZDŐ AUTÓFOSZTOGATÓ

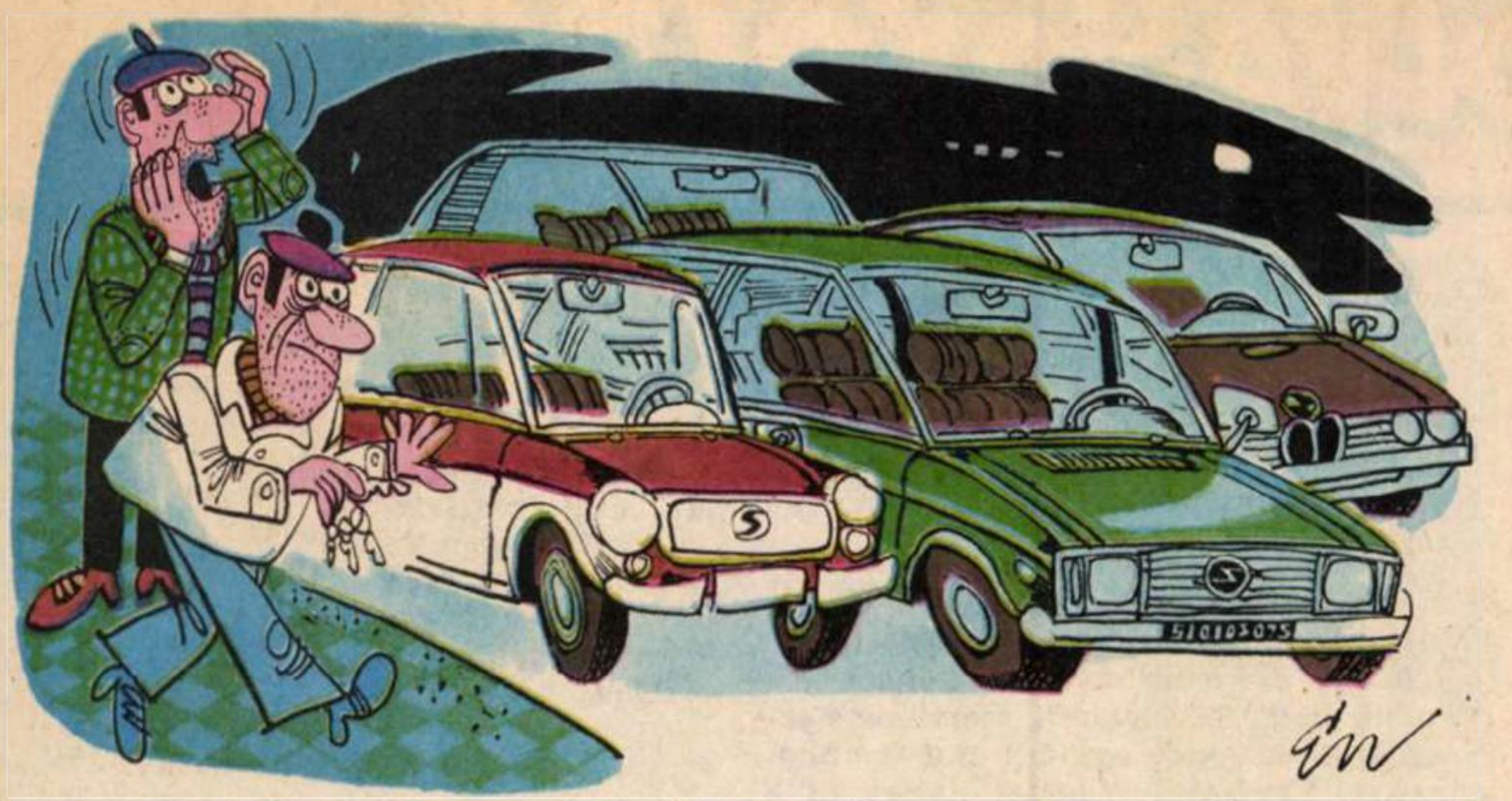

– Te jó isten, ez a szerencsétlen még az Opelt se tudja megkülönböztetni a Trabanttól!

ÍTÉLET-IDŐ

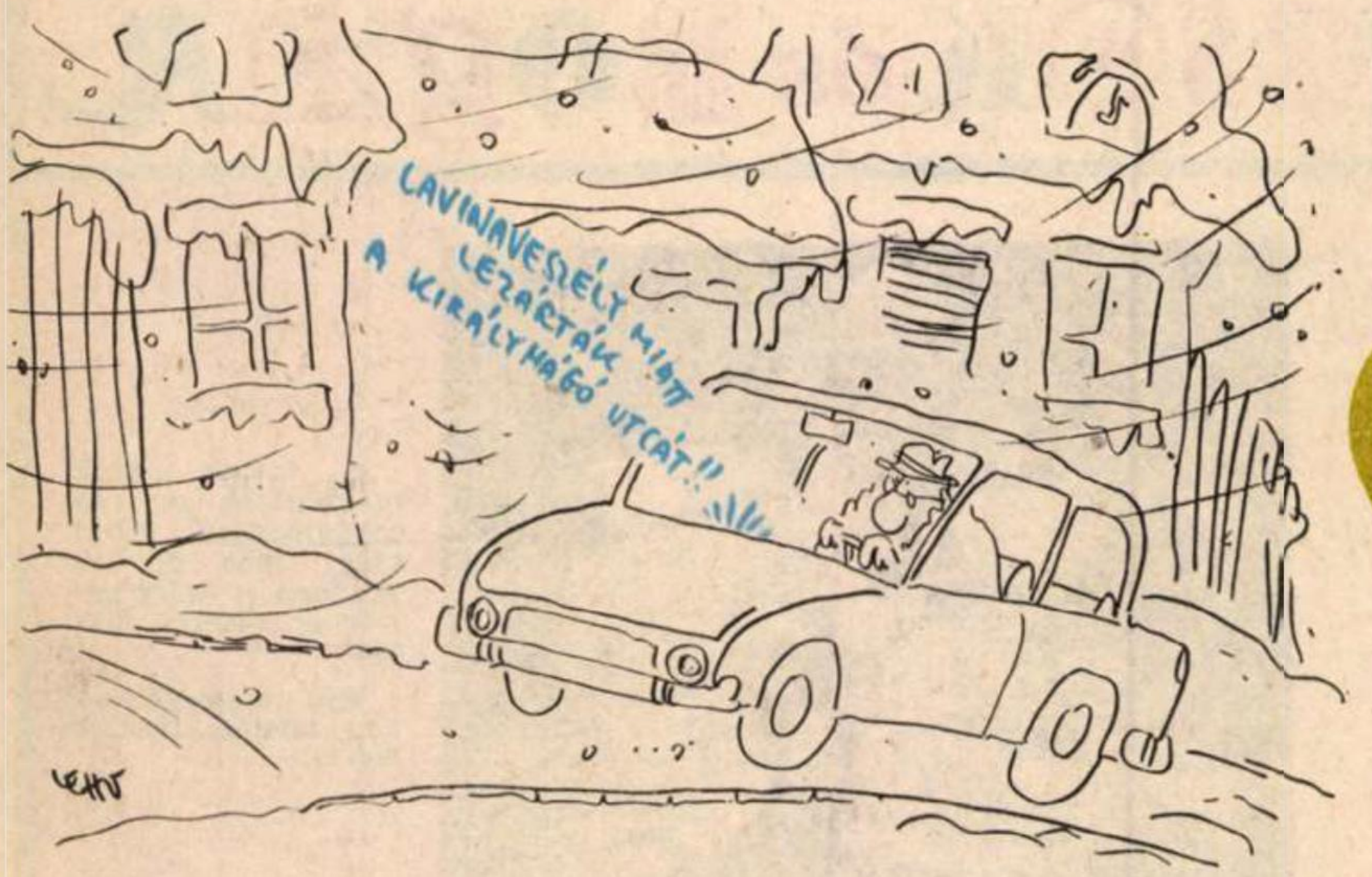
LAVINAVESZÉLY MIATT LEZÁRTÁK A KIRÁLYHÁGÓ UTCÁT!!

LUDAS TORTA NYERTESEI

A „Ceruzahegyező” címmel meghirdetett pályázatunkra 181 ügyes kezű kis barátunk küldött be rajzokat. A zsüri 15 pályázó munkáját tartotta érdemesnek arra, hogy kiállításon mutassuk be a közönségnek a Gábor Andor Klubban.

A legmulattatóbb rajzok beküldőivel december 17-én találkoztak szerkesztőségünk munkatársai. Itt adtuk át a Ludas-tortákat az első négy helyezettnek.

Első díjat nyert: **Bodnár Judit,** Taktaszada, Petőfi ut 96.

Második díjat nyert: **Takács Péter,** Budapest, Szabados S. u. 10.

Harmadik díjat nyert: **Sógor Endre,** Rétság, Búzavirág út 30.

Negyedik díjat nyert: **Váradi Szabolcs,** Karcag, Kálmán u. 2.

MEGRENDELŐLAP

Előfizetésben megrendelem 19...... évi .... hónap .... napjától

a **LUDAS MATYI** című hetilapot, előfizetési díj:

1 hónapra	**13,– Ft**
¼ évre	**39,– Ft**
½ évre	**78,– Ft**
1 évre	**156,– Ft**

Az előfizetési díjat a posta megbízottjának fizetem.

Név: ....

Város (község): ....

Utca, házszám, irányítószám: ....

Kelt, 19.. hó .... nap.

....

a megrendelő aláírása

KÉRJÜK OLVASÓINKAT, HOGY A MEGRENDELŐLAPOT AZ ÚJ POSTAI LEVÉLKEZELÉS MIATT BORÍTÉKBAN SZÍVESKEDJENEK FELADNI AZ ALÁBBI CÍMRE:

HÍRLAPKIADÓ VÁLLALAT, Budapest 70. Postafiók 1. 1959

Miért leszek alkoholista?

Eddig nem voltam alkoholista, de mostantól nekidurálom magam, az leszek.

Nem azért, mintha megváltoztak volna az elveim, átalakult volna az ízlésem, vagy olyan bánat csapott volna le rám, amelyet borba, vagy más szeszes italba kellene folytanom.

Egész egyszerűen anyagi megfontolások késztetnek erre az alighanem tragikus végkifejletű lépésre.

Nem engedhetem meg magamnak azt a luxust, hogy ne váljak az alkohol rabjává.

Kicsit zavaros a szövegem? Ellene mond annak, hogy épp a közelmúltban emelték a szeszes italok árát?

Látszólag így van.

De csak addig vélekedik eképpen az ember, amíg el nem vetődik a Római-partra, és ott, a Sétahajó presszó ajtaján el nem olvassa a két hirdetményt.

Így szól az egyik: „Elvitel esetén palackozott boroknál betétet nem számolunk fel.”

A másik: „Vasár- és ünnepnap nyitva 6 órától. Hat órától kilenc óráig szeszes italokra engedményt adunk.”

Világos?

Előttem a meggazdagodás útja! Hétköznapokon rengeteg palackozott bort fogok elvinni a Sétahajóból, az ingyenüvegeket beváltom, azok árából vasár- és ünnepnapokon kora reggel engedményesen veszek szeszes italokat, megintcsak keresek a bolton. Persze, ahhoz, meg kell innom a bort, hogy üres legyen az üveg. De hát: valamit valamiért!

Harcias természet vagyok, eddig ott meneteltem a „Küzdjünk az alkoholizmus ellen!” mozgalom első soraiban.

Sajnálom, holnaptól nem leszek ott.

A Sétahajó fedélzetén leszek.

(kürti)

NYUGDIJBAN

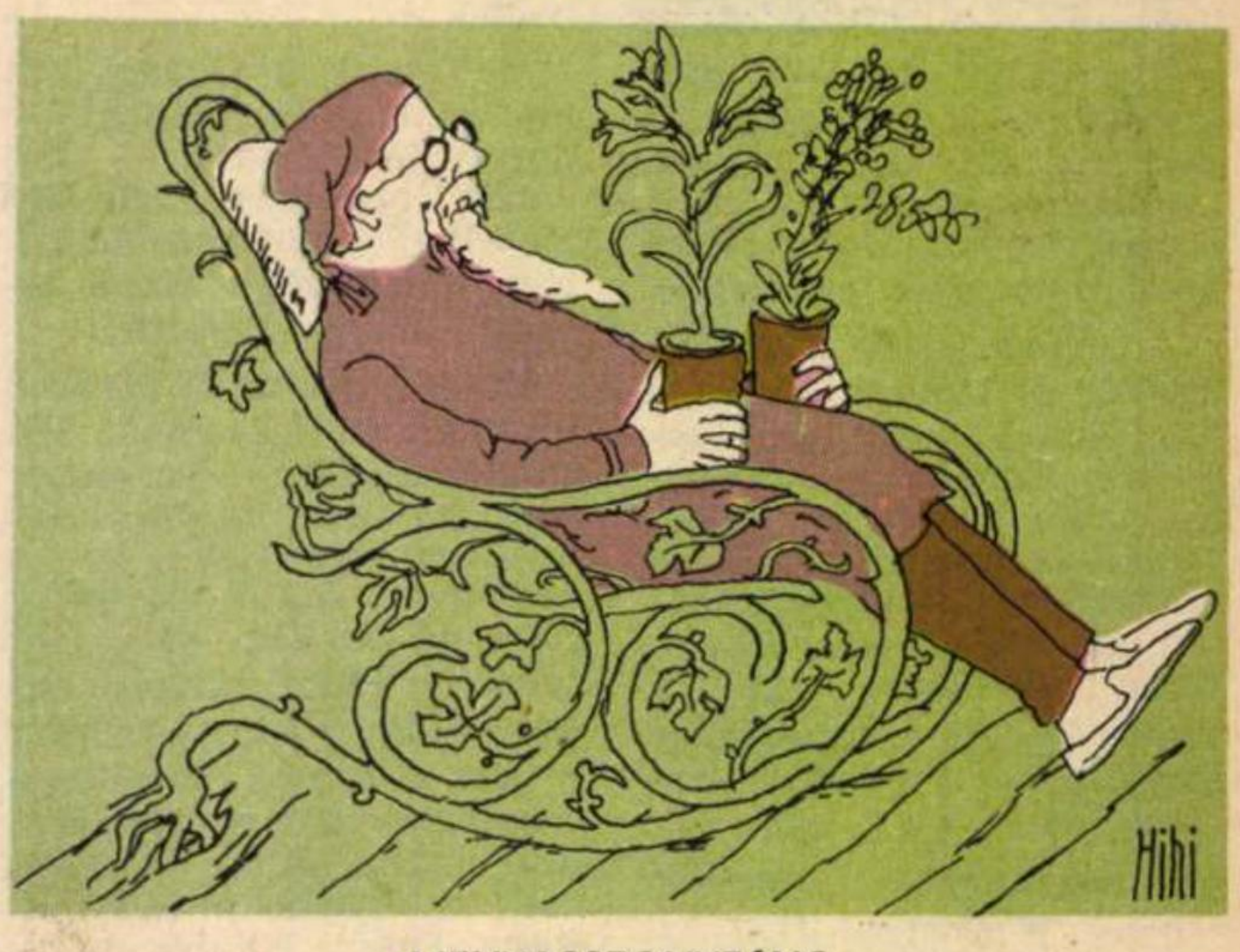

MENYASSZONYTÁNC

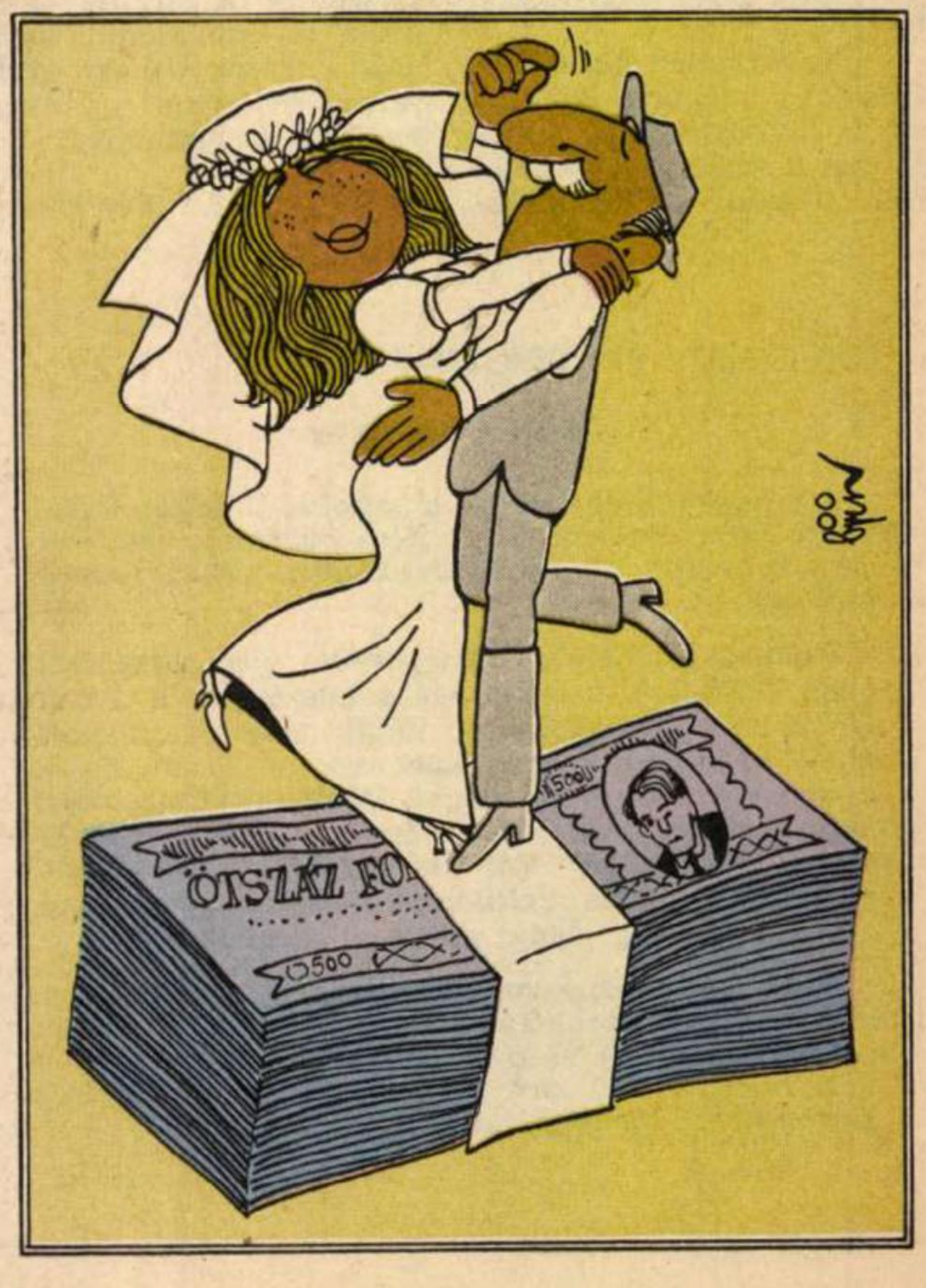

IMPORT HUMOR

NYUGATNÉMET LAPOKBÓL

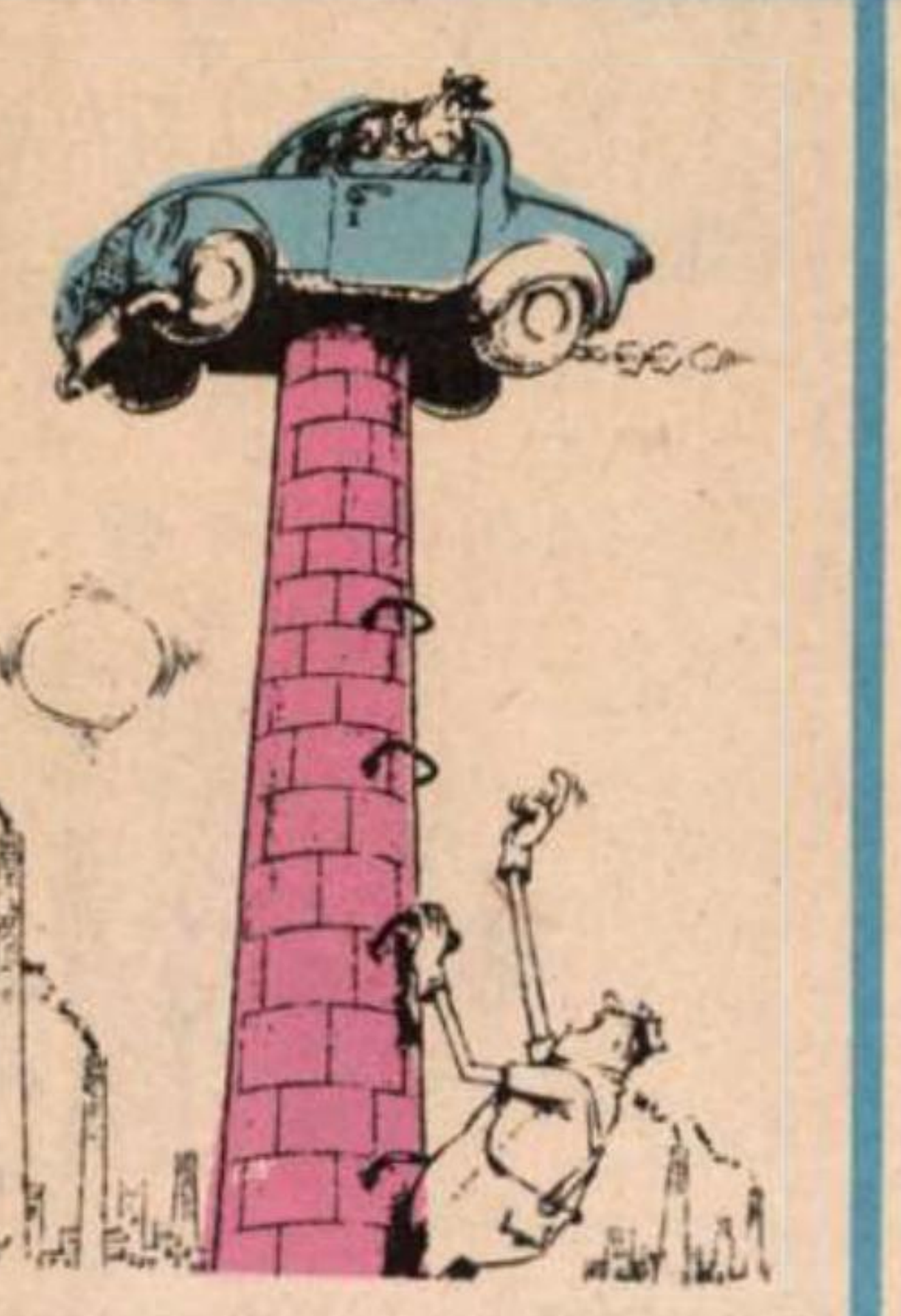

– Kérem, hajtson tovább, ez itt nem parkolóhely!

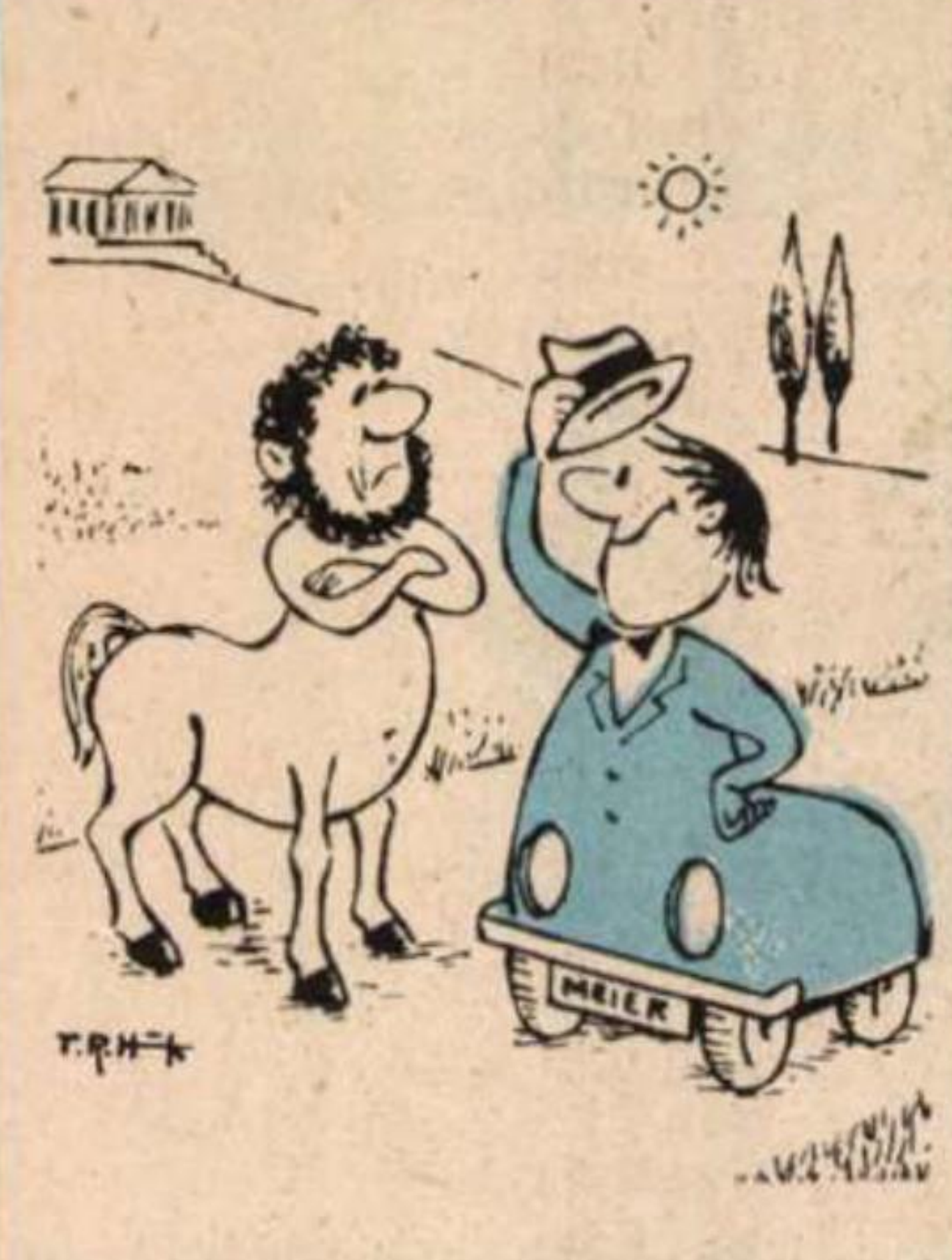

– Hja, barátom, haladni kell a korral!

HAJÓTÖRÖTTEK

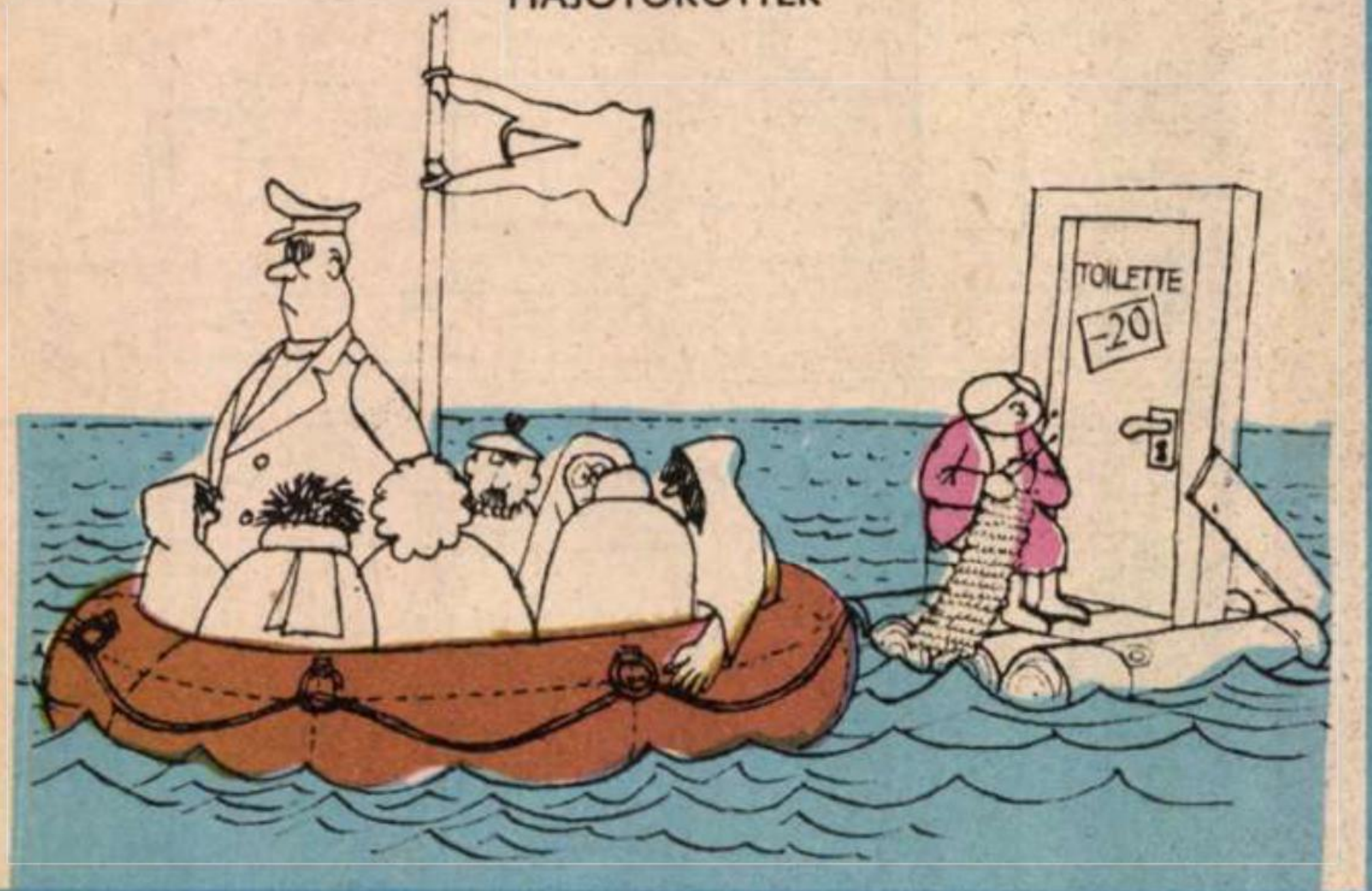

RENDELŐBEN

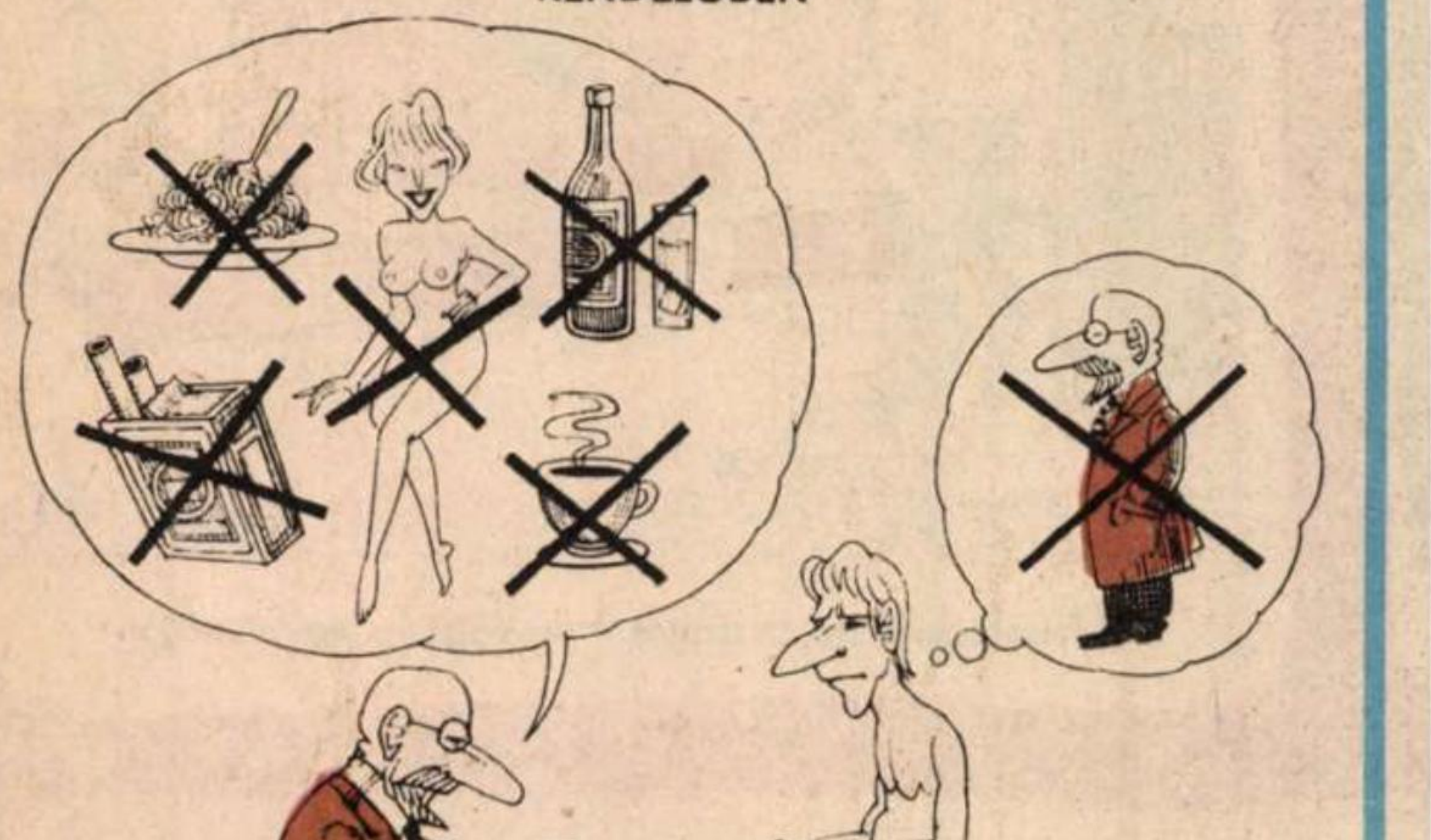

NÉV KERESTETIK

A szülészeti klinikán egy fiatal mama a telefonkönyvet kéri. — A gyerek neve miatt kell... — mondja a nővérnek. — Hozok egy zsebnaptárt — így a nővér —, abban rengeteg nevet talál. — Vízszintes 17. — függőleges 11. — feleli a kismama. Megfejtésül ezt a két sort kell beküldeni legkésőbb január 11-ig, kizárólag levelezőlapon erre a címre: Ludas Matyi, Budapest 1977. A megfejtők között háromszor 200 forintot sorsolunk ki.

VÍZSZINTES

1. Báránybégetés
4. Indiánok diadalmi jelvénye volt
7. Helyhatározó szó
10. Sportegyesület tisztségviselője
12. Nagyhatalom
13. Valakinek tetsző férfi- vagy nőtípus
14. Tolvajok cinkosa
19. Évad
20. Száraz, főnjellegű szél
21. Posztóféle neve
22. Megfelel a valóságnak
24. Krivoj-... (szovjet város)
25. A nevetéstől? Mérgében? Az irigységtől?
27. Személyes névmás
28. Összevissza jár (?)
29. A tenisz királya
30. Egy Jókai-hős neve
34. Törvénykönyv röv.
35. Fontos vegyipari nyersanyag
36. Hollandia királynője volt
39. Népszerű színművészünk (László)
41. Fekvőhely
42. Fonal felgombolyítására szolgál
43. A magyar balettművészet kimagasló alakja
46. T
47. Vízisportot űz
48. ... kanál
49. A múzsák egyike
51. Egy tenger neve

FÜGGŐLEGES

1. A barátság egyik alapvető feltétele
2. Világszervezet
3. Fűtési rendszer
4. Meggondolatlanul kapkodó
5. Manapság fiatal férfiak divatos viselete
6. Szovjet város az Uralban (újabb nevén: Molotov)
7. Korának kimagasló spanyol tudósa (1548—1617)
8. Étvágyamat csillapítom
9. Feladata: a haza védelme
14. Kávémárka (... vincit amor)
15. Lollobrigida keresztneve
16. Budapesti szálloda
18. .. ipso
23. G. D.
26. Baszk szeparatista szervezet
27. Hangok váltakoztatásából álló zenei ékesítés
30. Menetjegy nélkül utazik
31. Korunk egyik félelmetes fegyvere
32. Kelet-ázsiai ősnép
33. Y. D.
34. Kora ősztől kora nyárig tart
36. Alulmarad a versenyben
37. Villanykörte
38. Korszerű
40. N. S.
41. Időhatározó
44. Hagyományos karóra alkatrésze
45. Lett — régiesen
50. Következménye az okozat
51. A legkisebb folyóvíz

1 B	2 E	3 E	■	4 S	5 K	A	L	6 P	■	7 S	8 E	9 H	O	L
10 I	N	T	11 É	Z	Ö	■	■	E	■	12 U	S	A	■	■
13 Z	S	Á	N	E	R	■	14 O	R	15 G	A	Z	D	16 A	■
17 A	Z	Z	A	L	S	18 E	M	M	I	R	E	S	E	M
L	■	19 S	Z	E	Z	O	N	■	20 N	E	M	E	R	E
O	■	■	21 A	B	A	■	22 I	23 G	A	Z	■	24 R	O	G
25 M	26 E	G	P	U	K	K	A	D	■	■	27 T	E	■	Y
■	T	■	28 J	R	Á	■	■	■	29 B	O	R	G	■	E
30 B	A	31 R	A	D	L	32 A	33 Y	■	■	■	I	■	34 T	K
L	■	35 A	N	I	L	I	D	■	36 V	37 I	L	38 M	A	■
39 I	40 N	K	E	■	■	N	■	41 S	E	Z	L	O	N	■
42 C	S	É	V	E	■	43 O	44 R	O	S	Z	A	D	É	45 L
C	■	46 T	É	■	X	■	47 U	S	Z	O	■	48 E	V	Ő
49 E	R	A	T	50 O	■	51 É	G	E	I	■	■	R	■	N
L	■	■	A	K	A	R	O	M	T	U	D	N	I	■

Ludas Matyi
SZATIRIKUS HETILAP

Főszerkesztő: ÁRKUS JÓZSEF
Főszerkesztő-helyettes: MIKES GYÖRGY
Szerkesztőség: Budapest VIII., Gyulai Pál utca 14. 1977
Telefon: 335-718
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat, Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3. 1959. Telefon: 343-100, 336-130
Felelős kiadó: TILL IMRE

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (postacím: Budapest V., József nádor tér 1. 1900) személyesen, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj egy hónapra 13,— Ft, negyedévre 39,— Ft, egy évre 156,— Ft.

Készült a Zrínyi Nyomdában rotációs ofszetnyomással
82.2308/2-1 — Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 78. 1055
Felelős vezető: VÁGÓ SÁNDORNÉ vezérigazgató
ISSN 0134—0611
Index: 25 504

A TITOK NYITJA

című keresztrejtvényünk megfejtése:

— Mindig kevesebbet főztem belőle, mint amennyi elég lett volna.

200—200 forintot nyert:

Gondár Zoltánné, Halászi, Dankó u. 1. 9228

Fodor Józsefné, Bp. IV. Rózsa u. 2. 1045

Krénák József, Táp, Széchenyi u. 25. 9095

A nyereményeket postán küldjük el.

A JÖVŐ HÉTEN:

Peterdi Pál: Ózondús sóder.

Novobáczky Sándor: Levél Csekonics grófhoz.

Timár György: Agyrém — szótár.

Fülöp György: Kisebb — nagyobb vívmányaink.

BRENNER GYÖRGY:

ELŐREJELZÉSEK 1982-RE

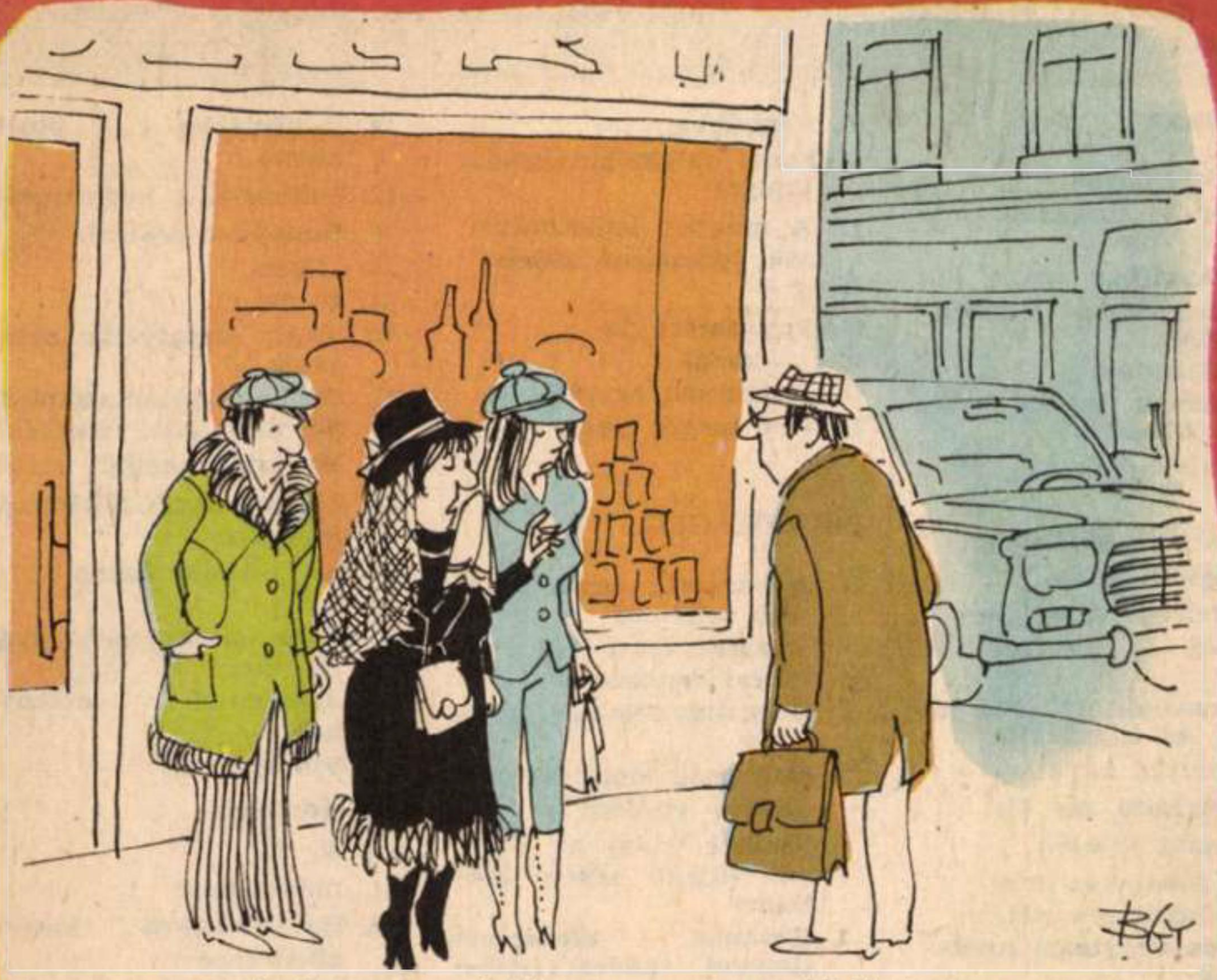

– Karácsonykor rádőlt az uramra a Hi-Fi torony...

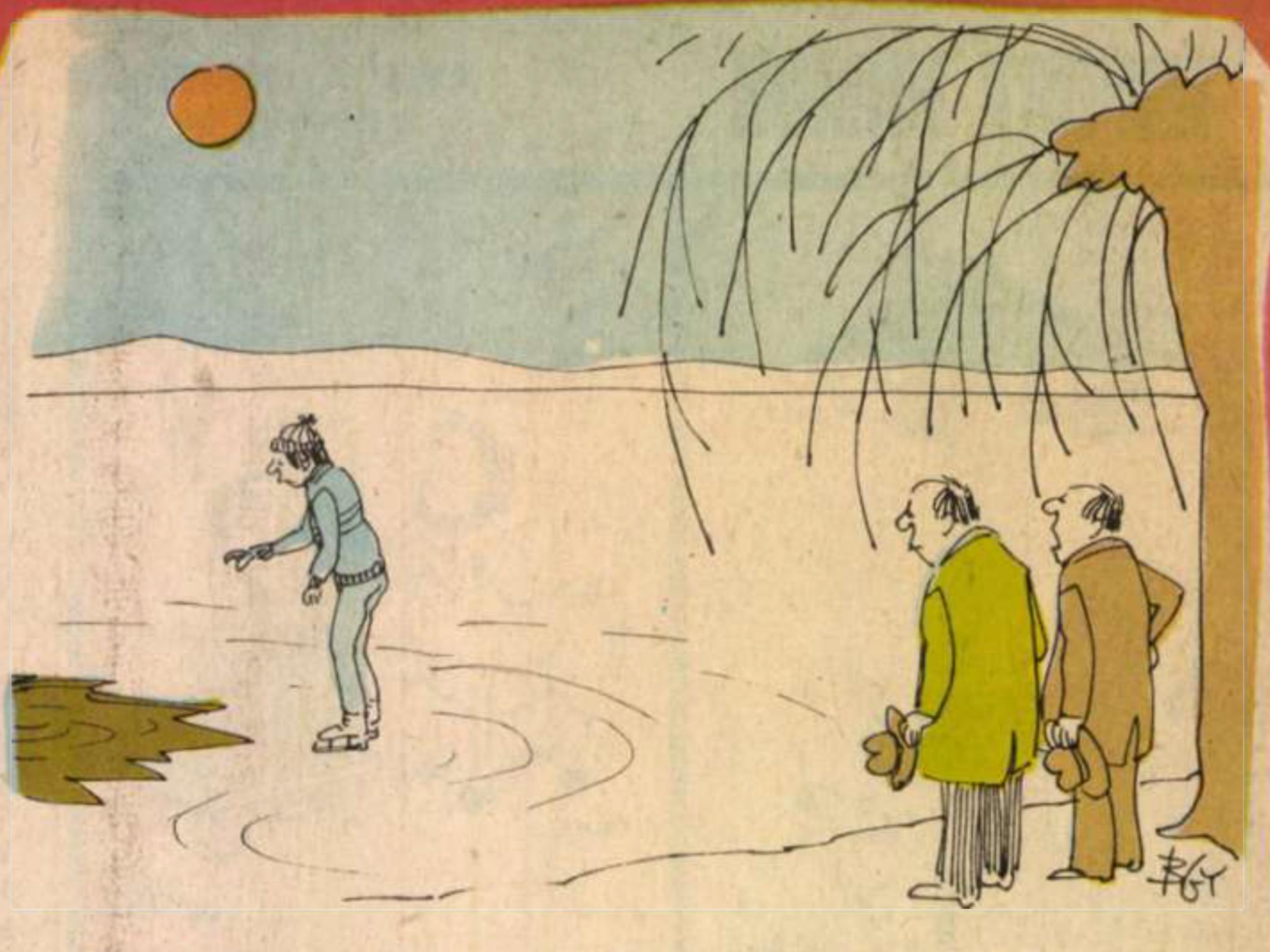

– No, a kultúros megint megtanított egy beutaltat a halálforgásra!

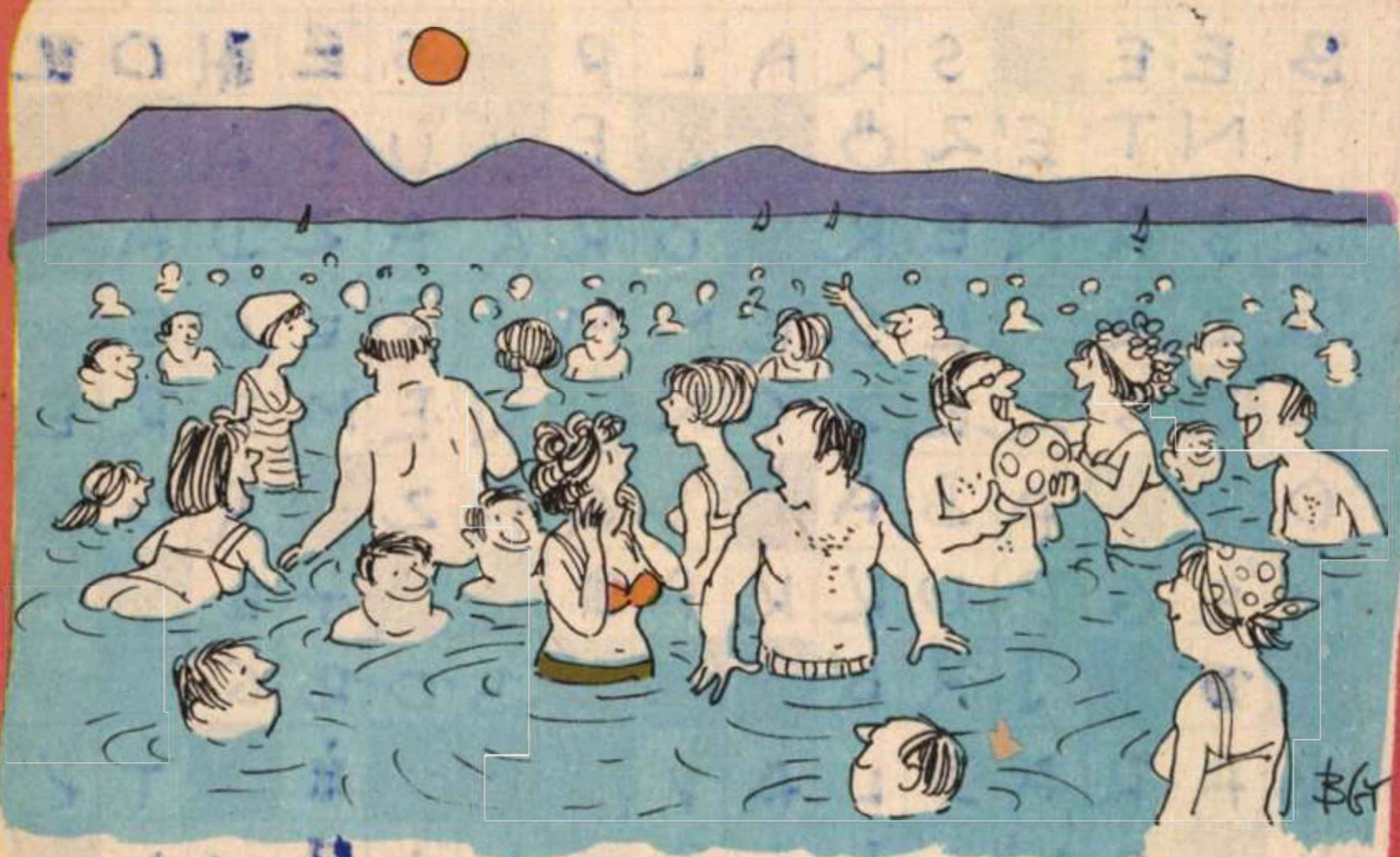

– Ne cirkuszolj, szívem, biztosan csak egy angolna volt!

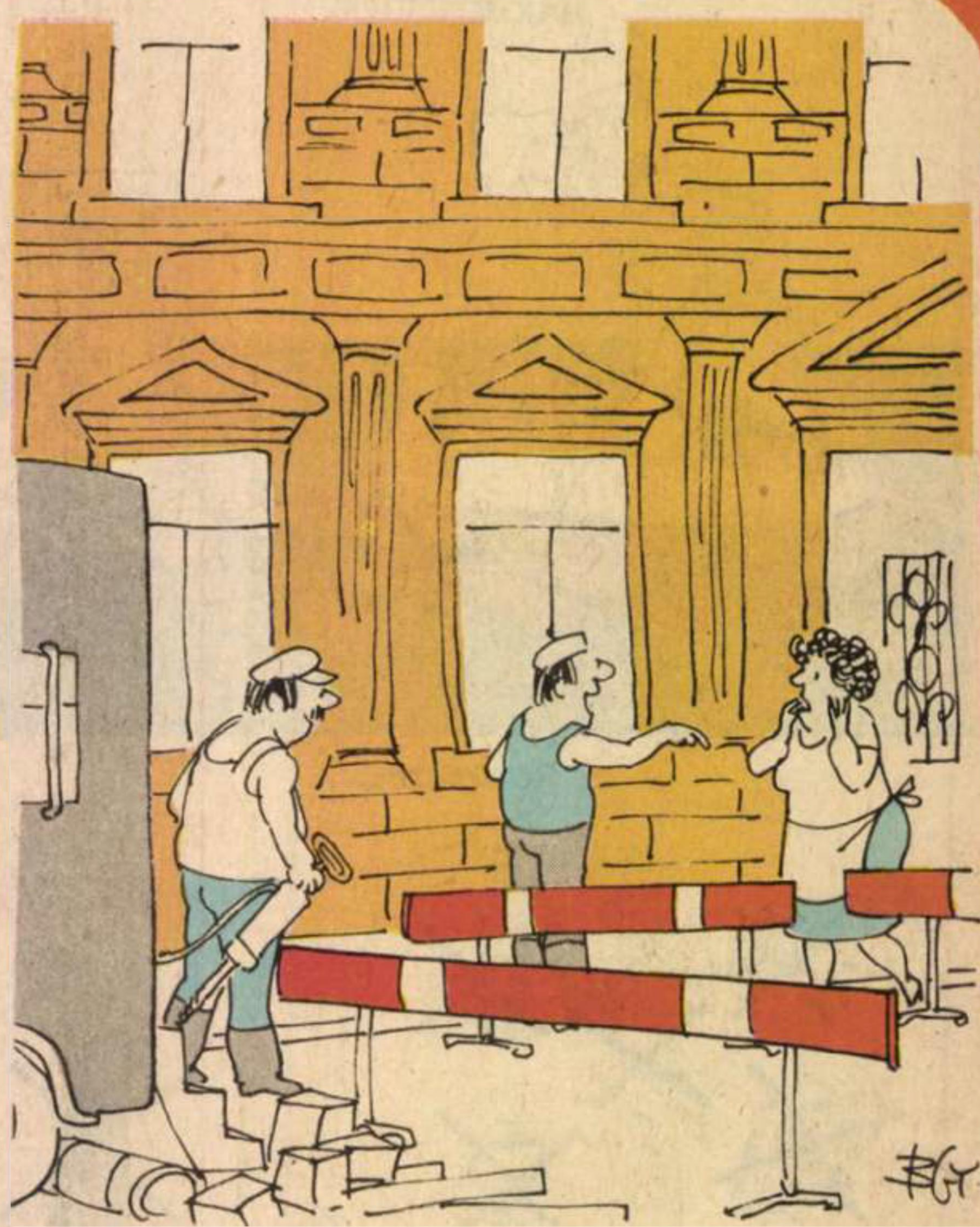

– Felszedjük az aszfaltot nagyságám, ne olvadjon!

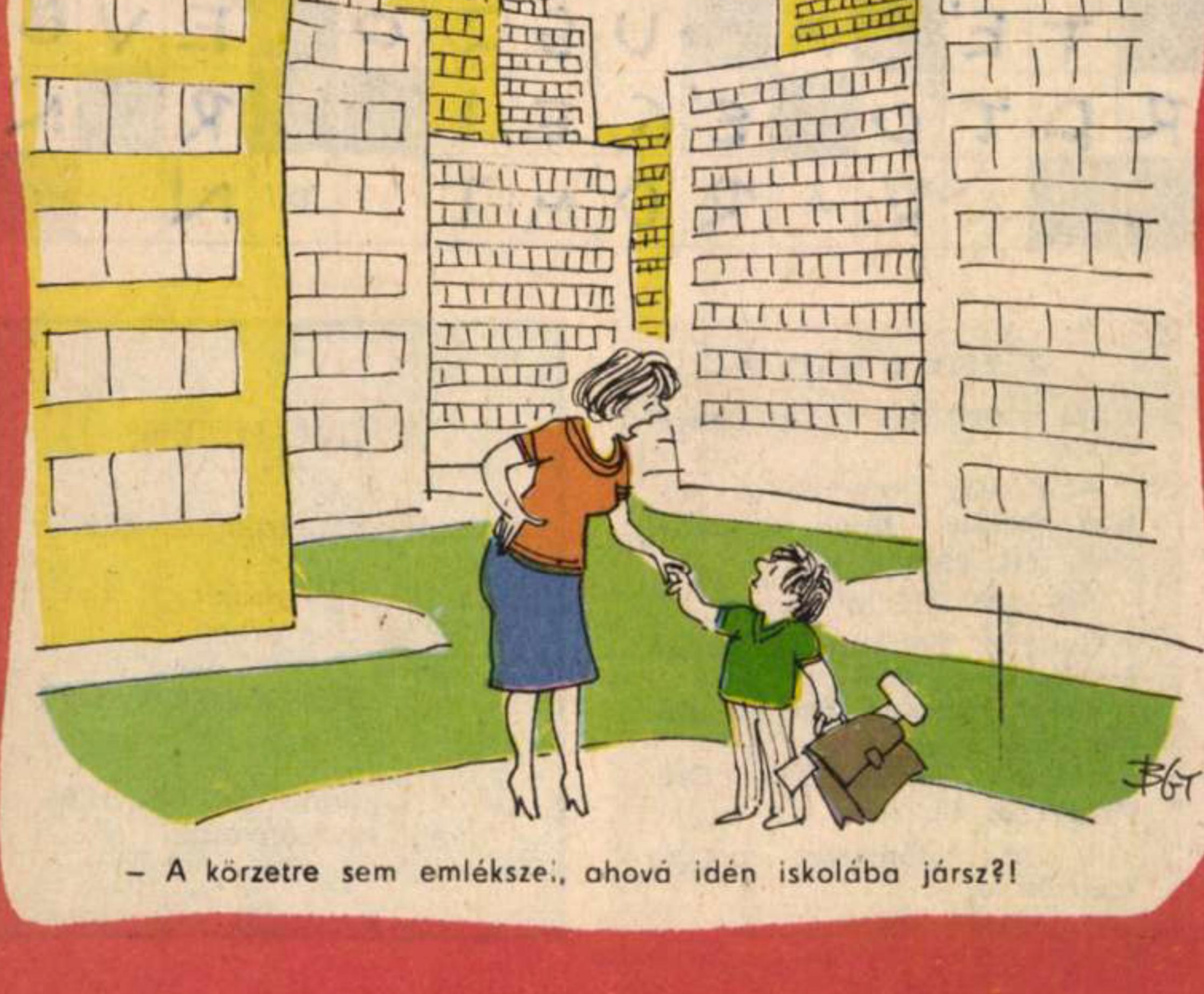

– A körzetre sem emlékszel, ahová idén iskolába jársz?!

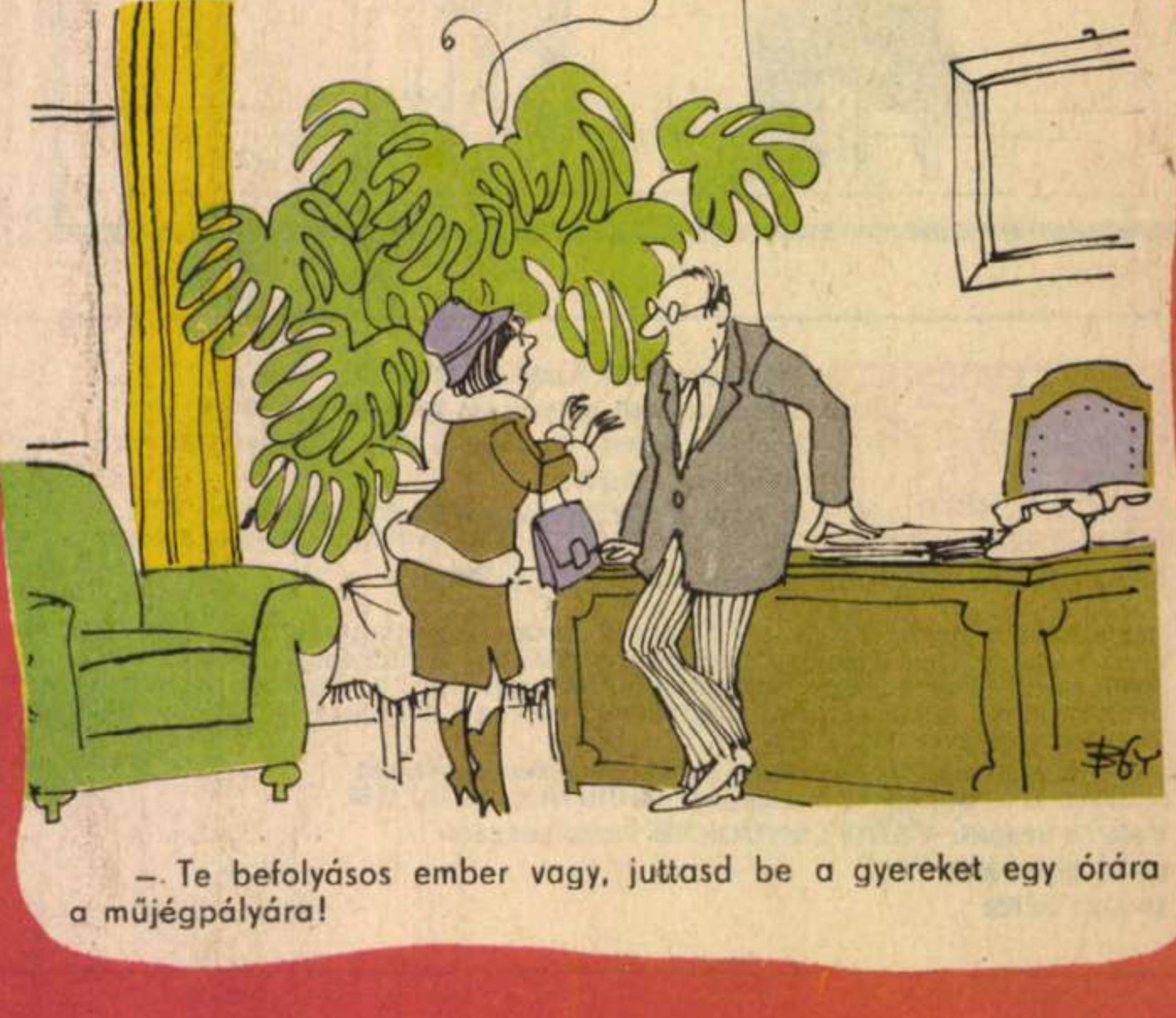

– Te befolyásos ember vagy, juttasd be a gyereket egy órára a műjégpályára!